

Univerzita Karlova

Filozofická fakulta

ÚSTAV ASIJSKÝCH STUDIÍ

Diplomová práce

Bc. Matěj Valošek

**Polyfonie tematizace. Dialektika narativů korejské války s
přihlédnutím ke genezi dílčích motivů**

Polyphony of thematisation. A Dialectic of Korean war narratives
with regard to the genesis of partial motifs

Praha 2020

Vedoucí práce: doc. PhDr. Miriam Löwensteinová, Ph.D.

Poděkování:

Tímto bych chtěl poděkovat doc. PhDr. Miriam Löwensteinové, Ph.D. za skvělé vedení při výzkumu, cenné připomínky a trpělivost, kterou mi v průběhu jeho zpracování věnovala. Velké díky patří též panu Jaromíru Chladovi za úvodní konzultace k tématu, a především mým blízkým a přátelům, kteří byli po dobu psaní práce nuceni tolerovat lexikum padesátých let, které se vinou četby počalo nevědomky objevovat v mé mluvě v míře na mou věru nemilé a všední hovor narušující. Děkuji též poníkům za to, že jsou, a jednorožcům za pravý opak.

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracoval samostatně, že jsem řádně citoval všechny použité prameny a literaturu a že práce nebyla využita v rámci jiného vysokoškolského studia či k získání jiného nebo stejného titulu.

V Praze, dne 20. července 2020

Matěj Valošek

Klíčová slova (česky)

Korejská válka, historie, narativ, propaganda, ideologie, KLDR, OSN

Klíčová slova (anglicky):

Korean war, history, narrative, propaganda, ideology, DPRK, OSN

Abstrakt (česky)

Tématem práce je mnohačetný, místy se prolínající, částečně splývající, ale předně v mnoha subnarativech se zcela vyvracející obraz korejské války na základě dobového materiálu, konkrétně materiálu oficiálního i neoficiálního diplomatického charakteru, periodického tisku, zpráv vyšetřovacích komisí při OSN a v neposlední řadě i bezprostřední (v náznacích geneze i pozdější) reflexe korejské války jak perem autorů/propagandy východního i západního bloku. Předmětem analýzy mi pak bude argumentace, geneze přeznačování jednotlivých narativních celků i význačných motivů, relace jednotlivých budovaných alternativních historií, vztah význačných dílčích motivů (motivů stěžejních pro celkový narativ války) vzhledem ke svému zapojení do kontextu, v mém pojetí *syntaxe* propagandistického obrazu reality, potažmo fikčního světa par excellence.

Abstract (in English):

The topic of this work is a multifaceted, in times permeating or partially blending view of the Korean war, a view which is, above all, disproving itself in many subnarratives. This view was constructed from various period sources, namely official and unofficial diplomatic materials, periodical press, reports of United Nations Committee and an immediate (partially also delayed) reflection of the Korean war as it was presented by the authors/the propaganda of the Eastern and Western blocs. The subject of my analysis is then argumentation, the genesis of relabeling of individual narratives and significant motives, connections between individual alternative histories as they were being built, relations between significant subordinate motives (those which are crucial for the complete narrative of the war) as they tie into the context, all of the above realized in my concept of syntax of a propagandistic picture of reality and a fictional world.

OBSAH

1	ÚVOD	1
2	CÍLE	4
2.1	TÉMA VÝZKUMU.....	4
2.2	VÝZKUMNÁ DVOJOTÁZKA	4
2.3	DÍLČÍ OTÁZKY	4
2.4	VÝZKUMNÁ HYPOTÉZA	4
2.5	Hlavní cíl výzkumu	5
2.6	DÍLČÍ CÍLE VÝZKUMU	6
3	METODA.....	7
3.1	PŘÍSTUP K TEXTOVÉMU KORPUSU OBECNĚ.....	7
3.2	KRITIKA ANALÝZY POJMENOVÁVACÍHO PROCESU	9
3.3	PŘEDPOKLAD ETYMOLOGICKÉ A PRAGMATICKÉ ANALÝZY LITERÁRNĚVĚDNÉHO PŘÍSTUPU	10
3.4	JAZYKOVĚ-METODOLOGICKÁ ČÁST ANALÝZY	11
4	HLAVNÍ POJMY A TERMINOLOGIE	13
4.1	HISTORIE JAKO TAKOVÁ.....	15
4.2	KOREJSKÁ VÁLKA.....	19
4.3	KOREJSKÁ VÁLKA V RÁMCI VÁLKY STUDENÉ.....	22
4.4	PROPAGANDA	25
4.4.1	<i>Dynamický model propagandy .....</i>	<i>31</i>
4.5	PŘEZNAČOVÁNÍ.....	32
5	ZDROJE A MATERIÁLY	37
6	TENDENCE DŘÍVĚJŠÍCH PŘÍSTUPŮ K TÉMATU.....	37
7	ANALYTICKÁ ČÁST PRÁCE	38
7.1	DOKUMENTY OSN	38
7.1.1	<i>Komise pro Koreu.....</i>	<i>38</i>
7.1.2	<i>Jednání Rady bezpečnosti – rezoluce, jednání .....</i>	<i>48</i>

7.2	KORESPONDENCE KLDR ADRESOVANÁ OSN A PŘIDRUŽENÝM ORGANIZACÍM	74
7.3	DOKUMENTY AMERICKÝCH PREZIDENTSKÝCH KANCELÁŘÍ A ODTAJNĚNÉ DOKUMENTY.....	78
7.3.1	<i>Narativ odtajněných dokumentů a severokorejská pozice.....</i>	79
7.3.2	<i>Narativ odtajněných dokumentů a americká pozice.....</i>	85
7.4	ČESKOSLOVENSKO – DOBOVÝ OBRAZ VÁLKY V TISKU	87
8	ZÁVĚR	92
8.1	ODPOVĚĎ NA VÝZKUMNOU DVOJOTÁZKU	92
8.1.1	<i>Produktivnost přeznačování .....</i>	92
8.1.2	<i>Určující bod narace a odlišnosti interpretací jednotlivých událostí ..</i>	93
8.2	ODPOVĚĎ NA DÍLČÍ OTÁZKY VÝZKUMU	95
8.2.1	<i>Charakter nejproduktivnějších prostředků .....</i>	95
8.2.2	<i>Otázka druhá .....</i>	96
8.2.3	<i>Otázka třetí .....</i>	96
8.3	VERIFIKACE VÝZKUMNÉ HYPOTÉZY	96
8.4	REFLEXE CÍLŮ VÝZKUMU	96
8.5	REFLEXE DÍLČÍCH CÍLŮ VÝZKUMU.....	97
8.5.1	<i>Dílčí cíl 1 .....</i>	97
8.5.2	<i>Dílčí cíle 2 a 3.....</i>	99
8.5.3	<i>Dílčí cíl 4 .....</i>	99
9	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	100

1 Úvod

Korejská válka (1950-1953), defacto první dějinná materializace ideologického boje východního a západního bloku, je svého druhu svébytná struktura významů, komplikovaný systém spojitých narativů a víceúrovňový diskurz četných významových posunů a přeznačování. Každý cílený významový posun, jehož prostřednictvím můžeme nahlížet dobovou propagandu, se objevuje v nesčetných variantách a parafrázích, tvoří doslova informační shluky, vycentrované okolo význačných událostí odehrávajících se mimo rámec textů (referent ve sféře mimojazykové reality, potažmo historická událost), avšak právě jejich ztextování a zapojení do komplexních a cíleně budovaných obrazů korejské války vdechuje těmto událostem hlubší smysl (byť záměrně budovaný a tím pádem značně zkreslený). Každý tento informační shluk posléze tvoří subnarativ, dílčí diskurz korejské války v příslušném kulturně-politickém povědomí recipientů.

V postmoderním uchopení vědy jako takové se i historie ukazuje jako narativ, jako umělý text, který – byť je tvořen mnoha autory – je defacto projev polyfonický. Je tolik historií, kolik je pohledů, je tolik pohledů, kolik jednotlivých autorů. Souhlasnost či naopak opozitnost je pak dána názorovou příslušností autorů k myšlenkovým směrům, politickým stranám, civilizačním okruhům, rasové příslušnosti, genderové sebeidentifikaci, příslušností k národnostním celkům, státním útvarům a v neposlední řadě též samotná historická doba determinuje do určité míry obraz své reflexe v textech, jež si kladou za cíl být historiografické či explicitně do rozličné míry objektivní. Objektivita takovýchto historií je pak předmětem textové kritiky a přirozené skepse, neboť historie sama se nám tímto jeví jako veskrze subjektivní text nepojednávající o mimotextové realitě objektivně, nýbrž vlastní realitu teprve tvořící.

Během svého bakalářského studia koreanistiky jsem se několikrát přiblížil k tématice korejské války. Počínaje krátkým rozbořem knihy Čeští spisovatelé korejským dětem na semináři věnovaném KLDK Mgr. Jaroslava Chlady, přes práci na bibliografii novinových článků tematizujících korejskou válku v československém tisku první poloviny padesátých let,¹ příspěvcích ve dvou sbornících Mladých koreanistů na téma korejské

---

¹ VALOŠEK, Matěj. Bibliography of Periodicals: 1950–1955 Korea and Korean war. Praha: Ústav Dálého východu, Seminář koreanistiky, 2018, 105 s.

války,² studií věnované stopám Československa v korejském konfliktu,³ konče bakalářskou prací zevrubně se věnující valenci a kolokabilitě klíčových slov užitých při cíleném budování obrazu války určeném dobovému československému čtenáři.⁴

Téma Československa a korejské války mě tedy provázelo od samotného počátku studií koreanistiky. Po studiu období korejské války v rámci semináře Koreanistiky jsem nabyl přesvědčení, že tak podstatná událost, jako je korejská válka, v rámci které lze též najít československou stopu, ať již v průběhu anebo po jejím konci, zaslouží si jako bytostná součást – avšak nečasto tematizovaná – část našich dějin mou pozornost.

Již od úvodních krůčků, kdy jsem se snažil zmapovat dosavadní stav poznání v České republice, jsem zjistil, že je tato problematika tematizována sporadicky a nahodile. Vyjma práce Vladimíra Nálevky jsem se nesetkal v českém (potažmo československém) diskurzu s žádnou syntetickou prací, pouze s nečetnými články zaobírajícími se dílčími aspekty konfliktu anebo tematizacemi vesměs obecně shrnujícími, bez hloubkové analýzy a diskuze nad zjištěnými materiály. Toto není v žádném ohledu kritika práce předchozích generací českých koreanistů a historiků, naopak. Z textů bylo zcela jasné, že téma „korejské války“ musí ještě uzrát, potřebuje odstup, potřebuje se dostat ze stavu konstatování dílčích faktologicky zaměřených nahodilostí v konzistentní narativ historické události. Utvořit vnitřně konzistentní, logicky a systematicky uchopený vhled do problematiky korejské války.

Spolu s problémem sekundární literatury jsem se setkal též s – dle mého osobního vkusu – přílišným ideologicky zabarveným hodnocením textů dobově se korejskou válkou týkajících, či posléze ji s časovým odstupem (bohužel je nikoli s odstupem ideologickým) reflektujících. Studium tohoto tématu bylo tedy ztíženo jak omezením zdrojů, tak neobjektivností textů. Tento stav byl ovšem zcela logický a neměl bych tímto být jakkoli překvapen – dílem politickou situací,⁵ dílem okrajovým zájmem o korejskou válku jako

---

² VALOŠEK, Matěj. Down of the Korean War through Official Standpoints of United Nations in Comparison to Period Ideology of Both Sides. In *Korean Ways of Diversity: proceedings of the 4th Conference of Young Koreanists*. Praha: Nová vlna, 2019, s. 241-255. ISBN 978-80-85845-99-0

VALOŠEK, Matěj. Keyword valence in Czech ideological texts of 1950s. Korean war in eyes of ideology in Korean ways of rebellion: proceedings of the 3rd Conference of Young Koreanists. Praha: Nová vlna, 2017. ISBN 978-80-85845-67-9

^{3 3} VALOŠEK, Matěj. Československá stopa v korejském konfliktu. In: *Made in Korea II*. Praha: Nová vlna, 2019, s. 326-335. ISBN 978-80-85845-94-5

⁴ VALOŠEK, Matěj. Budování fikčního světa pomocí analýzy kolokability a valence klíčových slov. *Korejská válka očima českých ideologických textů 50. let 20. století*. [online]. 2018 [cit. 2020-03-02]. Dostupné z: <https://is.cuni.cz/webapps/zzp/detail/189590>. Vedoucí práce Miriam Löwensteinová.

⁵Jsem si zcela vědom „propagandistického potenciálu“ všech textů vzniknuvších v padesátých letech minulého století, právě kvůli přináležitosti československého fyzického i myšlenkového prostoru k jedné z mocností tehdejší studenoválečné světové bipolarity (míněně Sovětský svaz s jeho satelity, k nimž se zcela

takovou v její celistvosti. Nicméně, překvapen jsem byl. Bezmála třicet let uběhlo od kaskádovitého pádu železné opony, od zhroucení Sovětského svazu, konce bipolarity a studené války; a česká odborná veřejnost stále čeká na velkou práci deskribující, shrnující, bilancující, reflektující, dedukující a nesčetně soudů vyvozující práci věnovanou fenoménu korejské války užívající plně odtajněných materiálů.⁶ Touto prací bych chtěl přispět malou, či alespoň torzovitou stopou na poli probádávání tématu, jelikož na bádání ještě neuzrál čas, nedostává se mu životně důležitých primárních zdrojů, bez kterých se jedná o pouhé nastiňování soudů bez aspirace k trvalejším a hodnotnějším vývodům.

---

bez skrupulí a politických vytáček tehdejší Československo řadilo) a Západem (USA, Spojené království, západní Evropa atd.).

⁶ Jednalo se především o otevření ruských archivů (záznamy rozhovorů mezi představiteli SSSR, ČLR a KLDK) a odtajnění amerických vládních dokumentů, k nimž dochází buď po 25 letech, či po 50 letech.

2 Cíle

2.1 Téma výzkumu

Tématem práce je rozdílná tematizace klíčových událostí korejské války, rozdílné znarativnění jednotlivých událostí a od toho zcela logicky odvozený diametrálně rozdílný obraz války v historické paměti prvotních dobových cílových příjemců rozebíraných textů.

2.2 Výzkumná dvojotázka

1. *Je přeznačování produktivním modelem propagandistických textů tematizujících korejskou válku a*
2. *v jakých subtématech se interpretace, evaluace a narativní zasazení událostí zásadně rozcházejí a jsou diametrálně odlišné, a v čem tkví určující bod narace na základě analýzy dobových historických materiálů?*

2.3 Dílčí otázky

Jakého druhu jsou nejproduktivnější prostředky při zohlednění hlediska produktivity dané replikovaností aspektů/opakovaností modelů?

Jaký je vztah reprezentace dílčích fenoménů a jejich relace v rámci celkového narativu korejské války?

Ovlivňuje přináležitost textů k jedné z bipolárních stran konfliktu celkovou podobu „propagandističnosti“?⁷

2.4 Výzkumná hypotéza

V závěru bakalářské práce⁸ jsem dospěl k následujícímu:

„Z rozboru bylo patrné, že jednotlivé motivy putují napříč texty, autoři si vypůjčují a sdílejí slovník, až je možno hovořit o zcela předepsaném paradigmatu výraziva, jehož konotované a denotované významy byly předem dány. [...] Je tedy možno hovořit o absolutní jednotě charakterizace, hierarchizace a kategorizace, dochází při tom

⁷ Zde předpokládám jistou míru odlišnosti charakteru narativu; jelikož se ovšem jedná o předpoklad, bude mým cílem nejprve dotazování se po přítomnosti či nepřítomnosti těchto odlišností.

⁸ VALOŠEK, Matěj. Budování fikčního světa pomocí analýzy kolokability a valence klíčových slov. Korejská válka očima českých ideologických textů 50. let 20. století. [online]. 2018 [cit. 2020-02-06]. Dostupné z: <https://is.cuni.cz/webapps/zzp/detail/189590>. Vedoucí práce Miriam Löwensteinová.

k jednotnému způsobu argumentace a užití stejných, popřípadě lehce modifikovaných (či parafrázovaných) slovních spojení“.⁹

K výše uvedenému je nutno dodat, že pro bakalářskou práci mi byl rozebíraným materiálem pouze dobový československý tisk, tedy jednota „charakterizace, hierarchizace a kategorizace“ byla signifikantním jevem u textů společensky, politicky, světonázorově a jazykově zcela homogenní povahy. Tato diplomová práce je ovšem pro mne krokem do neznáma, do potenciální polyfonie tematizovaných motivů, různorodých znarativnění událostí pojatých zcela diametrálně odlišně v aspektu latentní i explicitní evaluace. Hypotéza musela být tedy oproti předchozímu výzkumu pozměněna. Rozebíraným textem mi již nebyly texty apriori homogenní (místem a časem vydání, shodnými politickými názory v rozebíraných periodikách manifestovanými), nýbrž texty na časové ose rozprostřeny od padesátých let do současnosti.¹⁰

Výzkumnou hypotézou je mi tedy následující:

Vyhrocenost konfliktu vyžaduje názorovou jednotnost skupin, jejíž přítomnost ovšem není nezbytně vyžadována, minimálně z pohledu dovnitř. Ovšem, při pohledu zvenčí se jeví názorové přesvědčení jakožto homogenní. Dvě skupiny, ač vnitřně potenciálně různorodé, budou se jevit při vyhocené konfrontaci zcela homogenně a budou zastávat zcela opačná stanoviska při srovnání s přesvědčením názorových oponentů. Události budou vykazovat minimálně dvojí tematizaci, potenciálně tematizaci vícenásobnou.

2.5 Hlavní cíl výzkumu

Hlavním cílem práce je definovat charakter přeznačování¹¹ v propagandistických textech, jejich provázanost a hypertextovost. A pokud bude na základě rozborů dílčích textů možné hovořit o polytematizacích (při pohledu zvenčí na dvě ústřední tematizace, při pohledu zevnitř na potenciální vnitřní polytematizačnost), jakého jsou charakteru? Výše řečené specifikované v bodech:

1. Jakým způsobem dochází k přeznačování?

---

⁹ VALOŠEK, Matěj. Budování fikčního světa pomocí analýzy kolokability a valence klíčových slov. Korejská válka očima českých ideologických textů 50. let 20. století, s. 76

¹⁰ Klíč výběru textů, jejich parametrů aj. bude objasněn později.

¹¹ Otázka přeznačování je otázkou změny či posunu významu na poli produktivních modelů, schémat a sémantických motivů. Přeznačování – bude později obšírněji definováno – pojímám jakožto dynamiku projevující se v potenci k vychýlení významu jako takového.

2. Jakým způsobem se přeznačování šíří?
3. Probíhá přeznačování analogicky?
4. Jakým způsobem se přeznačování ovlivňují?¹²

2.6 Dílčí cíle výzkumu

Dílčími cíli práce bude dobrat se základního charakteru koherence/koheze, či obecně aspektu spojitosti vztaženého k jedné „propagandistické kategorii/propagandistické skupině/propagandistické jednotce.

Tuto „pojivost“ budeme hledat v rovinách tematických, konotačních, denotátu, jazykově stylových, daných formátem textů, žánrem aj. Pokud by se ovšem ukázalo, že takové pojítka přítomno není, budu se tázat po důvodu jeho absence.

V neposlední řadě se zaměřím na konkrétní definici propagandy v souvislosti korejského konfliktu – budu zjišťovat, zda se jedná o fenomén čistě jazykový, společenský, politický, ideologický, literární či se jedná o kombinaci výše uvedeného (poměr důležitosti aspektů by měl být předmět výzkumu taktéž).

1. Tázání se po inherentních vlastnostech aspektů nesoucích rozlišovací funkci.
  - a. Jakým způsobem aspekty fungují?
  - b. Jakým způsobem by je bylo možno členit?
  - c. Jakým způsobem ovlivňuje aspekty celkový charakter systému?
  - d. Jaký je charakter základních pochodů v rámci tohoto systému?
  - e. Mají aspekty reálný dopad na:
    - i. Celkové vyznění textu.
    - ii. Potenci šíření a produktivnost textů.
    - iii. Produktivnost a efektivitu užitých modelů/ů.
2. Jaké otázky vyvstanou při tázání se po propagandě pohledem jazykových funkcí?
3. Jaký dopad má budování fikčního světa korejské války na produktivnost propagandistických modelů?
4. Existuje potenciální základní a výlučný „propagandistický“ formát?

---

¹² Může jít o tematicky odlišné jednotky, může se též ovšem jednat o přeznačování téže kategorie, téže tematické skupiny.

3 Metoda

Jelikož je cílem mé práce pojmut problematiku polytematizace komplexně, je nutné zvolit vhodnou kombinaci metodologií a přístupů, pomocí kterých bych se vyhnul přílišnému zkreslení danému přespřílišným zaměřením na jeden konkrétní aspekt, jež by byl ovšem v konečném součtu zavádějící. S vědomím potenciálního zkreslení jsem zvolil kombinaci kvalitativního a kvantitativního přístupu se zohledněním historické metody.

3.1 Přístup k textovému korpusu obecně

Zaprvé, v rozebíraných textech jsem analyzoval korejskou válku (a její milníky a mezní události) pomocí autoritativních¹³ publikací, jmenovitě Nálevkovy *Stalinovy hry o Zemi jitřní svěžesti*, Eckertovy knihu *Korea Old and New: A History*, Thortonovy *Odd Man Out, Truman, Stalin, Mao, and the Origins of Korean War*. Pro prvotní předporozumění a základní orientaci mi pak posloužil článek Miriam Löwensteinové *Korejská válka* publikovaný v publikaci *Made in Korea II*. (tady by měly být odkazy, pokud nebyly výše)

Zadruhé, po utvoření myšlenkové mapy korejské války a náčrtu základní časové osy jsem zvolil z pěti důležitých a pro další vývoj války na Korejském poloostrově směrodatných událostí, téma první, konkrétně:

vypuknutí války a vstup vojsk OSN,
vstup čínských dobrovolníků,
jednání o příměří,
výzvy ke složení zbraní,
výsledek války.

Původně jsem chtěl zpracovávat všech pět uvedených fenoménů, nicméně po zevrubné analýze textů jsem byl naakumulovaným objemem dat nucen se omezit na pouhý fenomén úvodní.

Tyto události byly pro mne tematickým, časovým a prostorovým omezením, záchytnými body, okolo kterých dochází k budování narativu korejské války. Jsou uzlovými body, které indukovaly v nebyvalé míře vznik textů, jež dále utvářely paradixma obrazu války, jehož byly úhelnými kameny. Na jejich základě jsem analyzoval vzešlé narativy, poměřoval je dle jejich tematické, časové, prostorové a relační vzdálenosti a propojenosti

---

¹³ Autoritativním textem zde rozumím textem určujícím paradigma interpretace, jež je dále v nastaveném úzu replikováno v odborných a populárně naučných textech a je tedy obecně přijímáno jako základní.

v polytematizovaném metanarativu korejské války v její celistvosti. Tato omezení mi poskytla prostor se plně zaměřit na propojenosti a celkový dobový diskurz poznání; omezení mi byla zároveň prostředkem k specifickému zaměření a drobnohledu, jehož jsem použil pro rekonstrukci polyfonie narativů.

Zatřetí, shromáždil jsem náležitě reprezentativní a vypovídající materiály od specifických participantů korejské války, Komise Organizace spojených národů pro Koreu, Rady bezpečnosti OSN, severokorejské vlády, vlády Spojených států amerických, dobového československého tisku aj.¹⁴ Po zmapování dobového obrazu jednotlivých událostí a jejich bezprostřední reflexe spojené s – v rámci předporozumění textům – očekávanou binární opozičností pohledu Západu a Východu (anticipace těchto dvou pohledů byla dána hypotézou polytematizace samotné), jsem se zaměřil na zdrojové texty a započal načrtávat výsledný narativ vyvstanuvší při srovnávací analýze dobových materiálů. V těchto materiálech nemáte SSSR, musíte tedy přidat tezi o předpokladu jednotné tematizace východního bloku, pro který je ČSR reprezentativní.

S pohledem textově kritickým jsem se jal texty analyzovat, běhemž kteréhožto rozboru na tematické prvočinitele došlo ke dvojímu (a očekávatelnému) výsledku:

- 1) Mezi texty se objevovaly mírné odchylky v tematizaci událostí,
- 2) Jiné motivy byly tematizovány v naprosté disparátnosti.

Toto poměrně prediktabilní zjištění nebylo ovšem nijak nesmyslným, povrchně formálním a zbytečným, dovolilo mi dále pracovat s texty a zaměřit se právě na analýzu oněch *rozdílností*, jež mi byly základní jednotkou pro rekonstrukci modelu *přeznačování*. Díky tomuto jsem se mohl zaměřit na jeden z vnitřních motorů propagandistických textů – jejich charakter neustálé proměny již řečeného, již tematizovaného pro účely konkrétních událostí a *budování nových narativů*¹⁵ pro potřeby dne a opětovné recyklace použitelného materiálu. Odchylky (rozdílnosti, odlišnosti i nulové změny v signifikantní pozici) jsem podrobil sémantické analýze, abych mohl vystihnout v plné šíři dynamismus pojmenovávacího aktu.

Tato metoda – při své mnohakrokovosti a obtížnosti – byla nezbytná pro zachování nezaujatého pohledu a analýzy, k čemuž by měly ostatně směřovat všechny publikované studie, nemají-li být ambice pouhým – řečeno s lidovou licencí – „mlácením prázdné slámy“. Nezajímaly mne analýzy, jež by vedly k prázdnému konstatování nehumánnosti řečeného

---

¹⁴ Další texty a jejich specifický výběr bude zpřesněn a objasněn v příslušné kapitole práce.

¹⁵ A přebudovávání těch starých v nových kontextech a v nových pozicích nově konstruovaných narativech.

v rámci propagandistických textů. Takováto analýza by neposkytla žádné cenné údaje o zvolených textech, byla by pouhou sondou do názorového světa pisatele těchto řádků, byla by lakonickým a pofidérním sdělením tisícekrát již proneseným; tedy nebyla by prací zaměřenou na texty, nýbrž prací vypovídající zcela výhradně o svém původci. Tedy, v analýze jsem nedal prostor vlastním evaluačním soudům, jež by byly proniknutím cizorodého do zkoumané látky, byly by projekováním analyzátora samého do rekonstruovaného ideového světa rozebírané propagandy.

3.2 Kritika analýzy pojmenovávacího procesu

Měl jsem na paměti, že každý přístup, byl-li použit zcela výhradně jako jediný prostředek analýzy, pokaždé vede k zavádějícím výsledkům, přivede pod drobnohled mnohdy nepodstatné aspekty, marginalizuje zásadní či naopak vrhá přílišnou pozornost na marginálnosti. Abych minimalizoval negativní vedlejší efekt založený na přílišně omezeném a limitovaném pohledu, pracoval jsem s neustálým vědomím kontextu a paradigmatu – jinými slovy: neustále jsem reflektoval dobový kontext a zároveň současný diskurz. Mimoto jsem měl na paměti základní aspekty specifického (v našem případě pro propagandistické účely použitého) pojmenovávacího procesu:

- a) Přírozenost užití rozdílných typů přeznačování pro předání specifického jazykového kódu (jazykový znak s jeho konstitutivními součástmi – aspekt označujícího a označovaného)
- b) neustálé přepisování a přeznačování významů (což je parametr zcela vlastní propagandistickým textům)
- c) oba dva výše zmíněné aspekty nebyly shledány jen a pouze na jedné straně názorových oponentů, naopak. Byly téměř inherentním pravidlem a vyšší zákonitostí textů, přičemž jejich latence či explicitnost se měnila v závislosti na netextových okolnostech (zamýšlené publikum – určeností vnější či naopak vnitřní; (pseudo)vědecky deskriptivní užití či naopak zcela nepokrytě nadměrné emoční angažované zaměření novinových textů s cílem vybudit publikum k občanské iniciativě, apod).
- d) existence arbitrárního aspektu tematizace, jež se projevuje v hluboce prokomponovaných textech, a je pro ni specifické užití typické slovní zásoby, frází, stylizačních prostředků, specifických témat a propagandistického přístupu (obecně aspektů propagandistických textů).

Z výše uvedených důvodů jsem nemohl texty podrobit prvoplánové pravdivostní analýze, jelikož analýza jazykové reality fikčního světa tvořeného rozebíranými texty by byla (a je) svou bizarností a specifickou komplexitou apriori vždy zavádějící – dílem zcela očividnou manipulací s fakty, dílem dobovým územ. Takovýto rozbor by více slušel antropologickým či politologicko-ideologicky zaměřeným studiím. Jistý kýčovitý charakter vlastní většině dobových textů, jež se zaobírají bezprostředním informováním o vypuknuvším konfliktu, je víceméně již sám o sobě cenným historickým reliktem své doby a zasluhoval si analýzu, jež by se ovšem v případě primitivistického zaměření na pravdivost/nepravdivost tvrzení, naprosto minula účinkem.

Z tohoto důvodu jsem se sám primárně zaměřil na diverzitu poskytnutou prostřednictvím alternativních narativů/mnohohlase realizované tematizace dílčích událostí – ježto jest dnes víceméně přednostně prováděna v rozličných analýzách při studiu *fake news*.

Každá dílčí událost podává specificky zabarvený náhled na celkový obraz korejské války, podává dílčí perspektivu, jejímž prostřednictvím můžeme nahlížet jednotlivé informační shluky, jež tvoří v pravém smyslu celkový narativ, diskurz korejské války kulturně-politicky-ideologických povědomích poplatných době. Tedy, pokud budeme nahlížet konkrétní diskurzy diachronně, naskytne se nám pohled na fenomenologii jednotlivých vyšších tematických celků v historické perspektivě. Dojde k analýze vesměs *etymologické*. Budeme-li ovšem nahlížet celkový dobový diskurz v pohledu výlučně synchronním, vyvstanou nám relace čistě pragmatické – budou akcentovány především ty aspekty, které byly obzvláště plodné při šíření záměrných tematizací.

3.3 Předpoklad etymologické a pragmatické analýzy literárněvědného přístupu

O vybalancování přílišné „etymologie“ a „pragmatiky“ analýzy se bude starat především jazyková analýza jazykových prostředků. Nejprve bylo nutno si stanovit vhodný hypertext, použitelné paradigma všech textových projevů, jelikož stanovíme-li si hypoteticky celkový dobový diskurz korejské války coby jeden spojitý projev, můžeme k němu přistupovat s licenci literární – jedná se pro nás nyní již o text záměrně spojitý, jehož ucelenost není možno rozporovat, aniž bychom nevyvrátili smysluplnost analýzy samotné. Tato teze ucelenosti nám poskytne vědomí viditelných mezí textů (časoprostor tematizovaných událostí, témata podílející se na výstavbě fikčního světa konfliktu popsaného v textech, danost postav objevivších se jakožto subjekty či objekty dějů), pomocí

kterých se můžeme dále v jinam chaotickém hypertextu vcelku poučeně, a především smysluplně pohybovat.

3.4 Jazykově-metodologická část analýzy

Abych mohl pracovat s korpusem rozličných textů, jež ve své formální různorodosti by se hypoteticky při povrchním pohledu mohly přičít sloučení v jeden spojitý monolit textových projevů, rozhodl jsem se akcentovat hlubší, sémanticky usouvztažňující aspekt vyhrocené intertextuality, jež jsem v rámci své bakalářské práce nejen v reflexi týkající se předporozumění anticipoval, tak předně v rámci vlastní analýzy dotvrzoval. Jako není literárněvědná analýza celistvá bez analýzy jazykových prostředků, tak není možno rozebírat množství textů různé polytematické úrovně bez teze *jednoty tematizovaného*.

Tedy, ač by se mohlo zdát, že v rámci konkrétních narací jednotlivých událostí není možno hovořit o sjednocujícím narativním charakteru, právě jednota absolutní jednota *denotátu*, pravidelný charakter rozdílu znarativnění *designátu*, rutinní očekávatelná rozličnost *konotovaných významů* s jejich zapojením do budovaného fikčního světa (jejich polyfonních realizací; doslova paralelních realit událostí) a hlavně různá forma jednotlivých ztvárnění a jejich konkrétních *kosignátů*, hovoří o *metajednolitosti* tématu samotného. Jsou-li vztahy mezi jednotlivými dekonstruovanými realitami pravidelné a je-li možno odhadovat charakter opozitních ztvárnění při znalosti analogických narativů, můžeme apriori přistoupit k celkovému korpusu textů jakožto k jednolitému literárnímu superartefaktu.

Z potřeby dovysvětlení zde uvádím též pokus o vlastní definici literárního artefaktu ve vztahu k zobrazenému světu, tedy referentu:

„Pojímáme-li text coby literární artefakt, svět v něm zobrazený automaticky považujeme za svět fikční. A nahlížíme-li pak na svět fikční v jeho fundamentálních základech, hledáme úhelné kameny, ze kterých byl tento svět zbudován. Jednou z možností je tematizace časoprostoru, jeho rozebrání, interpretační usouvztažnění. Druhou možností rozboru je pak samotná deskripce. Jevy pojmenováváme, kategorizujeme, hierarchizujeme. Pojímáme je v jejich celistvosti (vzhledem k textům), zkoumáme různé úrovně relací mezi jevovými participanty, zaměřujeme se též na dílčí aspekty jednotlivých rozebíraných činitelů. Jinými slovy, pronikáme do mikrokosmu a makrokosmu textového světa. Je jasné, že žádný text nemůže existovat coby suverén, neodvisle fungující literární artefakt, přičemž při vědomí toho nutno akcentovat intertextualitu, toliko vlastní přirozenost většiny textů. Ve světle tohoto pak volíme k rozboru texty představující co možná největší stupeň diverzity, jelikož

byl-li by spatřován v rámci mnohačetným veskrze charakterově rozdílných textů jednotící prvek, sám by byl tedy zcela obecnou a maximálně vyzublimovanou usouvztažňující tendencí“.¹⁶

---

¹⁶ VALOŠEK, Matěj. Budování fikčního světa pomocí analýzy kolokability a valence klíčových slov. Korejská válka očima českých ideologických textů 50. let 20. století, s. 38

4 Hlavní pojmy a terminologie

Ačkoli je hlavním účelem této práce deskribovat samotné události, popsat rozdílné zabudování do paralelních narativů a hledat relace mezi jednotlivými ztvárněními, neobejdu se bez úvodního naznačení charakteru referentů, jež budu dále dekonstruovat; a opětovně z prvočinitelů posléze budovat fikční světy, ačkoli se tím pádem dostávám na hranu možné nevědeckosti vymezené parametry vlastní metody. O nevědeckost by se mohlo hovořit, pokud bych zůstal u linie proklamované jakožto oficiální a tuto linii pouze srovnal s reflexí v autoritativních zdrojích nynější doby, umocněné příslušností k ideologicky stejné provenienci. Předpokládám totiž jistou genetickou spřízněnost narativů, minimálně stanovené meze interpretace, jež jsou brány autoritami téhož civilizačně-ideologického okruhu jakožto nerelativizovatelné, pokud bychom tedy chtěli zůstat v hájemství deklamované příslušné moralitě a hodnotového žebříčku v rámci jednotného narativního prostoru exhibovaného.

Jádro této práce však tkví ve sledování polyfonie, v nazírání vztahů mezi jednotlivými tematizačními systémy, jakými jsou metanarativy, jež tvoří ideálně jednolitý příběh korejské války se svými úhelnými kameny – resp. dílčími motivy, tedy základními jednotkami tvořícími funkční, životaschopný, produktivní a co je hlavní, primárně uvěřitelný fikční svět. Takto budované metanarativy jsou pak určeny konkrétně pohybem od nulového stupně narace, níže zmíněného bezpříznakového narativu. Posléze však, po jasně naznačené distinkci pak hypotetický a vpravdě pouze pro účely mé hypotézy takto za nulový stupeň pojímaný narativ zahrnu zpět mezi ostatní hlasy jako těmto hlasům rovný. Předmětem analýzy totiž není určit pravdivostní hodnotu jednotlivých základních jednotek ve srovnání s nulovým stupněm, předmětem je právě relace těchto hlasů a pouhá primitivní evaluace na ose pravdivosti by si nezasluhovala ani vteřinu čtenáře srozuměného s postmoderním pojetím historie.¹⁷

Nemůžu tedy s klidným svědomím hovořit o naprosté objektivitě následující kapitoly, právě kvůli měřítkům a požadavkům postmodernistického pojetí historie na straně jedné, a jejím charakterem na straně druhé – pojmáním dřívějšího obrazu korejské války,

---

¹⁷ Deconstructing History, s. 190: „*The past is not discovered or found. It is created and presented by the historian as a text, which in turn is consumed by the reader.*“

The Postmodern History Reader, s. 265: „*Our most fundamental task as historians, I believe, is to solicit those fragmented inner narratives to emerge from their silences. In the final analysis, what is the past but a once material existence, now silenced, extant only as sign and as sign drawing to itself chains of conflicting interpretations that hover over its absent presence and compete for possession of the relics, seeking to inscribe traces of significance upon the bodies of dead?*“

byť z per fundovaných autorů a na slovo vzatých odborníků. Nicméně, jedná se však stále o texty, a texty zůstanou vyprávěním, ať chceme nebo ne. Toto není otázkou nevhodné relativizace, naopak. Toto je vědomí mezi všech textů, anticipací a zohledněním všech možných případných výtek vycházejících z kritiky limit jazyka jako takového. Jazyk a na něm postavený historický narativ (a defacto jakékoli vyprávění jako takové) nikdy nebyl a není pouhým formálním faktem, měřitelnou veličinou, pravdivostní analýze zcela otevřenou entitou.

Toto je paradox jakékoliv obdobné analýzy – abych mohl upozornit na rozličnosti jednotlivých ztvárnění, musím si v prvním sledu stanovit jakýsi *nulový stupeň*, hypotetický bezpříznakový narativ, který by mi byl svého druhu lakmusovým papírkem další analýzy. Tento krok je však – dle mého názoru – do jisté míry zároveň kontraproduktivním a vlastně v konečném důsledku nerealizovatelným a nemožným krokem: jelikož jakýkoli text přístupný v rámci sebevíce objektivní analýzy a slovníkové definice, zůstává stále jen textem své doby, textem svého autora, textem svých zdrojů a textem dříve zbudovaných narativů.

Tedy, shrnuto a podtrženo: jakákoli snaha poměřovat mnou nově zbudované fikční světy korejské války na základě dekonstrukce a analýzy množiny čehosi, co si dobově kladlo za cíl informovat o události s explicitně formulovanou licencí pravdivosti (jak ostatně každý propagandistický text¹⁸ ze své podstaty činí), mne dostává na tenký led relativní neobjektivnosti. Texty zůstanou texty a na nich postavená srovnání budou vždy obsahovat aspekt zcela volní a nahodilý, jelikož to je jeden ze základních parametrů každého utvořeného textu – má svého autora, kterémužto je podmíněn.¹⁹ Ovšem, při vědomí relativity objektivnosti i nynějšího autoritativního historického narativu korejské války v obecnosti pokládaný za co možná při daném stupni poznání ten nejlepší a historické pravdě (byť jsem k tomuto termínu vpravdě odměřený a nanejvýš zdrženlivý) nejbližší, udržuji se stále v diskurzu konzistentního pojetí jakéhokoli historického textu jako textu utvořeného a ze svého charakteru vlastní realitu teprve tvořící, ne o ni primárně pouze objektivně referující.

---

¹⁸ Ať již je propagandisticky vědomého nebo nevědomého charakteru.

¹⁹ V knize *The Postmodern History Reader*, s. 265 se explicitně říká: „... *the question of instrumental language is more of an issue for historians than for literary critics, whose positive knowledge of their material is given to them ready-made, as it were, in the form of literary texts. Historians, however, have no givens – no ready-made chronicle of events or histories – and must construct their narratives on the basis of some degree of positive (if ideologically impressed) vision of the past.*“ Historikové tedy utváří vlastní korpus textů, ve kterém hledají vztahy mezi aktéry a událostmi, ne nepodobné vztahům mezi literárními postavami a událostmi. Z nahodilých událostí tvoří – na základě vlastní zkušenosti a analýzy – co možná nejpravděpodobnější logicky propojenou následnost dějů, o jejichž objektivním zobrazení v prvním sledu můžeme zcela objektivně pochybovat.

4.1 Historie jako taková

Problematicčnost historie jako fenoménu mne po celou dobu výzkumu provázela zcela autenticky, byla defacto bezprostředním pozorovatelem a prvotním kritikem všech mých deskriptivních pokusů i aspirací k stanovení životaschopné hloubkové analýzy obrazu korejské války. Byl jsem neustále nucen komparovat jednotlivé tematizace historických událostí, hledat vazby, anticipovat relace (kladné i záporné), konstruovat složité myšlenkové mapy plné dichotomií, systémů binárních protikladů i složitější rozborů prostřednictvím analýzy přítomnosti a charakterů distinktivních rysů.

Osvícensky a pozitivisticky pojatá historiografie se mi ukázala jako neaplikovatelná, ba dokonce v kontextu zkoumaného materiálu kontroverzní a navýsost troufalá. Premisa nestrannosti a objektivitu, kterou si osobovaly dějepisné publikace, byla v přímém rozporu s mou čtenářskou zkušeností. Musel jsem tedy zavrhnout pozitivistické premisy objektivitu jako zcela neobjektivní, premisu objektivní racionality a kauzality, jako neracionální a pseudokauzální, přítomnost objektivně vykreslených historických faktů jako iluzorní, jelikož nic takového jako jednotící tendenci k objektivní historické fakticitě jsem v konečném diskurzu textů nenalézal.

Pozitivistické proklamace, že „*historik má vypsat události tak, jak se skutečně sběhly, a přitom nemá právo tyto události hodnotit*“²⁰ mne podnítily k uplatnění přístupu negujícího tento způsob usouvztažňování iluze autentičnosti historiografické reality a historických událostí. Předně, eroze pojmu *historická událost* se stala předmětem mého zájmu na poli historické vědy.

Byť Iggers uvádí, že „*Každé historické dílo je zajisté konstruktem, ale konstruktem vzniklým na základě dialogu mezi historikem a minulostí, který neprobíhá ve vzduchoprázdnu, nýbrž v rámci společenství badatelů sdílejících jednotná měřítká hodnověrnosti*“²¹, neshledal jsem jeho premisu sdílenosti jednotných měřítek hodnověrnosti, tedy jednotná kritéria, metodologie apod. jako pojistku stejného myšlenkového a vědeckého horizontu přístupů uplatněných u jednotlivých subtematizací korejské války. Přiznání charakteru utvořenosti zobrazené historie bylo zajisté velmi odvážným krokem v kontextu tradičně pojaté historické vědy, avšak pro 20. století, o němž Iggersova kniha referuje, je stále tvrzením polovičatým. Pokud bych připustil přítomnost minimálně dvou celkových

---

²⁰ KUDRNA, Jaroslav. K vývojovým tendencím pozitivistické historiografie, in: TÝŽ, Ke kritice pozitivismu v současné buržoazní německé, francouzské a italské historiografii 19. a 20. století, Brno 1983, s. 12

²¹ Iggers. Dějepisectví ve 20. století, s. 135

historických narativů korejské války (nezbytné minimum předpokladu pro předporozumění tematizace historické události perem historiků a tvůrců primárních zdrojů východního a západního sociopolitického superbloku), nejednalo by se již o obecné uznání jednotných pravidel vědecké práce „*sdílejících jednotná měřítká hodnověrnosti*“ tolik potřebných pro objektivitu celkového bádání. Tematizace války by je již nenacházela v jednotném referenčním rámci, ale rovnou v minimálně dvou uzavřených systémech (jež spolu však vcházejí v nesčetné relace, o nichž bude později taktéž řeč).

Na druhou stranu, tvrzení: „... *they [postmoderní historici] declare not that truth is unknowable, but that there is no reality out there which is anything but a subjective creation of the historian; in other words that it is language that creates meaning which in turn creates our image of real. This destroys the difference between fact and fiction, and makes entirely nugatory the dirty and tedious archival work of the historian to dig „facts“ out of texts*“²² naopak postrádá zasazení do okolností, v rámci nichž by se jednalo o akceptovatelnější tvrzení, než se na první pohled jeví. Usouvztažníme-li si však toto tvrzení s realitou cílené konstrukce a elaborace s tématy, jichž se zmocnila propagandistické mašinerie 20. století, náhle se diskurz a akceptabilita doposud kontroverzního tvrzení zásadně mění. Ono tvrzení se totiž v kontextu 20. a 21. století stává spíše pouhou obecnou deskripcí současného stavu než apokalyptickým soudem obsahujícím nepřijatelná relativizování.

Historie je uměle utvářena, ovšem nejen to. Historie je především vyprávěním, rétorickou figurou reflektující systematickou manifestaci stylu.²³ Jsem dokonce spolu s Munsloem ochoten konstatovat na základě utvrzení prostřednictvím vlastního bezprostředního pozorování a předporozumění, že:

*„I have argued in favour of narrative as history's primary cognitive device working in the mind of the historian as he/she imagines, shapes and represents the past. The emplotment of history as a story, with its supporting arguments and ethical strategies of explanation, is a highly complex form of explanation of historical change, but it is not history as it actually happened. How the past is configured hangs on the historian's capacity to match a type of emplotment with the historical events that he/she wishes to furnish with a meaning of a particular kind. Narrative explanation is more than recording a flow of events in their order of occurrence“.*²⁴

---

²² The postmodern history reader, s. 259

²³ Stylu ve smyslu stylistického – tedy cílenou volbu jazykových prostředků a účelové tematizace s cílem vést čtenáře k cílené interpretaci předkládaného textu.

²⁴ Munslow: Deconstructing History, s 187

Historie je tvořena, cíleně tvarována, aby reprezentovala specifický obraz minulosti. Události, které jsou stavebními kameny takto budované historie, nejsou jen řetězením budovaných následností. Jednotlivé tematizace se stávají prvky složitého hierarchického systému vyprávění, jsou to jednotky komplikovaného ekosystému, kde nejsou určeny pouze zdánlivým referenčním významem, ale převážně svými vazbami na prvky jiné – stejně jako význam věty není určen pouhým součtem významů svých slov, ale vazbami mezi nimi.

Není také možno nezmínit genezi tvorby historií, jejich ideologické zázemí a požadavky vládnoucích mocí na jejich vyznění a celkovém charakteru fikčního světa historie, kterým tak utváří sdílené prostředí pro manifestaci usouvztažňující identity, jež se posléze stává úhelným kamenem socioagregátu vyšší úrovně – tedy státu a jeho jednotné ideologie.²⁵ Pokud nemá doposud společenství jednotící mýtus či alespoň sdílenou ideologii, jejímž prostřednictvím by se mohlo společenství vyčleňovat vůči společenstvím druhým, a tak mohlo požívat vlastní výlučnost (jinými slovy exhibovat identitu), dochází k utváření ideologie pro potřeby dne a fungování těchto agregátů – tedy o tvoření ideologie nové. A tato ideologie se nejlépe šíří skrze prověřené formy, sdílené historie (potažmo v rámci jednoho referenčního rámce jednu sdílenou historii, jeden hlas, jednu tematizaci):

„The influence of deconstructionist history is seen today in the wide acceptance that the past, as written history, is a textual product of its age and, given the central organising role of the historian, is inevitably inflected by presentist ideological demands and the current dispensations of power. It is increasingly accepted that the historian, through his/her narrative description, is fully implicated in any written

---

²⁵ The Postmodern History reader, s. 267: „*The acceptance of a semiotically based view of language and of deconstructive modes of reading, as I will try to demonstrate in a forthcoming book on vernacular historiography in thirteenth-century France entitled Romancing the Past, does not compel us to abandon our effort to entrench our understanding of the past as more than complex of discursive strategies and events. Romancing the Past seeks to elaborate the ways in which Old French prose chronicles encode the historical experiences of thirteenth-century French nobles through a displacement un the past. In order to do this, it was necessary to know what those experiences – economic, social, political – were, and how they proved problematic for the class that patronized vernacular histories. This „context“ (to use the traditional term) could not be delivered directly from historiographical texts themselves, since the chronicles in no way transparently reflects those experiences. On the contrary. Like all literary works, these histories are the site of multiple, often contradictory historical realities that are both present and absent in the works...*“ Historie je tedy nejen konstruována pro potřeby určitého narativu, ale předně i fokalizována specifickým způsobem, jenž vychází vstříc potřebám mimotextové reality, požadavkům pregeneze textů. Pokud budeme přehlížet tuto skutečnost – skutečnost, že je nezbytné si analyzovat fokalizátora, tedy aspekty *hlasu, z jehož pozice je historie vyprávěna*, staneme se velmi snadno obětmi manipulačního záměru takto psané historie. Naše interpretace bude zcela nevědomě tvarována interpretačními záměry tvůrců textu.

representation of pastness. Few see history as a matter of following the evidence like footprints in the sands of time towards truth“.²⁶

Pro explicitní srovnání klasického modernistického a postmodernistického srovnání historie poslouží slova F. R. Ankersmita, nizozemského historika a teoretika historie: „*The modernist historians follows a line of reasoning from his sources and evidence to an historical reality hidden behind the sources. On the other hand, in the postmodernist view, evidence does not point toward the past but to other interpretations of the past; for that is what we in fact use evidence for. The express this by means of imagery: for the modernist, the evidence is a tile which he picks up to see what is underneath it; for the postmodernist, on the other hand, it is a tile which he steps on in order to move on other tiles: horizontality instead of verticality*“.²⁷ Historie nám není dána, historie je tvořena pomocí řetězení a zapracovávání dřívějších textů, které jsou přeznačovány a interpretovány se zřetelem na nové začlenění v nově konstruovaný metanarativ, který je pak usouvztažněn s nově utvořeným řetězením událostí, jimž je přiřčen význam v novém kontextu – novém systému, nové historii.

Nejen historiím je ovšem vlastní aspekt záměrné utvořenosti. Tento stěžejní charakter můžeme pozorovat též u primárních pramenů, v případě deklarácí a oficiálních diplomatických dokumentů aj. se jedná o proniknutí světa záměrné fikce (aspekt vlastní propagandistickým textům) do světa mimotextového: texty vojenských rozkazů, jmenovacích dekretů, soudních rozsudků apod.; jakým způsobem se nám ideální model textových pramenů komplikuje, když přiznáme záměrnou fabulaci a mystifikaci vlastní propagandistickým textům též textům formující mimojazykovou skutečnost? Takto pojatý kritický pohled na prameny relativizuje zbytky přesvědčení o faktučnosti a objektivnosti práce historika. Jak mohou být texty tematizující minulost v syntetických historiografických pracích považovány za pravdivé a nezaujaté, když teoreticky všechny materiály, se kterými historik přijde do kontaktu, jsou vpravdě texty par excellence propagandistickými?

Pro objektivitu nestačí jen a pouze postavit proti sobě názory opozitních stran. Pro analýzu je nutno zkoumat relace jednotlivých dílčích narativů, zkoumat genezi motivů, zkoumat šíření a ovlivňování jednotlivých propagandistických tematizací napříč zdánlivě kompletním diskurzem jednotlivých historických fenoménů (v mém případě diskurzem

---

²⁶ Munslow: *Deconstructing History*, s 189

²⁷ *The Postmodern History Reader*, s. 285

korejskoválečným; tedy v pohledu striktně textovém fakticky korpusem stěžejních textů tematizujících válku). Vlastnost primárních pramenů popisuje ve shodě s postmodernisty Iggers, jež se na ostatních místech svého *Dějepisectví*²⁸ jinak vůči postmodernistickému přístupu vyjadřuje poněkud odtažitě²⁹:

*„Rétorika samozřejmě hraje důležitou roli i v samotných pramenech, se kterými historikové pracují. Prameny samotné, či alespoň dokumenty sloužící jako prameny, jsou také lingvistickými konstrukty, texty, které – pokud nejsou čistými daty – obsahují rétorické strategie. Avšak i statistické údaje jsou výsledkem selekce a interpretace těch, kdo je shromáždili.“*³⁰

Shrnuto, historie tak, jak k ní přistupuji na stránkách této diplomové práce, bude víceméně fluidním fiktivním světem, jež je sice ve svých hlavních parametrech utvořen, nicméně je neustále – z logiky postmoderního přístupu k historii – dotvářen.

4.2 Korejská válka

Po nezbytném určení diskurzu postmoderního historického rámce se nyní načrtnu základní obrysy nulového narativu korejskoválečného tematického časoprostoru, který bude později v průběhu analytické části práce relativizován a uváděn v nezbytně nutné relace. Jelikož je skepse namísto a vědeckost jakékoli, byť letmo se pozitivistické historiografii blíží se, analýzy je vpravdě pouze zbožným přáním a spíše tiše přiznanou virtuální realitou, uvedu zde obecně přijímaný, byť pro mne striktně hypotetický³¹ narativ korejské války. Provedu tento ústupek s vědomím, že tento „*hmotný bod*“ historického obrazu korejské války může existovat pouze v rámci předporozumění později analyzovaného metatématu. Tento zcela myšlený, hypotetický a (pro mou analýzu nyní pojímaný jako) bezpříznakový narativ, budu nyní pojímat jako prostý logický sled událostí; bude pro mě v této teoretické části práce faktickým referentem korejské války v jeho znakovém charakteru. Později se –

---

²⁸ Iggers. *Dějepisectví ve 20. století*

²⁹ Iggers. *Dějepisectví ve 20. století*, s. 22: „*Postmoderní kritika zahrnovala několik důležitých a opodstatněných prvků. Ukázala, že představa jednotných dějin je již neudržitelná a že dějiny se vyznačují nejen kontinuitou, nýbrž i zlomy. Postmoderní kritici správně upozornili na ideologické předpoklady, které byly přítomny v dominantním diskurzu profesionální historické vědy. Právem rovněž kritizovali její přehnané nároky na odbornou autoritu. Nicméně, odmítáním možnosti jakéhokoliv racionálního historického diskurzu a zpochybňováním historické pravdy a tím i historické nepravdy zjevně vylili vaničku i s dítětem. Nejenže se tak stírá – zjevně plynulá – hranice mezi historickým diskurzem, jenž vždy obsahuje jisté fiktivní prvky, a krásnou literaturou, jež většinou usiluje o interpretaci skutečnosti, nýbrž i ta hranice, která leží mezi poctivou vědou a propagandou.“*

³⁰ Iggers. *Dějepisectví ve 20. století*, s. 115

³¹ Hypotetický v postmoderním pojetí historiografie.

jak jsem ostatně již anticipoval – stane pouze jednou z realizací polytematizace historického válečného narativu, u kterého budou sledovány vazby napříč paralelními ztvárněními.

Jak uvádí Miriam Löwensteinová v kratičkém náčrtu korejské války v její polytematičnosti: „*Korejská válka je konflikt naplňující definici občanské války, protože v ní bojovali Korejci proti Korejcům na vlastním území a o moc nad tímto územím. Zároveň je to konflikt mezinárodní, neboť se do něj zapojily ozbrojené síly dalších zemí. Korejská válka byla také zástupným střetem ideologií, politických systémů, mocenských bloků, resp. velmocí, který mohl vyústit ve třetí světovou válku. V odborné literatuře je nazývána jako „podivná válka“, „policejní akce“, „zapomenutá válka“ apod. jedná se o konflikt, jenž vypukl 25. června 1950 a skončil 27. července podepsáním dohody o příměří*“.³²

Akcent ideologického boje mocenských bloků zmiňuje též Valošek³³ (nepište o sobě jako o třetí osobě, to máte v této práci, víte to?) poměrně stroze v konstatování, že můžeme pojímat korejskou válku „*coby první materializaci ideologického boje východního a západního bloku*“.³⁴ Dále se zmiňuje o korejskoválečné problematice víceméně prizmatem kritiky náhledu dobového „*diskurzu korejské války v našem kulturně-politickém povědomí*“,³⁵ tedy o náhledu vyloučeném z definice nulového stupně tematizace.

Monografie Vladimíra Nálevky³⁶ zaobírající se poměrně podrobně korejskoválečnou tematikou a vycházející primárně ze severoamerických zdrojů pak mapuje korejský konflikt na několika osách. Věnuje se jak americké snaze zadržování komunismu na Dálném východě, tak Stalinově snaze zvrátit rovnováhu sil destabilizováním Dálného východu s cílem zde navázat americké vojenské síly, aby se Evropa dostala z primárního hledáčku americké zahraniční politiky a došlo ke snížení počtu bezprostřední vojenské přítomnosti na starém kontinentě. Konstatuje víceméně ve shodě s Löwensteinovou, že se jednalo o mocenskou hru Kima, Stalina a Maa, akcentuje však záměr o sjednocení pod taktovkou severní Koreje: „*Kim Ir-senova, a posléze i Stalinova a Maova neúspěšná snaha o násilné sjednocení Korejského poloostrova stála miliony lidských životů*“.³⁷

Zároveň má potřebu zmínit dobovou propagandistickou interpretaci války, vůči které se ostře vymezuje a uvádí, že se jednalo o „*mylný obraz válečných událostí, který byl zcela*

---

³² Löwensteinová. *Korejská válka* in *Made in Korea II*, s. 311

³³ Valošek. *Československá stopa v korejském konfliktu*. In *Made in Korea II*, s. 326–335

³⁴ Valošek. *Československá stopa v korejském konfliktu* in *Made in Korea II*, s. 326

³⁵ Valošek. *Československá stopa v korejském konfliktu* in *Made in Korea II*, s. 326

³⁶ Nálevka. *Stalinova hra o zemi jitřní svěžesti. Korejská válka 1950-1953*

³⁷ *Stalinova hra o Zemi jitřní svěžesti*, s. 128

v rozporu se skutečností³⁸ a též že v české společnosti přesto i po bezmála 70 letech stále přetrvává tento dobový pohled jako stále určující.

Eckert – autor autoritativních dějin Koreje dostupných českému čtenáři v českém překladu – zmiňuje především aspekt občanské války³⁹ a popisuje vyhrocenou atmosféru všeobecné paranoie, propuknuvší partyzánské války na jihu, agrese lídrů obou Korejí. Svěží bylo zejména konstatování v závěru kapitoly věnované korejské válce, kde se hovoří o *teroru nepřátelských armád*⁴⁰, přičemž není historická vina spatřována pouze na jedné či druhé straně zneprátelených Korejí. Ve stejném duchu hovoří o korejské válce též Cumings⁴¹, Hastings⁴² a Catchpole⁴³ – válka byla komplexní a mnohoúrovňovou historickou událostí, ze které vzešli jen poražení. Shody v přístupu jsou markantní a rozdíly minimální. V jejich narativu je korejská válka:

- a) Konflikt vymezený časem:
  - a. od invaze severokorejských vojsk na jih (25. 6. 1950)
    - i. s tendencemi směřujícími k válce již od rozdělení poloostrova po druhé světové válce
  - b. do podepsání příměří (27. 7. 1953)
    - i. se zmínkou o trvání do dnešních dnů – dáno nepodepsáním mírové smlouvy
- b) konflikt vymezený prostorem:
  - a. Korejský poloostrov
    - i. S teoretickým rozšířením na Čínu během postupu spojeneckých vojsk severní Koreou
- c) Konflikt vymezený svým charakterem:
  - a. Občanská válka mezi nástupnickými státy korejského císařství
  - b. Zástupný konflikt dvou velmocenských celků (Východního a Západního bloku)
  - c. Konflikt ideologický
    - i. Akcent 1: svobodný svět vs. svět totalitní
    - ii. Akcent 2: demokracie vs. komunismus

---

³⁸ Stalinova hra o Zemi jitřní svěžesti, s. 10

³⁹ Dějiny Koreje, s. 247

⁴⁰ Dějiny Koreje, s. 250

⁴¹ Cumings: The Korean War. A History.

⁴² Hastings: The Korean War.

⁴³ Catchpole: The Korean War: 1950-53.

- d) Konflikt vymezený záměrem:
  - a. Sjednocení Koreje
    - i. Pod taktovkou Severu
    - ii. Pod taktovkou Jihu
  - b. Zadržování ideologie – politika zadržování komunismu na straně Západu
  - c. Rozšiřování ideologie – na straně Východu ve věci šíření komunismu
- e) Konflikt vymezený svými participanty:
  - a. Konflikt Korejí
  - b. Konflikt Američanů a Číňanů
  - c. Obecně konflikt demokracií a totalit.

4.3 Korejská válka v rámci války studené

Na studenou válku jsou v zásadě v západní historiografii 3 normované náhledy, jež představují dle Vladimíra Nálevky⁴⁴ dohromady 3 fáze interpretačních stádií celkového konfliktu:

- a) Náhled tradicionalistický/ortodoxní
- b) Náhled revizionistický
- c) Náhled postrevizionistický.

Náhled tradicionalistický je představován především Normanem D. Graebnerem v kolektivní monografii *Problems in European Civilization. The Cold war. Ideological Conflict or Power Struggle*⁴⁵, kde je nahlíženo na celé poválečné konfrontační směřování sovětsko-amerických vztahů jako na boj morálky a zla. V odpovědi na vlastní hypotetickou otázku, zda angažovanost americké armády v Koreji není zrcadlovým aktem Sovětů ve východní Evropě, uchyluje se autor k argumentu morální pozice. Americké působení a vůbec americkou přítomnost dává do kontextu negování Sovětů, o kterých praví, že „*Like the Fascist states, the Stalin regime conducts a diplomacy of civil war. Its spirit, aims and methods were created by the Bolsheviks during their struggle for power in Russia and against the Russian people; when the opportunity arrived, they were applied on*

⁴⁴ Nálevka, Vladimír: Horké krize studené války

⁴⁵ Graebner, Norman D.: *Problems in European Civilization. The Cold War. Ideological Conflict or Power Struggle*.

international scale“.⁴⁶ Tedy, vznik Východního bloku je zde popsán jako vyvážení sovětského modelu v globálním měřítku a jako pokus o rozšíření sovětské sféry vlivu. Korejská válka je v tomto směru pouhým dílkem v řetězení poválečných událostí, jež představovaly v morální rovině boj svobody a totality, boj demokracie a komunismu. Američané a jejich spojenci pouze reagují na mocenské ambice Sovětského svazu, který se materializoval na Korejském poloostrově.

Náhled revizionistický představuje pohled na válku coby nešťastné poměrování sil dvou supervelmocí, jež napáchaly v rámci svých rozhodnutí četné chyby, za které platili obyvatelé obou Korejí. Slovy historičky Denny Frank Flemingové *byli Korejci nevinnou obětí studené války*⁴⁷. V tomto pohledu byla Korea zneužita cizími státy pro poměrování sil a na jejich území proběhla válka, která nebyla jejich, byť se jí též účastnili.

*„The Koreans did not ask for the division of their country, even temporarily. They also organized a government which was broadly representative and quite capable of governing the country. But neither the U.S.S.R. nor the U.S.A. would permit this government to function. Each insisted on creating a government for half the country in its own image. In this attempt the Soviets succeeded, but the United States brought a twenty-year émigré back to Korea and permitted him to build himself up into a lifetime despot capable of inviting the American people in their own capital to join him in self destruction“.*⁴⁸

Korejský konflikt je ve svém výsledku vykreslen coby naprosto nechtěný, zbytečný a veskrze bolestný, pro všechny své účastníky:

*„Division having resulted and hardened, two successive attempts to unite Korea by force were made, but the outcome was a great power war which nearly destroyed Korea and did not significantly alter the division of the country. On the contrary, the division was hardened and South Korea was left an overpopulated, undernourished, unviable country, existing only on the military dole of the United States and under a police state government which was a standing invitation to revolution—Red or otherwise“.*⁴⁹

Vina za válečnou vřavu je především spatřována ve dvou rovinách: v chybách amerického establishmentu a jejich paralelami na mezinárodní scéně; a v tolerování

---

⁴⁶ Kaprovich, Michael M.: Russian Imperialism or Communist Aggression? In: Graebner: Problems in European Civilization. The Cold War. Ideological Conflict or Power Struggle, s. 43

⁴⁷ Fleming, Denna: The Cold War and Its Origins

⁴⁸ Fleming, Denna: The Cold War and Its origins, s. 659

⁴⁹ Fleming, Denna: The Cold War and Its origins, s. 659

jihokorejského režimu, jehož totalitární esence podřývala a relativizovala závažnost morálního apelu Američanů v jejich snaze o vykreslení sovětského působení v regionu jako v zásadě destruktivní. Rusové, Číňané a Severokorejci reagují na americké kroky a válka je nevyhnutelná, stejně jako je její podstata apriori morálně neobhajitelná a nesmyslná. Interpretační klíč ke korejské válce v kontextu války studené je její tragika a nesmyslnost – v konečném důsledku k zásadním změnám v demokratickém směřování v regionu nevedla.

Poslední přístup ke studené válce je převážně syntézou obou předchozích, jelikož „*postrevizionistická historiografie [...] začala pracovat i se zpřístupněnými prameny jak ze Spojených států, tak ze Sovětského svazu*“.⁵⁰ Historiografové mohli konečně podkládat svá evaluační hodnocení stanovisky založených na hloubkovém vhledu skrze důvěrné vládní materiály obou stran, historické vývody a řetězení událostí utvořit na základě analýz primárních – nyní odtajněných – zdrojů. Nyní, slovy Vojtěcha Mastného, předního představitele postrevizionistické studenoválečné historiografické školy⁵¹: „*je po výnosné možnosti vydělávat si ‚odhalováním Sovětů‘, nyní však místo odhadů můžeme stanovit, jaké byly skutečné záměry i možnosti Moskvy*“.⁵²

V pohledu historika obeznámeného se sovětskými archivy a odtajněnými americkými vládními dokumenty, jeví se korejská válka jako Stalinova chyba, jež měla spíše referenční hodnotu pro Spojené státy v tom, že „*přínosem Studené války byla demonstrace toho, že i tak intenzivní konflikt se nemusí vymknout kontrole, což přispělo k rostoucí víře v to, že válka jako taková může být jednou překonanou věcí [...] a tak navzdory Stalinovu špatnému odhadu v Koreji nikdy nedošlo k tomu, že by Sovětský svaz hrozil velkou válkou*“.⁵³ Těž, v konečném důsledku byla dle Mastného korejská válka pouhou laboratoří a experimentem, ve kterém se ukázala neschopnost a vnitřní roztržičnost sovětské moci.⁵⁴ Tato šachová partie měla poněkud odlehčit sovětské pozice v Evropě, jelikož měla teoreticky vázat americkou pozornost zejména na východě, z pohledu Spojených států pak měla naznačit potenciální vývoj v Německu, stáhli-li by se Američané z německých základů a

---

⁵⁰ Nálevka, Vladimír: Horké krize studené války, s. 10

⁵¹ Mezi postrevizionisty je řazen v českém diskurzu Vladimírem Nálevkou v publikaci Horké krize studené války a v celosvětovém diskurzu pak v publikaci The Columbia Guide to the Cold War Michaela Korta, byť se sám za revizionistu dle svých vlastních slov nepovažoval.

⁵² Mastný: Studená válka a sovětský pocit nejistoty, s. 12

⁵³ Mastný: Studená válka a sovětský pocit nejistoty, s. 214

⁵⁴ Viz Studená válka a sovětský pocit nejistoty, s. 211: „*Otevření ‚druhé fronty‘ v Asii po tajné dohodě s Číňany byla událost mnohem většího významu, než jaké byli lidé do problému nezasvěcení schopni uvěřit, dokud nevyšly najevo rozsáhlé nové důkazy o jejich vnitřních mechanismech*“. Tento konflikt komplikoval čínsko-sovětské vztahy a ukázal zainteresovaným stranám ve své nahotě neschopnost obou komunistických velmocí svou válku vyhrát.

razantním umenšením své vojenské přítomnosti v Evropě tak poskytli Sovětům příležitost k rozšíření vlivu za hranice železné opony.

4.4 Propaganda

Propagandou se v minulosti zabývalo velké množství vědců, jejich vývody a analýzy byly vždy podmíněny výzkumným zájmem a jejich domovským oborem. Propagandu buď zkoumali na pozadí teorie informace, teorie totalitarismu (toto uchopení má blízko ke zkoumání propagandy prizmatem politologie či teorie idejí), pragmatické jazykovědy, sémantiky, historiografie aj. Než podám klady a zápory, silné a slabé stránky těchto přístupů, zmapuji si nejprve teritorium čistě racionálně: provedu slovníkovou analýzu, dekonstrukci a poté si vymežím roviny propagandy v ne nepodobném způsobu k vymezení rovin jazyka samotného, tj. systému systémů.

Nejprve, než přistoupím k vlastnímu vymezení pojmu a fenoménu, zkusím prosté srovnání slovníkových hesel. Struktura hesla je následovná – nejprve jsou uvedeny významy a poté následují excerpta představující užití. Významy jsem pro přehlednost vyznačil kurzivou, kdežto ukázky jsou ponechány v základním formátu.

Slovník	Slovníkové heslo propaganda
Příruční slovník jazyka českého ⁵⁵	<i>šíření myšlenek, nauk, zásad apod., propagace.</i> Starati se o propagandu a provedení této myšlenky: — to byl zas jeden článek jeho [Schauerova] programu. V. Mrš. Týdenníků vychází v Adelaidě více než tucet a slouží hlavně náboženské propagandě. Koř. Účast studentů na propagandě určitých idejí slibovala zdárné ovoce. Mah. Propaganda má ideovější obsah než propagace. Mir. Bartoš. O

⁵⁵ Příruční slovník jazyka českého vznikl mezi lety 1935–1957, přičemž spodní hranice zdrojů excerptací byl rok 1770, slovník tedy dovoluje nahlédnout částečně vývoj jazykového znaku jako takového. Digitalizovaný slovník se nachází na oficiálních stránkách Akademie věd: <https://psjc.ujc.cas.cz>. a umožňuje též procházet originální naskenovanou kartotéku excerptčních lístků. Při procházení je možno si povšimnout dobových reliktnů, např. při kolokabilitě slova propaganda: *válečná, velezádná, bolševismu, potěmkinských vesnic* aj.

	konsolidaci poměrů svědčí mimo jiné i silný pokles rozšiřování a vlivu šeptané propagandy. Hvězda. Potřeba četby není způsobována nakladatelskou propagandou. Krit. měs. Chtěl [P. Valerian] být podřízen pouze kongregaci propagandy kongregaci pro rozšiřování katolické víry, založené Řehořem XV. r. 1622 v Římě. Durd ⁵⁶
Slovník spisovného jazyka českého ⁵⁷	(z lat. zákl.) <i>veřejné šíření, objasňování, doporučování něj. myšlenek, názorů ap. s cílem získat přívržence</i> : revoluční, mírová p.; boj s reakční válečnou p-ou; tisková p.; p. letáky; oddělení p-y a agitace; šeptaná p. 58
Slovník spisovné češtiny ⁵⁹	<i>veřejně šíření názorů s cílem získat někoho</i> : tisková propaganda ⁶⁰
Slovník českých synonym ⁶¹	<i>šíření (myšlenek); agitace; propagace</i> ⁶²
Akademický slovník cizích slov ⁶³	<i>veřejné šíření, často demagogické prosazování, doporučování něj. myšlenek, názorů ap. s cílem získat dlouhodobě přívržence</i> : politická p.; mírová p.; šeptaná p. <i>šeptanda</i> ⁶⁴

⁵⁶ Příruční slovník jazyka českého [online]. Copyright © [cit. 02.03.2020]. Dostupné z: https://psjc.ujc.cas.cz/search.php?heslo=propaganda&where=hesla&zobraz_ps=ps&zobraz_cards=cards&pet_karet=3&ps_prev=1-

[3&ps_heslo=propaganda&ps_startfrom=3&ps_numcards=172&numchange=no&_initial=1](https://psjc.ujc.cas.cz/search.php?heslo=propaganda&where=hesla&zobraz_ps=ps&zobraz_cards=cards&pet_karet=3&ps_prev=1-3&ps_heslo=propaganda&ps_startfrom=3&ps_numcards=172&numchange=no&_initial=1)

⁵⁷ Slovník vzniknuvší mezi lety 1960–1971 pod vedením Bohuslava Havránka. Webová verze dostupná z oficiální internetové stránky Akademie věd: <https://ssjc.ujc.cas.cz>.

⁵⁸ Slovník spisovného jazyka českého [online]. Copyright © [cit. 02.03.2020]. Dostupné z: <https://ssjc.ujc.cas.cz/search.php?hledej=Hledat&heslo=propaganda&sti=EMPTY&where=hesla&hsubstr=no>

⁵⁹ Slovník spisovné češtiny vznikl v roce 1978, avšak prošel rozsáhlými revizemi v letech 1994 a 2003. Je dostupný skrze Internetovou jazykovou příručku AV: <https://prirucka.ujc.cas.cz>.

⁶⁰ Internetová jazyková příručka [online]. Dostupné z: <https://prirucka.ujc.cas.cz/?slovo=propaganda>

⁶¹ Slovník českých synonym vyšel v roce 1994 pod vedením Karla Paly, je dostupný skrze portál Informační fakulty Masarykovy univerzity: <https://deb.fi.muni.cz>.

⁶² DEB (dictionary editor and browser) – prohlížeč a editor slovníků [online]. Dostupné z: <https://deb.fi.muni.cz/index-cs.php>

⁶³ Akademický slovník cizích slov vznikl v roce 1995 a je dostupný též skrze Internetovou jazykovou příručku AV: <https://prirucka.ujc.cas.cz>.

⁶⁴ Internetová jazyková příručka [online]. Dostupné z: <https://prirucka.ujc.cas.cz/?slovo=propaganda>

Z komparativní analýzy je jasné, že v průběhu let došlo k jasné proměně významu – postupem času se přidával sém negativní evaluace; z šíření myšlenek, zásad a nauk se postupem času stalo veřejné šíření nauk a doporučování a objasňování myšlenek s kolektivním aspektem získání přívrženců pro šířenou myšlenku. Jistým mezikrokem se stalo zneutrálnění v pouhé veřejné šíření názorů, až po dnešní chápání coby demagogické prosazování myšlenek a agitace s cílem získání dlouhodobých přívrženců.

V rámci mého vymezení propagandy, či spíše diskurzivního rámce propagandy – tedy aspektů, jež pro mou analýzu přinášejí kvalitativní přínos – hraje nezbytnou roli několik faktorů, jež budou zohledněny při konkrétní analýze textů v praktické části práce:

- a) Vymezení charakteru propagandy úspěšné, a tedy životaschopné⁶⁵
- b) Vymezení propagandy zvoleným médiem
- c) Vymezení propagandy ideologií, kterou úspěšně šíří
- d) Vymezení propagandy skrze přístup k informacím cílového publika
- e) Vymezení propagandy v relaci na strukturu státu/mezinárodní instituce, která je jejím předním producentem (v případě státní/mezinárodní propagandy)
- f) Vymezení propagandy v kontextu historických okolností (uzuální charakter přenášených sdělení v návaznosti na mytologii, archetypy aj. narativní kódy determinované národem cílového určení propagandy)
- g) Politické vazby beneficentů propagandy na vůdčí představitele státu producenta propagandy
- h) Vymezení propagandy jejím šířením⁶⁶

Tyto faktory jsou životně důležité pro analýzu propagandističnosti, eventuálně propagandistického potenciálu motivů. Nicméně faktory samotné nejsou schopny vykreslit, či blíže popsat to, co míníme propagandou, pokud bychom zůstali pouze na povrchové

---

⁶⁵ Životaschopnost propagandy není určena její obecnou náchylností/nenáchylností k negaci a odhalení coby propagandou samou, ale její reprodukovatelností a potenci k tvorbě dalších návazných paralelních narativů, v nichž se jednotlivé dosavadní prvky propagandistického metanarativu spojí v jeden vysoce funkční systém, bez ohledu na reálnost a pravděpodobnost/pravdivost jednotlivých dílčích motivů.

⁶⁶ Konkrétně mechanikou šíření, jejíž analýza zohledňuje příznakové i nepříznakové aspekty jak významové změny, tak narativního posunu jednotlivých motivů. V rámci tohoto faktoru je nezbytně nutno dodat, že též mechanika samotného přeznačování a relace mezi jednotlivými přeznačováním, jak v rámci jednoho narativního systému, tak mezi paralelními systémy zároveň, je určující pro dešifraci celkového poměru propagandistické hodnoty události na jedné straně a postmoderně určeným historickým faktem na straně druhé.

rovině sdělení. Zároveň je nutno mít na paměti, že propaganda je systém systému, obdobným způsobem jako jazyk sám, má tedy:

- a) Gramatickou rovinu – tvarovou a poziční předurčenost jednotlivých prvků vůči celku
- b) Syntaktickou rovinu – tj. celkový význam propagandistických sdělení není prostým sloučením významů dílčích, ale je ekosystémem dílčích vazeb, hierarchií sdělení, primárních a vedlejších motivů a v neposlední řadě systémem relací dílčích prvků
- c) Sémantickou rovinu – jednotlivá sdělení a dílčí motivy nejsou vázány striktně na svého referenta, ale jsou do určité míry schopny samy o sobě nést symbolický význam – stát samy o sobě coby zástupný znak celku (tedy nesou metonymickou hodnotu)
- d) Rovinu geneze – jednotlivé motivy a celkové narativy podstupují změny, díky kterým se adaptují na nový kontext, v němž jsou posléze vnímány
- e) Ideologickou rovinu – propagandistický text má silnou vazbu na vnější (mnohdy explicitně reprodukovatelný) hodnotový systém a rámec, který určuje jeho pravdivost/nepravdivost⁶⁷
- f) Pragmatickou rovinu – v této rovině je propaganda pragmatickým instrumentem reálné politiky, tedy prostředkem diplomacie na úrovni mezinárodní a prostředkem moci vládní na úrovni vnitropolitické.

Při letmém pohledu by se dalo usuzovat, že výše vyjmenované roviny a faktory jsou vlastní textům obecně, nicméně jejich analýza a souběh charakteru faktorů a charakteru jednotlivých systémových rovin naskýtá pohled na realizaci propagandy a její vnitřní a vnější vlastnosti, jež by jinak zůstaly nepostřehnuty.

Nyní naznačím několik modelů a definic propagandy, jež jsou považovány za autoritativní. Předně, Garth S. Jowett a Victoria J. O'Donnellová definují propagandu jako „*form of communication that attempts to achieve a response that furthers the desired intent of the propagandist*“.⁶⁸ Propaganda v tomto pojetí není ani žánr, ani stylová forma, ale modus jazyka. K této definici je ovšem nutno dodat, že tato apelová funkce jazyka a apelativní aspekt jazykového projevu je naplněním jedné z komunikačních jazykových

---

⁶⁷ Pravdivost není určena vazbou na mimotextové realie, ale na ideologický systém textům imanentní. Z pohledu jednotlivých paralelních propagandistických narativů může jednotlivý motiv/jeho zasazení nést jak kladnou, tak zápornou hodnotu.

⁶⁸ Jowett, O'Donnellová: Propaganda & Persuasion, s. 1

funkcí, konkrétně funkce konativní/direktivní/apelové. Nicméně, naplnění této funkce je spojeno s řízenou manipulací, explicitní či latentní lží. Při formálním naplnění propagandistického potenciálu textu dochází k exhibici *přesvědčování*, jež pojímá Jowett a Donnelová jako pojem propagandě nadřazený.⁶⁹ Autoři se posléze uchylují k přesnější definici: „*Propaganda is the deliberate, systematic attempt to shape perceptions, manipulate cognitions, and direct behavior to achieve a response that furthers the desired intent of the propagandist.*“⁷⁰ Tato definice je ovšem nešťastná, neboť zbytečně akcentuje komunikační proces, aniž by tento proces jazykovědně uchopila/plně pochopila. Vhodnější by bylo dle mého užití teorii mluvních aktů⁷¹, jimž předchází princip kooperace a obecné relevantnosti jazykového projevu, který je určen maximami

- a) *Kvantity: Sděl informace akorát, tj. nebud' upovídáný ani příliš stručný*
- b) *Kvality: Říkej pravdu, tj. neklam ani nemluv o věcech nepodložených*
- c) *Relevantnosti: Mluv k věci, tj. ne zbytečně kolem*
- d) *Způsobu: Mluv jasně a správně, tj. jednoznačně a spořádaně*⁷²

Každé porušení maximy je posléze interpretováno jako významotvorné, zde se pak otvírají možnosti interpretace textu coby propagandistického.

Jiní autoři se uchylují k odlišné definici propagandy. David Welch v *Propaganda and Mass Persuasion* uvádí: „*Without purpose propaganda can have no aim and direction, and therefore no distinctive function differentiating it from other social and political activities. Propaganda is an attempt at targeted communication with an objective that has been established a priori. Propaganda is best seen as the deliberate attempt to influence public opinion through the transmission of ideas and values for a specific purpose, not through violence or bribery*“⁷³. Propaganda je spatřována též jako modus jazyka, nicméně bez specifického záměru není ničím jiným než prostým komunikačním procesem. Co zde dává propagandě její smysl, je ovlivnění veřejného mínění pomocí přenosu hodnot a idejí, jež ovšem sledují cílený záměr produktora propagandy. O jaký záměr se pak může jednat? Autor dále podává dovysvětlení: „*The aim of propaganda is to persuade its subject that there is only one valid point of view and to eliminate all other options*“.⁷⁴ Cílem propagandy je tedy

---

⁶⁹ Viz Jowett, O'Donnell: *Propaganda & Persuasion*, s. 7

⁷⁰ Jowett, O'Donnellová: *Propaganda & Persuasion*, s. 7

⁷¹ V teorii mluvních aktů se klade důraz na funkční jednotky parole spolu s formálními aspekty, jež dále vymezují funkčně-sémantická hlediska, jako jsou aktanty komunikace, kontext obecných znalostí komunikačních partnerů a intence komunikačních partnerů.

⁷² Převzato z Čermák, František: *Jazyk a jazykověda*, s. 93

⁷³ Welch, David: *Propaganda and Mass Persuasion*, s. 318

⁷⁴ Welch, David: *Propaganda and Mass Persuasion*, s. 319

propagace vlastního hodnotového rámce a znehodnověření, záporné evaluování hodnotových rámců jiných. Tedy, konečným cílem propagandy je destrukce názorové mnohosti a její redukce v konečném uplatnění názorového rámce produktora/zadavatele propagandy.

Tato definice ovšem neobjasňuje mechaniku šíření, sémantickou a jazykovou charakteristiku propagandistických textů. Autoři se věnují převážně ideové hodnotě propagandistických textů a další roviny jim unikají.

Oproti tomu Jacques Ellul podává ve své knize *Propaganda. The Formation of Men's Attitudes* mnoho definic propagandy od cizích, ovšem na vlastní zcela rezignuje. Nicméně, dále vyčleňuje druhy propagandy na základě jejich sociologického charakteru, propagandu jako takovou pak považuje za sociologický fenomén,⁷⁵ nikoli předně záležitost psychologické povahy, byť neuměňuje to, že propaganda pracuje s lidskými emocemi, stereotypy, předsudky apod. Doslova uvádí: „*To study propaganda we must turn not to the psychologist, but to the propagandist; we must examine not a test group, but a whole nation subjected to real and effective propaganda*“.⁷⁶ Maximalizováním sociologického aspektu propagandy však paradoxně uměňuje roli jazyka, jež je však zároveň v sociolingvistickém pojetí konstruktem společnosti.

Posledním autoritativním pojetím/modelem propagandy je pak Chomského propagandistický model představený v publikaci *Manufacturing Consent. The Political Economy of the Mass Media*.⁷⁷ Tento model je považován za značně kontroverzní, jelikož primárně popisuje genezi tvorby mediálního obsahu v kapitalistických liberálně-demokratických státech se zaměřením na pět filtrů,⁷⁸ jakýchsi cenzurních maxim cenzurního systému. Těmito filtry jsou:

- 1) Vlastníci médií – tedy velikost a vlastnická struktura médií
- 2) Reklama – obchodní model médií
- 3) Zdroj zpráv
- 4) Kritika/negativní ohlasy na mediální obsah

---

⁷⁵ Na základě sociologického chápání propagandy posléze určuje 4 typy propagandy: politickou, sociologickou, agitační a integrační (propaganda konformity).

⁷⁶ Ellul, Jacques: *Propaganda. The Formation of Men's Attitudes*, s. XII

⁷⁷ Chomsky, Noam: *Manufacturing Consent. The Political Economy of the Mass Media*.

⁷⁸ *Manufacturing Consent*, s. 62: „*propaganda model, or set of news "filters," fall under the following headings: (1) the size, concentrated ownership, owner wealth, and profit orientation of the dominant mass-media firms; (2) advertising as the primary income source of the mass media; (3) the reliance of the media on information provided by government, business, and "experts" funded and approved by these primary sources and agents of power; (4) "flak" as a means of disciplining the media; and (5) "anticommunism" as a national religion and control mechanism. These elements interact with and reinforce one another.*“

5) Antikomunismus/ideologie strachu.⁷⁹

Ač byl tento model podroben obecné akademické disputaci, jeho silné a slabé stránky jsou nasnadě.⁸⁰

- a) První filtr není uplatnitelný bez zásadnější hloubkové změny na totalitní státní zřízení. Byť by se dalo polemizovat, že v případě totalitních států může být vládnoucí strana/klika/skupina lidí považována za *vlastníky médií*. V tomto modelu se však počítá s tím, že autoři fungují relativně svobodně – píšou ovšem způsobem, který zohledňuje zájmy vlastníků vydavatelských domů.
- b) Obsah zpráv je psán se zřetelem na potencialitu generování zisku. Toto není uplatnitelnou normou ve státech s formami plánovaného hospodářství.
- c) Vybírání si zdrojů zpráv, které konvenují zájmům vydavatelského domu, je ovšem snadno přenositelné na totalitní státy – v totalitních státech má vládnoucí elita totální kontrolu nad generováním zdrojového materiálu, jež jsou užívány novináři pro generování novinového obsahu.
- d) Anticipace negativní reakce a modelování zpráv dle toho ovšem dle mého přenositelným cenzurním filtrem do totalitních společností, kde je primárním evaluačním rámcem hodnotový systém vládnoucí masy.
- e) Poslední cenzurní filtr je možno mechanicky zaměnit za jakýkoli ideologický systém, se kterým je hodnotový systém produktorů propagandy v konfliktu.

Z analýzy Chomského modelu je jasné, že autor maximalizuje úlohu cenzury v procesu geneze propagandistického materiálu, byť jejím prostřednictvím nelze plně popsat fungování propagandy, její projevy a mechanismy.

4.4.1 Dynamický model propagandy

Z výše uvedeného kritického přístupu zmíněným teoriím propagandy, při vědomí jejich silných a slabých stránek, rozhodl jsem se vypracovat návrh modelu vlastního, který je syntézou propagandy pojímané coby modus jazyka a zároveň systém tematizování konkrétních motivů a témat, užívajících specifických formulací pro kýženou cílenou interpretaci chtěnou u recipienta.

---

⁷⁹ Chomsky: *Manufacturing Consent*, s. 62

⁸⁰ Každý z bodů výčtu dále referuje o jednom konkrétním cenzurním filtru v daném pořadí.

Tento model si lze představit pomocí metafory: máme před sebou jezero plné nehybné, průzračné vody a vedle něho stojí několik dětí. Sledujeme, jak děti házejí do stojaté vody kameny a my vidíme, že hladina, která byla doteď neměnnou jednolitou plochou, je zvrásněna vodními kruhy. První vhozený kámen se stává výchozím bodem, prvním z mnoha dalších, prvním v celém řetězení sekvence příčiny a následku. Další vhozené kameny se zapojují do utvářeného zvrásnění hladiny jezera, kolidují s kruhy utvořenými před okamžikem, spojují se, narušují jejich šíření, některé svou intenzitou anulují jejich projev takovým způsobem, že se zdá, jako by nikdy nebyly.

V této metafoře propagandy je celkovým narativem jezero a kameny událostmi, které se otiskují na hladině. Některé utvářejí velká kola, což může být dáno tím, že kámen byl vržen s větší intenzitou anebo byl kámen jednoduše větší, než jeho souputníci; a jiné utvářejí kola menší. Tedy, některé události mají větší potenciál určovat narativ, přičemž velká událost je schopna přeznačit tematizace předchozí. Důležitý je zde aspekt neustálé změny a reevaluování hodnoty, kterou představuje každé jednotlivé vodní kolo.

Děti spolu soupeří a snaží se vytvořit co největší kola, snaží se vtisknout hladině svou vůli a vymazat působení protivníka.

Děti jsou v tomto modelu události mimotextové reality, kameny jsou lidskými akcemi (například texty) způsobené mimotextovou realitou, jezero je časoprostor vymezeného fenoménu a kruhy jsou echa každé jednotlivé akce. Až pohyb, ovlivňování, anulování či slučování kruhů je propagandou právě ve schopnosti přeznačit, vtisknout nový tvar i tomu, co bylo utvořeno dříve. Tento model akcentuje dynamiku a kompetitivnost jednotlivých snah vtisknout událostem specifický tvar, přičemž dle mého úsudku právě v případě, kdy se může mnohost jednotlivých konkurenčních narativů jevit jako chaotická a analýze nepřístupná, je rozbor dynamiky a proměny těchto narativů ve vztahu k čase a ve vztahu ke sdíleným událostem, jež jsou tematizovány, možným přístupem k jinak s obtížemi analyzovatelné materii.

4.5 Přeznačování

Po vymezení si termínů *historie*, *korejské války*, *studené války* a *propagandy* se nyní dostávám k bližšímu zaobírání se termínem původně výlučně jazykovým, zprostředkovaně pak literárněvědným.

Při analýze výrazů spjatých s pojmenováním aktérů korejské války v mé bakalářské práci jsem dospěl k zajímavému zjištění – cílený posun významů slov byl dán nejen zcela

explicitní novou definicí stávajících pojmenování, ale předně kolokacemi a zapojení slova v textové celky vyšších řádů – větu, souvětí, odstavec apod. V nejbližším okolí výrazů, jejichž význam byl cíleně pozměňován, byl zcela jasný indikátor jinak na první pohled značně neprůhledných textů. Tam, kde nedocházelo k explicitní manifestaci ideologických stanovisek, probíhaly subtilnější a hůře pozorovatelné, avšak mnohem zásadnější procesy – docházelo k přeznačování výrazů vpravdě podprahovému, tedy skrze cílenou distribuci konkrétních slov do kontextu slov specifického výběru docházelo k zcela záměrnému budování významových vazeb jevících se zprvu zcela náhodně. Toto kontrolovaná distribuce lexika měla za následek budování uzuálních spojení, které potom vystupovaly jako celistvé frazémy, a utvářela posléze záměrný sémantický obraz budovaného fikčního světa s iluzí nezáměrnosti. Takovýto fikční svět měl pevná pravidla, pevné vazby a monosémantickou interpretační povahu celého konstruktů. Složitý systém ustálených frází a evaluačních prostředků umožňoval u čtenáře pouze jednu – a což předpokládám – autorem zamýšlenou interpretaci.

Jakým způsobem ovšem popsat a definovat ono přeznačení, onen posun významu? Na jaké bázi jej analyzovat? Jakým způsobem k němu přistupovat? Změna významu slov v historické perspektivě, tedy v náhledu diachronním, je zcela přirozený proces jakéhokoli živého a přirozeného jazyka. Slova se adaptují na novou mimotextovou realitu, reflektují společenské, technologické, ideologické aj. změny ve společnosti. Na jedné straně jsou nově vzniklá slova, jež pojmenovávají nově vzniklé či objevené entity a fenomény, na straně druhé známé lexikální jednotky aktualizují svůj původní význam či přijímají význam zcela nový, jež se posléze podílí na přirozené polysémii, jakožto projevu jazykové ekonomie.

Jisté řešení nabízí lexikologie. Tak, jako se tvorbou a analýzou nově vzniklých slov zabývá v rámci lexikologie teorie *neologismů*⁸¹, tak se aktualizací významu věnuje teorie *neosémantismů*. V základním rozdělení dochází k neologizačním procesům, pokud je pro nové skutečnosti užito nové formy, kdežto k neosémantizačním procesům v případě, pokud se jedná o aktualizování již existujícího slovního významu. Ovšem, toto základní rozdělení nabourávají výrazy *okazionální* – jelikož nesou aspekty obou skupin a zároveň je jejich prostřednictvím uplatněn silný hodnotící prvek: „*okazionalismy obvykle nepojmenovávají*

---

⁸¹ Teorie neologismů se věnuje též značně okrajovým výrazům v rámci nově vzniklých slov – okazionalismům. „*Jde o lexémy, jež jsou výsledkem komunikační činnosti produktora textu, jeho komunikačních potřeb. Obvykle jsou tyto jednotky vázány na jeden až několik textů, v nichž plní svoji komunikačně-sémantickou funkci, ovšem nemají tendenci expandovat a uplatňovat se v jazyce širěji*“, Dynamika českého lexika a lexikologie, s. 113.

*nové skutečnosti, pouze přehodnocují pojmenování již existující. Tyto jednotky mívají zpravidla silný hodnotící příznak, bývají značně expresivní“.*⁸²

Okazionalismy představují značně explicitní prvek jazykového pojmenování fenoménů, jež jsou primárně otevřeny k bezprostřední evaluaci v textech více či méně propagandistického určení. Okazionalismy užívají již existujících výrazů, jež užívají coby stavební kameny pro další slovotvorné procesy, nicméně užitím značně neproduktivních prostředků⁸³.

Neosémantismy jsou jiného charakteru – jak jsem již uvedl, jsou to lexémy, u nichž došlo pouze k přeznačení významu, nikoli k explicitnímu slovotvornému odvozovacímu procesu. Jelikož se jedná o fakticky slova, s jejichž formami se můžeme setkat zcela běžně, je jejich identifikace mnohdy obtížnější, jelikož se jedná o subtilnější a hůře postřehnutelnější významové posuny. „Často jde o nenápadné, obtížně postižitelné změny v užívání slov [...] jejich užívání se rozšiřuje na jiné typy komunikace, kde se objevují v nových syntagmatech, která mohou znamenat aktualizaci významu nebo novou významovou specifikaci“.⁸⁴ Ač se jednalo o konstatování jazykovědkyně nad slovní zásobou u slov původem z cizího jazyka, považují toto tvrzení za obecně platné a v plné míře přenositelné obecně na problém posunu významů, a tedy klasifikace změny významu obecně užívaných slov, coby projevu neosémantizace.

Čím ovšem míním projevem neosémantizace konkrétně? Slovy Albeny Rangelové:

*„Neosémantizace jako proces inovování a obměňování významové složky lexikálních jednotek zahrnuje různorodé dílčí procesy vedoucí ke spojení existující formy s novým významem, případně k modifikaci významu stávajícího“.*⁸⁵

---

⁸² Dynamika českého lexika a lexikologie, s. 113.

⁸³ Například výraz koreofil představuje typický příklad neologismu, utvořeného na základě již existujícího výrazu rusofil prostřednictvím sufixace od slovního základu kore-, tedy se jedná o sufixoid, motivovaný jazykovým paralelismem. Kdežto výraz koreomilec je zcela jasný okazionalismus, nejen kvůli užití odvozovacího sufixu -milec, ale především kvůli značně negativnímu významu, jež se slovu dostává v rámci syntaktického začlenění do věty, viz citace z internetového fóra věnovaného automobilismu: „*Je statisticky dokazano že každý 2 koreomilec je magor*“⁸³ a „... když píše o designu nějaký koreomilec tak se vždy pousměje“.⁸³ Uvedené ukázky jsou z následujících internetových stránek: top 10 nejdiskutovanějších článků | Auto.cz. Auto.cz - nejlepší jízda na webu: recenze, videa, testy [online]. Copyright © 2001 [cit. 29.02.2020]. Dostupné z: <https://www.auto.cz/diskuse/26609/1> a Český trh v listopadu 2011: octavia, i30 a cee‘d v čele nižší střední třídy | Auto.cz. Auto.cz - nejlepší jízda na webu: recenze, videa, testy [online]. Copyright © 2001 [cit. 29.02.2020]. Dostupné z: <https://www.auto.cz/diskuse/25534/1?typ=1&od=41&kolik=20&sort=2&mv=0>.

⁸⁴ Mravinacová, Jitka: Neosémantizmy vzniklé pod vlivem cizího jazyka. In Neologizmy v dnešní češtině, s. 180.

⁸⁵ Rengalova, Albena: Neosémantizmy a neosémantizační procesy. In Neologizmy v dnešní češtině, s. 160

Důležitá je tedy nutná předchozí klasifikace slova jako slova běžně užívaného, či minimálně ustáleného, s danými valencemi a kolokabilitou. Bez této danosti by nemohlo docházet k procesu neosémantizace, jelikož bez nutného předpokladu danosti původního významu by nemohlo dojít k realizaci cíleného významového posunu, pomocí kterého je posléze uskutečňována podprahová manipulace prostřednictvím autory usměřované percepce textu u čtenáře.

Proti bezproblémovému určení lexému coby neosémantika hovoří právě jejich základní aspekt – jedná se realizaci dílčího významového posunu, především procesem metaforizace či metonymizace, ovšem nejen jich. Důležitým prvkem je zde právě *dílčí, mnohdy nepostřehnutelná míra posunu*, která může čtenáři na první pohled ujít, nicméně přispívá v konečném důsledku k předem konstruované interpretaci, tedy jedná se o svého druhu řízený dialog čtenáře s institucí propagandistické mašinérie jako celkem: čtenář je veden k jediné možné interpretaci. Přičemž, pokud k této interpretaci nedojde, jedná se o defektní čtení a komunikaci neúspěšnou.

Určení těchto slov je pak zcela zásadní pro identifikaci propagandistického textu, kdy podrobnou analýzou, dekonstrukcí a následným opětovným zbudováním valencí a kolokabilit posléze rekonstruuje celý fikční svět v jeho – propagandistické a interpretačně zcela záměrné a cílené – explicitní nahotě. Bezproblémové určení těchto lexémů je pak nasnadě, jelikož mnohdy není jasné, jestli se jedná pouze o užití významu lehce modifikovaného kontextem (ale coby slovo stále definované v rámci svého prvotního významu) daného textu prostřednictvím bezprostředních slovních spojení (mnohdy autorsky ozvlášťujícího = autorského charakteru), nebo již neosémantikem. Prostředkem k rozklíčování konkrétního charakteru výrazu může být míra produktivity nového významového posunu, tedy replikovanost nového slovního spojení v textech jiných, ovšem stejného diskurzivního rámce. Toho problematického bodu při určování neosémantik si všímá i Rengalova: „*Pro odlišení nových lexikálních významů od kontextového užití výrazu s novým přeneseným či modifikovaným významem může sloužit opakované užití v nových typických kontextových kruzích, a podle toho lze usuzovat o stupni/míře uzualizace slova s novým významem. Je ovšem třeba počítat i s různou mírou lexikalizace nových významů, navíc v některých případech bývá dílčí význam vázán na určité slovní spojení a projevuje se spíše jako významový odstín či jen významové užití*“.⁸⁶

---

⁸⁶ Rengalova, Albena: Neosémantizace a neosémantizační procesy. In Neologizmy v dnešní češtině, s. 160

V tomto pohledu je mi aspekt uzualizace neosémantik velmi nápomocným kritériem, jelikož se mi během četby textů před očima realizovala již výše zmíněná *jednota charakterizace, hierarchizace a kategorizace*. Autory textů tvářících se coby autonomní textové jednotky svých produktorů zradila přílišná podobnost a mnohdy naprostá jednotnost užití neosémantik. Tedy, o míře autentičnosti a individuální jedinečnosti textů můžeme s velkou dávkou jistoty pochybovat. Texty spíše budily dojem textů ovlivněných centrální direktivou, jež definovala lexikum, ideologický kontext a evaluační škálu; a autoři byli pouhými faktickými realizátory daných norem.

Při konečném zohlednění lexikologické analýzy zdrojů v konečném postmoderním náhledu na projevy historických fakt prostřednictvím apriori propagandistických projevů vyvstává otázka, zda mohou být vůbec analyzované texty pojímány jako dějinný pramen, vezmu-li v potaz, že zde slova realitu nereflektují, ale v tomto případě též převážně tvoří. Toliko k relevantnosti užití postmoderního přístupu ve vztahu k obrazu korejské války prostřednictvím dobových textů a textů z nich vycházejících.

5 Zdroje a materiály

V práci jsem využíval digitální archivy Rady bezpečnosti a OSN⁸⁷ se zde publikovanými záznamy z jednání⁸⁸, rezolucemi⁸⁹, zpráv jednotlivých komisí i korespondencí těmto organizacím zaslaných; (digitalizované) americké prezidentské knihovny, konkrétně *Harry S. Truman Library and Museum*, *Dwight D. Eisenhower Presidential Library, Museum and Boyhood Home* a v neposlední řadě též *Wilson Center Digital Archive*⁹⁰ a zde publikovaných záznamů z jednání diplomatů a státníků, korespondencí, odtajněných reportů a zpřístupněných dokumentů kremelských archivů; a též v neposlední řadě československého tisku.

Užité materiály budou v příslušných pasážích práce dále konkretizovány.

6 Tendence dřívějších přístupů k tématu

Dřívější tematizace korejské války je striktně jednoduší, uzavřená a neměnná. Povětšinou viděla počátek války již v rozdělení Koreje na dva samostatné celky⁹¹ či se zaměřovala na zevrubný popis proklamovaných amerických zločinů v jejich následnosti na pozadí hodnotícího aktu.⁹² Čtenář byl zahlcen velkým množstvím jednotlivých materiálů popisujících rozličné aspekty války i knižně vydávanými záznamy projevů státníků, novinářů, politiků a diplomatů⁹³ argumentujících vědeckostí a striktní faktičností, bez reflexe zdrojů.⁹⁴

Čtenář byl konfrontován s dvěma nastíněnými politikami s politikou SSSR uplatňovanou na Dálném Východě⁹⁵ a s politikou Spojených států.⁹⁶ Politika Sovětského

---

⁸⁷ Search Results - United Nations Digital Library System. In: [cit. 15.07.2020]. Dostupné z: https://digitallibrary.un.org/search?ln=en&p=&f=&action_search=Search&rm=&ln=en&sf=latest+first&so=d&rg=100&c=United+Nations+Digital+Library+System&of=hb&fti=0&fti=0

⁸⁸ SCIBOZ, Joëlle. Research Guides: Security Council - Quick Links: 1950 (S/RES/79-89). In: [cit. 15.07.2020]. Dostupné z: <https://research.un.org/en/docs/sc/quick/meetings/1950>

⁸⁹ Resolutions adopted by the Security Council in 1950 | United Nations Security Council. In: [cit. 15.07.2020]. Dostupné z: <https://www.un.org/securitycouncil/content/resolutions-adopted-security-council-1950>

⁹⁰ Wilson Center Digital Archive. In: [cit. 15.07.2020]. Dostupné z: <https://digitalarchive.wilsoncenter.org/>

⁹¹ *Jak byla připravena válka v Koreji: dokumenty z archivu Li Syn-manovy vlády*. Praha: Ministerstvo zahraničí ČSR nákladem Orbisu, 1951.

⁹² BOURA, Ferdinand a společnost pro šíření politických a vědeckých znalostí ČESKOSLOVENSKÁ. *Americké zločiny v Koreji z hlediska mezinárodního práva*. Praha: Osvěta, 1952.

⁹³ WINTER, Kamil. *Americká agrese v Koreji: projev přednesený na protestním shromáždění masových organizací v Praze dne 20. července 1950*. Praha: Naše vojsko, 1950.

⁹⁴ ŽEHRAN, Dušan, ed. *Pravda o Kórei: prejavy, články, dokumenty*. Bratislava: Tatran, 1950.

⁹⁵ KUBÁT, Vladimír. *Základní problémy a zahraniční politika SSSR na Dálném Východě po druhé světové válce: Korea*. Praha: Rudé právo, 1953.

⁹⁶ HOŘEC, Jaromír a protifašistických bojovníků SVAZ. *Takový je fašismus: k americké agresi v Koreji*. Praha: Mír, 1953.

svazu vedla při proklamované *pokrokovosti* k mírové stabilitě, kdežto Spojené státy byly vykresleny jako hlavní nositel ideje *zpátečnictví* vedoucí k destrukci ekonomiky a lidských svobod. Iluzi vědeckosti a obeznámenosti, a tedy v dobovém úzu též pravdivosti bylo dosaženo záplavou různých publikací zprostředkujících textové rezultáty prací politických komisí,⁹⁷ nejednalo se však dnešním pohledem o nic více než o kupení nepodložených proklamací předpojatými komisemi politického charakteru. Nejméně čtivými pak byly publikace věnující se rozličným nepravostem odehrávajících se v OSN a Radě bezpečnosti⁹⁸ a v neposlední řadě i texty jednostranně glorifikující korejskou⁹⁹ či čínskou armádu¹⁰⁰ ve válce bojující.¹⁰¹ Čtivějšími pak byly formáty reportážového typu, které přecijen hovořily spíše v přibězích, nikoli v záplavě čísel a dokumentů.¹⁰²

7 Analytická část práce

V této části práce budu postupně procházet a analyzovat nejprve dokumenty OSN (Komise OSN pro Koreu, záznamy z jednání RB a jednotlivé rezoluce) z období od vypuknutí konfliktu po konec srpna, poté budu zpracuji totožným způsobem dokumenty z prezidentských kanceláří a československý tisk.

7.1 Dokumenty OSN

7.1.1 Komise pro Koreu

Prvním dokumentem z mnou předkládaných zdrojových materiálů představují kabelogramy¹⁰³ zasílané Komisí OSN pro Koreu¹⁰⁴ Radě bezpečnosti OSN. Tyto materiály jsou bezprostřední reakcí na propuknuvší konflikt a poskytují prvotní tematizaci a náhled do prvotního utváření narativu.

Hned v první zprávě z 25. 6. se uvádí, cituji:

„Government of Republic of Korea states that about 04:00 hrs 25 June attacks were launched in strenght by north korean forces all along the thirty eight parallel [...]

---

⁹⁷ *Žalujeme: zpráva mezinárodní ženské komise pro vyšetření zvěrstev spáchaných americkými a lisynmanovskými vojsky v Koreji.* Praha: Mír, 1951.

⁹⁸ GALUŠKA, Miroslav. *OSN na neslavné cestě Společnosti národů.* Praha: Rovnost, 1951.

⁹⁹ HEJZLAR, Zdeněk, Jiří HRONEK a Anežka HODINOVÁ-SPURNÁ, eds. *Hrdinové korejské mládeže v boji za svobodu.* Praha: Ústřední výbor Československého svazu mládeže, 1951.

¹⁰⁰ NOVOTNÁ, Zdenka, ed. *Čínští dobrovolníci.* Praha: Mladá fronta, 1952.

¹⁰¹ SATO, Vsevolod a Zbyněk KOŽNAR, eds. *Hrdinové bojující Koreje.* Praha: Naše vojsko, 1952.

¹⁰² KUBKA, Jiří. *Cestovní rozkaz do Kesongu.* Praha: Naše vojsko, 1955.

¹⁰³ Telegramová zpráva poslaná podmořským kabelem, nikoli bezdrátově.

¹⁰⁴ Tato komise představovala diplomatickou misi OSN na Korejském poloostrově. Původně zřízena pro dozorování odchodu okupačních sil, později sloužila pro monitorování válečné situace.

*Pyongyang radio allegation at 13:35 hrs. of south korean invasion across parallel during night declared entirely false by president and foreign minister in course of conference with commission members and principal secretary. Allegations also stated peoples army instructed repulse invading forces by decisive counter attack and placed responsibility for consequences on south Korea [...] Although north korean declaration of war rumoured at 11:00 hrs. over pyongyang radio, no confirmation available from any source [...] Commission wishes to draw attention of secretary-general to serious situation developing which is assuming character of full scale war and may endanger the maintenance of international peace and security“.*¹⁰⁵ V tomto dokumentu se vysktuje dle mého několik důležitých momentů, zaprvé se jedná o charakter původu této zprávy – tedy její zprostředkovanost. Komise neposkytla v tuto chvíli své vlastní pozorování, ale pouze zprostředkovala nótu jihokorejské vlády. Tato inherentní vlastnost, tedy nepůvodnost skýtá možnost pro negaci objektivnosti čili nestrannosti postřehů v kabelogramu obsažených. Druhým stěžejním bodem této zprávy je zmínka o alternativním narativu oponenta – jedná se o dva motivy, prvním z nich je negování počátku agrese v tomto bodě a určení jeho katalyzátoru v čase předcházejícím ozbrojenému vpádu. Tuto tezi dále podporuje druhý motiv, který se úzce dotýká otázky odpovědnosti za vzniknuvší konflikt – tak, jako byl protistranou počátek agrese časově situován do doby předcházející 25. 6., tak severokorejská akce, tedy dynamika, je v narativu protistrany pouhou reakcí, tedy konsekvencí dynamiky strany jihokorejské. Jedná se o pouhou přirozenou reakci na proklamovanou agresi, ne agresí původní a pro konflikt iniciační. Posledním motivem, který dle mého stojí za vyzdvižení, je aspekt nejasnosti; míním tím v tomto čase neověřitelnou skutečnost, v textu víceméně tematizovanou, a to nemožnost potvrzení vyhlášení války.

Druhý kabelogram, jež je datován o den později, je v zásadě krátké doplnění předchozího s minimálními změnami narativu, ovšem s dvěma důležitými konstatováními. V textu se přímo uvádí, že „*North Korean advances have created dangerous situation with possibilities of rapid deterioration*“.¹⁰⁶ Tato formulace dále graduje v konstatování komise, ve kterém se hovoří o potenciálním neakceptování rezolucí OSN ze strany severokorejských autorit, doslova: „*commision [is] convinced North Korea will not heed council resolution*

---

¹⁰⁵ Cablegram dated 50/06/25 from the United Nations Commission on Korea to the Secretary-General concerning aggression upon the Republic of Korea. [online]. UN, 1950 [cit. 06.07.2020]. Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/473917>

¹⁰⁶ Cablegram dated 50/06/26 from the United Nations Commission on Korea to the Secretary-General. [online]. UN, 1950 [cit. 08.07.2020]. Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/474014>

nor accept UNCOK good offices“.¹⁰⁷ Je zřejmé, že komise nemá v kabelogramu možnost se plně vyjádřit ve vší šíři o argumentech podporujících její přesvědčení, nicméně se jedná o velmi nešťastnou formulaci, jež může dále hrát roli v znevěrohodnění práce komise protistranou. Nešťastnou formulací míním zejména volbu slov „*convinced*“.¹⁰⁸ K nejasnosti a zprostředkovanosti předchozí zprávy se nyní přidává i dojem. Kladný aspekt zprávy naopak představuje konstatování, že komise zůstane v Soulu a bude se snažit o zprostředkování vyjednávání. Nicméně, tento kladný bod je hned vzápětí negován tvrzením: „*question of cease fire and withdrawal north korean forces suggested council resolution prove academic*“.¹⁰⁹ Toto explicitní konstatování nemožnosti dialogu je dle mého doposud nejdůležitějším evaluačním krokem ze strany komise¹⁰⁹ a potenciálně s sebou nese další slabé místo, jež může být protistranou v budoucnosti napadáno pro její nedostatečnou nestrannost.

Třetím kabelogram poskytuje pouze kontext pro předpoklad komise ve věci nerespektování rezolucí ze strany Severokorejců zapříčiněné samotnou nemožností komunikace, jejíž počátek klade do doby před celými osmnácti měsíci: „*Efforts to contact North during last eighteen months met only with negative response*“.¹¹⁰

Oproti tomu v pořadí čtvrtý předkládaný kabelogram z 26. 6. (v tento den tedy v pořadí třetí) představuje poměrně obsáhlý čtrnáctibodový popis situace bezprostředně předcházející vypuknutí konfliktu. Tento dokument je již silně evaluující, až odsuzující, užívá ve vysoké míře emočně zabarveného výraziva a zcela evidentně se staví pouze na jednu ze dvou stran konfliktu bez proklamace možné relativity jihokorejských tvrzení ve světle kritické objektivitě a pro mezinárodní komisi předpokládané nestrannosti.

Komise konstatuje v bodě č. 1, že ...,*For the past two years North Korean regime has by violently abusive propaganda, by threatening gestures along the 38th parallel and by encouraging and supporting subversive activities in the territory of the Republic of Korea pursued tactics designed to weaken and destroy the Government of the Republic of Korea*“.¹¹¹ Doslova se hovoří o agresivní nekalé propagandě, o záškodnickém působení na

---

¹⁰⁷ Tamtéž

¹⁰⁸ Tamtéž

¹⁰⁹ Ať je tento stav zapříčiněn buď pouhým konstatováním, projevem nemístné skepse či reflexí dosavadní zkušenosti s protistranou, jedná se z pohledu validity komise zastupující OSN o silně znevěrohodňující soud.

¹¹⁰ Cablegram dated 50/06/26 from the United Nations Commission on Korea to the Secretary-General concerning the Security Council resolution of 25 June 1950 (S/1501). [online]. UN, 1950 [cit. 08.07.2020]. Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/474097>

¹¹¹ Cablegram dated 50/06/26 to the Secretary-General from the United Nations Commission on Korea submitting a summary report on background events preceding the outbreak of hostilities on June 25, 1950. [online]. UN, 1950 [cit. 08.07.2020]. Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/474098>

jihokorejském území sledujícím jediný cíl – zničit jihokorejské státní zřízení, o kterém – jak je následně uvedeno, je „*established under auspices of the United Nations Temporary Commission on Korea*“.¹¹² Silná slova a obvinění dále pokračují, hovoří se o útocích na legitimitu samotné komise,¹¹³ o radiovysílání ponoukajících k sabotážím¹¹⁴ a o ovlivňování jihokorejských politických představitelů.¹¹⁵

Zajímavým aspektem tohoto kabelogramu je tematizace vyzývání ke společně manifestovaným výzvám ke sjednocení. Zatímco ze strany Severokorejců se dle Komise jedná o falešnou taktiku (doslova o „*offensive calling for early unification by peaceful means seems to have been intended solely for its screening effect*“ a „*appeals have been denounced by the South Korean press, political parties, and leaders as sheer propaganda*“¹¹⁶), Komise sama popisuje, že Severokorejci obviňují jihokorejské představitele z odmítnutí všech dialogů směřujících k sjednocení: „*General KIM IL SUNG in radio broadcast this morning at 0630 hours reiterated the North Korean claim first made at 1335 hours that South Korea having rejected every Northern proposal for peaceful unification*“.¹¹⁷

Shrnuto: ve zprávě se především v obecné rovině pomocí několika konkrétních bodů hovoří o stupňované agresi Severokorejců, o snahu zdiskreditovat jihokorejský režim a organizace OSN působící na korejském poloostrově. Tato silně negativně vykreslená kritika severokorejského režimu je v naprosté opozici k jednání Jihokorejců, byť i v jejich případě poprvé konstatuje, že se nejedná o veskrze bezproblémový stát.¹¹⁸

V dalším kabelogramu z 26. 6. se poprvé hovoří o přímém pozorování severokorejské armády jednotkami pozorovatelské mise, ne již pouze o zprostředkovanou informaci jihokorejskou stranou. Na základě svých pozorování upozorňují na několik skutečností:

[a] Northern Regime is carrying out well planned concerted and full scale invasion of South Korea...

---

¹¹² Tamtéž

¹¹³ Tamtéž: „*United Nations Commission on Korea has been the target for repeated propaganda broadcasts which denied its legality, dubbed it futile, and subjected its individual members to abuse.*“

¹¹⁴ Tamtéž: „*...calling for mass risings and sabotage in South Korea.*“

¹¹⁵ Tamtéž: „*...broadcast at repeated intervals a letter of Appeal from the Democratic Front for attainment of unification of Fatherland to all Democratic political parties.*“

¹¹⁶ Tamtéž

¹¹⁷ Tamtéž

¹¹⁸ Tamtéž: „*...determination to tackle the Administration in a critical spirit for its numerous shortcomings.*“

*[b]South Korean forces were deployed on wholly defensive basis...
[c] they were taken completely by surprise“.*¹¹⁹ (V tomto případě je stále hovořeno o vojenských silách jižní Koreje.)

Na základě výše zmíněných informací dále Komise odvozuje, že vpád severokorejských vojsk byl pro Jihokorejce naprosto nečekaným a nevyprovokovaným činem.

V následujícím krátkém kabelogramu ze 27. 6. se stručně hovoří o důvodech evakuace Komise,¹²⁰ jež hovoří o „*bitter and unswerving hostility towards itself of the Communist-created regime of North Korea*“. Komise tímto opět tematizuje veskrze odmítavý, až nepřátelský přístup představitelů severní Koreje vůči svému působení na poloostrově, a koná tak pomocí emocionálně zabarvených výrazů, jež situaci dokreslují emočně, nikoli věcně.

O to zajímavějším je kabelogram z 29. 6., ve kterém se píše – na základě přímé inspekce provedené pozorovateli Komise ze dne 24. 6. –, opět strukturovaně a v několika bodech, o stavu jihokorejských jednotek situovaných na jižní straně demarkační linie. Text pojednává o připravenosti, respektive nepřipravenosti jihokorejských vojenských sil. Obsahová rovina textu hovoří silně v neprospěch jakéhokoliv myšleného útoku, jež se stává v očích komise až explicitně formulováno nemožným, viz několik ukázek text kabelogramu:

[a] „... *there is no concentration of troops and no massing for attack visible at any point*“,

[b] „... *so far as equipment of south korean forces concerned, in absence of armour, air support, and heavy artillery, any action with object of invasion would, by any military standards, be impossible*“,

[c] „*South korean army does not appear to be in possession of military or other supplies that would indicate preparation for large scale attack, in particular, there is no sign of any dumping of supplies or ammunition, petrol, oil, lubricant, in forward areas*“.¹²¹

---

¹¹⁹ Cablegram dated 50/06/26 from the United Nations Commission on Korea to the Secretary-General transmitting a report concerning the military situation. [online]. UN, 1950 [cit. 08.07.2020]. Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/474100>

¹²⁰ Cablegram dated 50/06/27 from Tokyo, addressed by the Chairman of the United Nations Commission on Korea to the Secretary-General for the President of the Security Council. [online]. UN, 1950 [cit. 08.07.2020]. Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/474104>

¹²¹ Cablegram dated 50/06/29 from the United Nations Commission on Korea to the President of the Security Council transmitting a report from the United Nations field observers. [online]. UN, 1950 [cit. 09.07.2020]. Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/474244>

Tedy nejen, že jihokorejská armáda postrádala v oblasti 38. rovnoběžky potřebné počty vojáků, nedostávalo se jí také výbavy, výstroje a výzbroje a v neposlední řadě též těžké vojenské techniky, která by byla nezbytně nutná při jakémkoliv plánovaném útoku – jak z ohledu na uskutečnitelnou obranu vůči severokorejskému vpádu, tak v ohledu zcela teoretické uskutečnitelnosti invaze vedené armádou jižní Koreje samotnou. Jak z textu plyne, byl případný útok samotné jihokorejské armády směřovaný na sever, zhora nemožný a neuskutečnitelný. V opačném gardu se ovšem hovoří ve zmínkách o severokorejské připravenosti a působení v těsném sousedství jihokorejských sil. Předně se jednalo o zaznamenané přesuny civilistů do vnitrozemí,¹²² nárůst vojenské aktivity v několika oblastech ve vzdálenosti 4 kilometrů od rovnoběžky 3 dny před zahájením útoku¹²³ a v neposlední řadě též o okupování několika vojenských stanovišť zasahujících do jihokorejského území v době nedávné.¹²⁴

Předposlední kabelogram odeslaný Komisí OSN pro Koreu se týká působení Červeného kříže na válkou dotčeném území a konečně praktik severokorejských vojenských sil na okupovaném území. V případě druhého jmenovaného se znovu objevují evaluačně záporné výrazy a výrazy emočně zabarvené. Je nutno podotknout, že se v textech explicitně hovoří o domněnkovém charakteru těchto zpráv předsevzavších si ony zkazky dále prověřit:

*„Reports continue to circulate that uncivilized and unhuman practices extend by North Koreans to wounded and others. United Nations Commission on Korea has instructed its military observers to check upon these reports as far as possible and to establish authenticity and facts which can be brought to notice of the International Red Cross and others concerned“.*¹²⁵

Je opět nešťastné z pohledu objektivitu a nestrannosti pozorovatelů zaplevelovat jazykově stylovou neutrální rovinu úředního dokumentu silně subjektivním slovníkem manifestujícím emoční rozpoložení pisatelů a jejich hodnotové soudy. Již pouhá přítomnost těchto jazykových prostředků umožňuje protistraně napadat jakékoliv textové výslednice – byť v sebevětší míře objektivního pozorování – upozorněním na absenci nestrannosti a

---

¹²² Tamtéž: „In some sectors it had been reported that civilians had recently been removed from areas adjoining parallel to north to depths“.

¹²³ Tamtéž: „... there was increased military activity“.

¹²⁴ Tamtéž: „At several points, north korean forces are in effective possession of salients on south side parallel, occupation in at least one case being of fairly recent date. There is no evidence that south korean forces have taken any steps for or making any preparation to eject north korean forces from any of these salients“.

¹²⁵ Cablegram dated 50/08/08 from the United Nations Commission on Korea to the Secretary-General concerning adherence to the provisions of the Red Cross Convention on the treatment of prisoners of war. [online]. UN, 1950 [cit. 09.07.2020]. Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/476237>

manifestaci předpojatosti prostřednictvím pouhého letmého rozboru předkládaných komuniké. Stylově neutrální rovina jazyka předpokládá neutrální výrazy, jež s sebou nenesou – či nesou v co nejmenší míře – hodnotící akt. Takto nešťastně formulované zprávy s sebou přinášejí snadný terč pro případnou protistranu právě kvůli explicitní předpojatosti. Tak, jak by měly být všechny domněnky nejprve potvrzeny a podrobeny důkaznímu řízení, než se stanou součástí utvořeného stanoviska v rámci tematizovaného fenoménu, tak by nemělo docházet k hodnocení ad hoc, bez důkladného podložení dobově dostupnými materiály. V poslední řadě by též nemělo docházet k projikování úsudku proklamovaných nezávislých pozorovatelů jejich vlastními soudy, jež jsou zde bohužel obry na hliněných nohou – mají velkou expresivitu, ovšem při nulové informační a faktologické hodnotě.

Posledním analyzovaným dokumentem pocházejícím od Komise je souhrnný report za období od prosince 1949 do září následujícího roku. Jedná se o dokument pokrývající mnoho aspektů, od analýzy situace předcházející konfliktu, po zmínku o ekonomické, politické a jiné situaci na poloostrově. Pro předmět této práce je z kvanta informací směrodatná především část čtvrtá nazvaná *Analyses and Conclusions*.¹²⁶ V této části se v podkapitole *Responsibility for the aggression* hovoří ve třech odstavcích, že invaze (doposud byl tento termín v textech užíván sporadicky) byla aktem dopředu připraveným, nevyprovokovaným a provedeným bez varování.¹²⁷ Co je ovšem velmi překvapivé, je rezolutní hodnocení celé situace, kdy se doslova hovoří o charakteru plánu jako o „*plan of aggression, it is now clear, was an essential part of the policy of the North Korean authorities, the object of which was to secure control over the whole of Korea*“.¹²⁸ Tímto tvrzením se komise dostala na tenký led předjímání celkových motivů severokorejské strany, byť v dané době se jednalo o dohadování veskrze pochopitelné, tak z pohledu v té době dostupných materiálů (bude o nich hovořeno později) poskytnuté představiteli KDLR však nadále velmi kontroverzní. Nehovořím zde o faktickém ovládnutí velké části území severokorejskými vojenskými silami, nicméně takovéto tvrzení, jež defacto předjímá a zároveň interpretuje severokorejské počiny, při nezohlednění diplomatických nót Severokorejců a jejich jednostranným zdůvodněním, které tkví pouze v naroubování

---

¹²⁶ Report of the United Nations Commission on Korea : [online]. UN, 1950 [cit. 09.07.2020]. Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/704714>

¹²⁷ Tamtéž, str. 32: „*The invasion of the territory of the Republic of Korea by the armed forces of the North Korean authorities, which began on 25 June 1950, was an act of aggression initiated without warning and without provocation, in execution of a carefully prepared plan.*“

¹²⁸ Tamtéž, str. 32

předpokládané kauzality na narativ zcela jednostranně budovaný, na narativ zcela explicitně předpojatý.

Taktéž mimo závěrečnou část dokumentu se vyskytují podnětné informace pro analýzu narativu. Za zcela signifikantní jsou především pokračující zmínky o severokorejském postoji ve věci legitimacy její samotné existence a působení na území Koreje. V textu se uvádí: „*Its [Komise] efforts met with renewed abuse*“¹²⁹ a v části zprostředkovávající severokorejský postoj se hovoří o tom, že „*the United Nations Commission on Korea should not be permitted to interfere in the task of unification of the fatherland; the Korean people should solve the question of the unification of their fatherland by their own efforts and without foreign intervention.*“¹³⁰

7.1.1.1 Geneze informace zprostředkovávané Komisí

Nyní se pokusím o komentované shrnutí výše uvedených aspektů napříč všemi rozebíranými texty dokumentujících narativ úvodu konfliktu tak, jak byl zprostředkovan dokumenty Komise OSN pro Koreu.

V prvním z textů se hovoří o nařčeních ze strany Severokorejců ještě dříve, než Komise začala uvádět informace jiné. Tato nařčení jsou však prostřednictvím Jihokorejců (ne Komise samotné) vyvracena. Nařčení samotná by se dala sesumarizovat následovně:

- a) Odpovědnost za konflikt je na straně Jihokorejců
- b) Invaze není invazí, ale pouhou reakcí na aktivitu jihokorejské armády.

Velmi zajímavá je skutečnost cesty, kterou tato informace podnikla, než se objevila ve zmíněném reportu Komise. Jedná se o informaci proklamovaně severokorejského původu, která se ke Komisi dostala zprostředkovaně přes jihokorejskou stranu. Tato anticipovaná dvojí zprostředkovanost a faktická trojí formulovanost nepřidává na autenticitě a uvěřitelnosti předloženého dokumentu.

Komise se pouští do poměrně odvážných spekulací, kdy konstatuje, že *tento konflikt ohrožuje mezinárodní mír*, byť je to pohledem padesátých let a probíhající studené války pochopitelné. Dalším aspektem, který hovoří proti autenticitě jsou dohady o vyhlášení války a celková nejistota v tomto ohledu. Dohromady všechny tyto dílčí charakteristiky hovoří v neprospěch objektivity a nestrannosti, kterou měly reporty Komise představovat. Celá informační hodnota podložitelná událostmi je shrnuta v poměrně prozaickém sdělení, že *k invazi došlo v plné síle*.

---

¹²⁹ Tamtéž, str. 13

¹³⁰ Tamtéž, str. 13

V druhém kabelogramu Komise konstatuje mnohem odvážnější tvrzení a počíná formovat obraz konfliktu:

- a) Severokorejci jsou strůjci situace, která má všechny předpoklady k tomu, aby se dále ještě zhoršovala.

Toto tvrzení je značně problematické, jelikož je zaobaleno do argumentace dojmy. Komise dále předjímá, že možnost uplatnění mezinárodního práva je nulová, a tím tedy sama předem oslabuje, až diskredituje (možno dokonce tvrdit, že tuto možnost defacto shazuje ze stolu) možnost diplomatického řešení situace a napomáhá k jejímu samotnému eskalování.

Ve třetím kabelogramu se tematizuje časové ohraničení samotného konfliktu, který je nyní pohledem Komise nikoli nově vzniklým fenoménem, ale vyhocením stavu nekomunikace a izolace severní Koreje trvající bezmála 18 měsíců.

Čtvrtý kabelogram přidává akcent emočně zabarveného výraziva a zmiňuje se též o problémech jižní Koreje jako takové. Do této doby byly texty výhradně jednostranné, byť se zde jedná o pouhou krátkou zmínku, komentář na okraj. Podstatné jsou v této zprávě tyto momenty

- a) Tvrzení, že KLCDR pomocí propagandy aktivně působí s úmyslem oslabit a zničit jihokorejskou vládu
- b) Tvrzení, že Severokorejci podporují záškodnické síly na území jižní Koreje
- c) Tvrzení o útocích na legitimitu samotné Komise ze strany severní Koreje
- d) Tvrzení, že dokumenty poskytnuté severní Koreou jsou pouhou propagandou (zde působí jako evaluační síto jižní Korea, Komise tento soud pouze přejímá bez dalšího argumentování a dokazování)
- e) A zprostředkované tvrzení představitelů KLCDR o tom, že jižní Korea údajně odmítla všechny mírové snahy o sjednocení.

Prim této zprávy představuje celková zprostředkovanost, jinými slovy neautenticita a nedůvěryhodnost vzniknuvší jak zprostředkovaností, tak argumentací emocemi.

Pátý kabelogram je možno shrnout ve třech bodech:

- a) Severní Korea se pustila do předem naplánované invaze
- b) Síly jižní Koreje byly orientovány výhradně obranně
- c) Síly jižní Koreje nebyly na útok připraveny.

V těchto tvrzeních se Komise snaží vyvracet severokorejské proklamace o odvetném charakteru svého útoku právě tím, že poukáže na nemožnost uskutečnění jakékoli agrese ze strany armády jižní Koreje právě pro její neschopnost a neadekvátnost v tomto ohledu.

Šestý, sedmý a osmý kabelogram hovoří opět o nepřátelství KLDR vůči komisi, nyní tak již činí emotivními výroky. Dále se pro kolorit jihokorejské vojenské neschopnosti popsané v předchozích kabelogramech zde opět objevují zmínky o severokorejské zevrubné, avšak v té době nezpozorované činnosti vedoucí v ozbrojený a nelidsky vedený konflikt:

- a) Severokorejci již v předstihu pěti dnů počali přeskupovat síly (a materiál) a civilní obyvatelstvo z oblastí sousedících ze severokorejské strany s demarkační linií.
- b) Severokorejci ovládli kontrolní stanoviště na dohled jihokorejskému území doslova v předvečer vypuknutí konfliktu.
- c) Severokorejci se chovají necivilizovaně a nelidsky.
- d) Severokorejci z dosud blíže nespecifikovaných důvodů zabraňují působení Červeného kříže.
- e) Komise počíná pochybovat o autenticitě určitých zpráv, jež k ní docházejí.

V posledním dokumentu Komise hovoří opět o charakteru útoku, který byl nečekaný, bez varování a předem připravený. Zajímavé je opět přetlumočení postoje severní Koreje, dle níž postrádá působení Komise na území Koreje legitimitu.

Postupně budovaný narativ konfliktu je tedy následovný – nejprve se stanoví zcela jasně, že se jedná o invazi, aby se hned v úvodu zmínilo zrelativizování této informace. Toto zrelativnění se však pomocí zprostředkovaného tvrzení jihokorejské strany dále vyvrací. Následně se uvádí konflikt do celosvětového kontextu, kdy se stává zcela automaticky nebezpečím pro světový mír. V kauzalitě se tedy jednání severní Koreje vymyká řádu, který představuje OSN a její přidružené organizace. Toto vymykání se řádu dále samotná komise eskaluje negováním možnosti diplomatického řešení situace, aby napadla pravdivost všech severokorejských tvrzení pomocí obvinění z celkového propagandistického charakteru těchto informací. Obě Koreje se následně počínají obviňovat z maření snah o sjednocení. Jako ústřední nit' se počíná vynořovat zvláštní trojjedinost agrese: je nevyprovokovanou, propukla bez varování a nečekaná. Na pozadí tohoto se vykreslují obě dvě Koreje v přímém kontrastu – *obraz jižní Koreje se blíží zemi téměř demilitarizované, kdežto severní Korea představuje silně militarizovaný a na válku předpřipravený stát, který se dokonce uchyluje k necivilizovaným a nehumánním praktikám, přičemž ostatní pokrytecky osočují z nelegitimitosti.*

7.1.2 Jednání Rady bezpečnosti – rezoluce, jednání

Jednání Rady bezpečnosti, její rezoluce, polemiky a též obecná výměna názorů zprostředkovaná diskutovanými dopisy a kabelogramy zasílanými ostatními zástupci OSN v době mezi zasedáními Valného shromáždění, představují v celkové polyfonii narativů význačné místo. Je to především svého druhu kolbiště názorů a strategií s přímým dopadem na konstituování celkové politiky a v následnosti vedených mezinárodních agend. Byť v tomto kolbišti chyběl v průběhu počátku celé krize zástupce Sovětského svazu, nepřímo se účastnil veřejné debaty pomocí diplomatických nót adresovaných Radě bezpečnosti, generálnímu tajemníkovi i předsedovi Rady bezpečnosti osobně. Z důvodu mnohačetnosti jednotlivých jednání, jednacích dnů, návrhů rezolucí a jiných dokumentů zde publikovaných, uchýlil jsem se – pro přehlednost a se záměrem nezahltit – k časovému rozčlenění dle měsíců na tři údobí, od června po srpen 1950.

7.1.2.1 Vývoj v červnu

Během června proběhla celkem tři jednání Rady bezpečnosti, byly navrženy celkem čtyři rezoluce, přičemž dvě z nich nebyly schváleny.

7.1.2.1.1 Jednání Rady bezpečnosti č. 473 ze dne 25. 6.

Prvním rozebíraným dokumentem je oficiální záznam z jednání Rady bezpečnosti ze dne 25. 6. Tohoto jednání se účastnili zástupci ostrovní Číny, Kuby, Ekvádoru, Egypta, Francie, Indie, Norska, Spojeného království, USA a Jugoslávie. Jednání se, jak již bylo ostatně předestřeno, neúčastnil zástupce Sovětského svazu (viz kapitola 7.1.2).

Otázka korejského ozbrojeného konfliktu byla úhelným kamenem této porady. Generální tajemník OSN Trigue Lie¹³¹ hned v úvodu velmi střídově, bráno s ohledem na závažnost situace, formát a okolnosti přednesu, uvedl následující: „*At midnight yesterday I was informed that a conflict appeared to have broken out in Korea.*“¹³² Toto distingované prohlášení bylo následováno očekávatelným zkonkretizováním, ve kterém se mluvčí bravurně vyhnul jakékoli emočně zbarvené proklamací a pouze suše konstatoval, že „*report received by me from the Commission, as well as reports from other sources in Korea, make it plain that military actions have been undertaken by North Korean forces. These actions are a direct violation of the resolution of the General Assembly.*“¹³³

---

¹³¹ Norský politik; ve funkci generálního tajemníka působil mezi léty 1946 až 1952.

¹³² Security Council official records, 5th year : [online]. UN, 1950 [cit. 10.07.2020]. Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/632558>, str. 3

¹³³ Tamtéž, str. 3.

Pro uvedení tohoto tématu na plénu Rady bezpečnosti byl nanejvýš vhodný přístup neutrality, který ovšem byl v tomto případě bohužel porušen prostým faktem, že OSN neměla na území obou zúčastněných států konfliktu své zastoupení, jelikož Komisi bylo umožněno působit jen a pouze na jih od 38. rovnoběžky, a tak apriori všechny informace, jež se k Radě víceméně přímou cestou dostaly, byly výhradně zprostředkovány jižní Koreou, tj. přímým účastníkem, který ze své pozice vcelku očekávatelně nebyl a ani nemohl být objektivní. Generální tajemník alespoň konstatoval, že se jednalo o *vojenské akce* a nepředjímal status invaze.¹³⁴ Po konstataování vojenské přítomnosti severní Koreje byl však nucen připustit – zcela logicky – protiprávnost tohoto jednání, vezmeme-li v potaz dostupné informace, jež vesměs hovořily výhradě o přítomnosti severní armády na území jihu.

Následující dynamika je již výhradně v mezích daných mezinárodními úmluvami a legálním statutem Rady bezpečnosti a celkově kompetencemi instituce Organizace spojených národů. Avšak, nad rámec zmíněného tajemník pokračoval v tomto duchu:

„The present situation is a serious one and is a threat to international peace. The Security Council is, in my opinion, the competent organ to deal with it. I consider it the clear duty of the Security Council to take steps necessary to reestablish peace in that area“,¹³⁵ což nemohlo být chápáno jinak než jako přímé vybídnutí k intervenci, byť prozatím nebylo specifikováno, zda by se jednalo o intervenci diplomatickou, či vojenskou. Dle generálního tajemníka se jednalo nikoli o vnitřní záležitost obou Korejí, ale o problém celosvětového měřítka narušující mezinárodní mír, což znamenalo defacto uznání obou korejských republik.¹³⁶

V porovnání s distingovaným a neutrálním výstupem tajemníka se projev Ernesta Grosse, zástupce USA při Radě bezpečnosti, jevil o poznání úderněji – hovořil o nevyprovokovaném a celkově ilegálním charakteru útoku, který byl jím již nyní nazván agresí proti míru a bezpečnosti ve světě.¹³⁷

---

¹³⁴ V tomto okamžiku jsou ještě zprávy komise neutrální. Ovšem pozdější vývoj celkového narativu se promítl taktéž v charakteru zpráv. Podrobněji později.

¹³⁵ Tamtéž, str. 3

¹³⁶ Komise byla pověřena dozorováním postupného odchodu okupačních vojsk (Rezoluce Valného shromáždění 195 III). Později jí i byla svěřeno dozorování a případné nahlášení vývoje v Koreji, který by mohl vést k ozbrojenému konfliktu (Rezoluce Valného shromáždění 293 IV).

¹³⁷ Tamtéž, str. 4:

„...armed forces from North Korea commenced an unprovoked assault against the territory of the Republic of Korea.“

„...this wholly illegal and unprovoked attack by North Korean forces, in the view of my Government, constitutes a breach of the peace and an act of aggression. This is clearly a threat to international peace and security.“

Po zástupci Spojených států následoval příspěvek přizvaného zástupce Korejské Republiky. Tento projev pokračoval v linii nastolené předřečníkem s několika málo odchylkami. Především počal svůj projev připomněním, že existence jeho státu přímo závisela na úkonech Organizace spojených národů: „*My country, the Government of which was brought into being by the United Nations*“,¹³⁸ čímž defacto přenášel odpovědnost za čínění/nečínění v záležitosti korejského konfliktu na půdu této mezinárodní instituce. V následujících řádcích přidal k adjektivům *nevyprovokovaný* a *ilegální* též *nepřátelský*, a poprvé bylo užito v kontextu tohoto konfliktu též verbum *trpět*: „*[My country] is now suffering the brunt of an unprovoked attack by military forces from North Korea. I have received official information from my Government that, on the peaceful Sunday morning of 25 June 1950, the hostile forces of North Korea launched an attack*“.¹³⁹

Projev představitele Korejské republiky tedy nastavil vcelku jasné interpretační mantinely proběhnuvších událostí: došlo v časoprostoru, jež byl definován adjektivem *mírový*, k útoku ze strany severní Koreje, který nesl jasné známky *nevyprovokovanosti, illegality a nepřátelství*. Toto vykreslení nepostrádalo ani obrazu odvážného obránce¹⁴⁰, který hájil tento doposud bezkonfliktní a mírový prostor. Mluvčí ukončil svůj proslav prozatím nejpříkřeji formulovanou výpovědí: „*...this wholly illegal and unprovoked attack by North Korean forces, in the view of my Government, constitutes a breach of the peace and an act of aggression. This is clearly a threat to international peace and security*“.¹⁴¹ Útok se se všemi svými doposud konstatovanými aspekty stal souhrnně přímou agresí, činem narušujícím bezpečnost a mír jako takový, čímž se mluvčí sice držel linie zástupce USA, ale nyní všechny tuto informace podal koncentrovanou formou s přímou kauzalitou a postavil tyto dva fenomény, tj agresí a útok, do stavu shodnosti.

Projev zástupce Čínské republiky (Tchaj-wanu) posléze zdůraznil nutnost bezprostřední reakce, jejíž urgence byla dle něj nezpochybnitelná: „*In the opinion of my delegation, speed of action is of great importance. The aggressors count upon facing Korea and the world with a fait accompli. A delay on our part would only afford the breakers of peace further opportunities for aggression*“.¹⁴² Další otálení bylo v jeho očích poskytnutím příležitosti pro narušitele míru a pořádku, čemuž dle něj měla Rada bezpečnosti zabránit. O

---

¹³⁸ Tamtéž, str. 8.

¹³⁹ Tamtéž, str. 8.

¹⁴⁰ Tamtéž, str. 8: „*The armed forces of our country, however, are meeting the attack with fortitude and bravery*“.

¹⁴¹ Tamtéž, str. 8.

¹⁴² Tamtéž, str. 9

možných pochybách a podmíněném charakteru doposud přišedších informací nebyla prozatím řeč.

Čínský zástupce dále pokračoval ve stejném duchu, nyní se zaměřoval na samotné účastníky konfliktu. Jižní Korea je vykreslena coby stát konstituující se z „*an ancient, cultured people*“¹⁴³, kdežto Sever je poměrně jasně určen dvěma dynamikami:

- a) Vzpírá se mezinárodnímu právu a organizacím, jmenovitě OSN;
- b) je režimem komunistickým.¹⁴⁴

Prozatím se nejedná o charakteristiky s nastavenou kauzalitou, ale o poměr kongruenční, tedy podmět je charakterizován svým přísudkem, nikoli z faktu A vyplývá faktum B: „*Communist regime in North Korea defied the United Nations from the very beginning*“.¹⁴⁵ Tento poznatek je zde poměrně podstatný, jelikož prozatím není v kontextu korejského konfliktu řečeno, že jeden účastník jedná v intenci výhradě projevů vyhraněných konkrétní ideologii, ale jedná se pouze o jednání konané určitým činitelem, bez přímé vazby a jakékoli kauzality.

Nicméně, výše uvedený rozpor v charakteristice obou účastníků s sebou přináší akcent evaluační, kulturní a civilizační: jižní Korea je zde nositelem tisícileté korejské identity, kdežto severní Korea je z pohledu tisícileté historie relativní novum, vetřelcem vzpouzejícím se řádu.

Pro pozdější analýzu již zbývá pouze zmínit příspěvky zástupců Ekvádoru a Jugoslávie. Tyto dva příspěvky zastupují dva odlišné procesy, jeden je výhradně dynamický, kdežto druhý je pasivně statický.

Dynamickým procesem je ekvádorské vybidnutí k potrestání agrese, jež zde nabývá formy svého druhu morálního apelu, byť v morální rovině jako apel selhává: „*So long as aggression goes unpunished, the world will be at the mercy of force*“;¹⁴⁶ agresi je tedy dle těchto řádků nejvhodnější odpovědí agrese jiná. Není možno o vybidnutí k potrestání hovořit ovšem jinak než jako o nešťastném vygradování situace, v níž je relevantnost informací prozatím velmi relativní a stav věcí značně nejistý.

Na druhou stranu projev jugoslávského zástupce je o poznání umírněnější a poprvé zde zaznívá verbalizovaná potřeba jistoty a návrh na vytvoření platformy pro obě v konfliktu

---

¹⁴³ Tamtéž, str. 10.

¹⁴⁴ Prozatím se zdržím zmínek o charakterizování komunismu jako takového na mezinárodní scéně formulovaných částí členů OSN, Rady bezpečnosti či Korejské republiky, v pozdějších textech však došlo k explicitnímu definování komunismu. Bude uvedeno později.

¹⁴⁵ Tamtéž, str. 10.

¹⁴⁶ Tamtéž, str. 12.

zúčastněné země.¹⁴⁷ Taktéž se v tomto projevu objevuje apel na morálku, nyní však bez nešťastných příměsí agrese: „*An act of aggression, by whomever it is perpetrated, is an extremely serious matter*“¹⁴⁸ – pohybujeme se zde v rovině obecně lidské, v rovině univerzální; odsouzení agrese je zde uvedeno, aniž by došlo k obvinění z projevu agrese jako takové.

„*However, we do not feel that the picture we have been able to obtain so far from the various dispatches that have come in, some of which are contradictory, and from the statements we have heard here, is sufficiently complete and balanced, nor one which would enable us to pass judgment on the merits of the case or assess the final and definite responsibility and guilt of either of the parties involved*“.¹⁴⁹

Řečník přiznává nejistotu, přiznává chaos a tematizuje zbrklost slov svých předřečníků, hovoří o vině, ale ne v čase minulém, ale v intencích budoucího objasnění současných událostí, tedy nekonstruuje vinu a viníka, ale vybízí k utvoření platformy pro dosažení, byť ne jistoty, tak alespoň pro vzniknuvší situaci adekvátní informovanosti.

V souhrnu se zde napříč celým dokumentem hovoří o tom, že vypukl konflikt, na který je již v počátku nahlíženo jako na konflikt s potenciálem narušit mezinárodní pořádek a bezpečnost. Později se též hovoří o tom, že již konflikt samotný je protiprávním aktem a že je v mezích mandátu OSN se tento konflikt snažit vyřešit. Prostor konfliktu je pak vykreslen velmi jednostranně jako narušení mírového a bezkonfliktního prostoru tím nepřátelským, konflikt přinášejícím. Nepřítel, tj. zde severní Korea, je charakterizována jako jednající ilegálně, nepřátelsky, agresivně a bez jakéhokoli přičinění ze strany Koreje jižní.

7.1.2.1.2 *Jednání Rady bezpečnosti č. 474 ze dne 27. 6.*

Pro proměnu tematizování narativu vzhledem k v korejské otázce vedeného jednání s pořadovým číslem 2 je nezbytné uvést především promluvy tehdejšího předsedy Rady bezpečnosti a posléze též amerického delegáta při této Radě. Zejména se jedná o tyto promluvy:

„*The events of the past two days have filled all of us with the gravest anxiety as to the near future. Many see in them the beginning of a third world war, with all its horrors*“.¹⁵⁰

---

¹⁴⁷ Tamtéž, str. 15: „*I feel that we should grant an opportunity for a representative of the Government of North Korea, which has now been accused of aggression, to receive a hearing*“.

¹⁴⁸ Tamtéž, str. 14.

¹⁴⁹ Tamtéž, str. 15.

¹⁵⁰ Security Council official records, 5th year : [online]. UN, 1950 [cit. 10.07.2020]. Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/632559>, str. 2.

Situace, jež byla před dvěma dny vykreslena coby konflikt narušující mezinárodní pořádek, nyní vyrostla ve slovech předsedy RB Benegala N. Rau¹⁵¹ v problém velikosti potenciální 3. světové války. Tato verbalizovaná obava má díky mluvčímu, přednímu představiteli Rady bezpečnosti, své místo v samotném úvodu a jako taková predestinuje celkový tón jednání.

Obava, takto extrémně verbalizovaná, hovořící o potencialitě značně extrémní – ve své době ovšem příznačně neodbytně ve veřejném prostoru oscilující –, je nechtěně ústy svého řečníka, tehdejšího předsedy Rady bezpečnosti, posvěcena a nastoluje všeobecné ovzduší blížící se apokalypsy. Bohužel, nastolení tohoto paradigmatu s sebou nese též volání po adekvátní protiakci, jak je víceméně realizováno v projevu amerického zástupce:

*„armed invasion of the Republic of Korea continues. This is, in fact, an attack on the United Nations itself“.*¹⁵²

Tímto vyhroceným projevem dává řečník na vědomí, že vybití po adekvátní reakci přijde vzápětí, a ostatně se tomu tak i stane v citaci tlumočení projevu amerického prezidenta:

*„I have ordered United States air and sea forces to give the Korean Government troops cover and support“.*¹⁵³ Tímto proklamovaným rozhodnutím vstupuje USA na tenkou hranici illegality, v míře obdobné, jak učinila KLDR, minimálně podle RB tehdy dostupných informací, čehož později využil očekávatelně Sovětský svaz. Jelikož USA nevyčkala na mandát daný rozhodnutím Rady bezpečnosti a ujala se iniciativy bez jakéhokoli legálního podstoupení procesu dokazování a hlasování, konala tedy naprosto totožně v souhlasnosti s jednáním do té doby jediným aktérem počastovaným oslovením agresor, tj. se severní Koreou. Zákonný rámec zde byl tímto porušen, tímto to však nekončí. Americký zástupce dále tlumočil slova prezidenta USA o akci velmi vágně určeného komunismu, který obrazně zašel příliš daleko:

*„The attack upon Korea makes it plain beyond all doubt that communism has passed beyond the use of subversion to conquer independent nations, and will now use armed invasion and war“.*¹⁵⁴

Katalyzátor nebezpečí tím přestala být samotná severní Korea, viník se nyní počal shledávat v samotném komunismu. Zvláštním způsobem poté zástupce USA dokončil citaci

---

¹⁵¹ Indický politik; předseda RB v červenci 1950 a zástupce Indie v RB mezi lety 1949 až 1952.

¹⁵² Tamtéž, str. 3

¹⁵³ Tamtéž, str. 5

¹⁵⁴ Tamtéž, str. 5

svého prezidenta, když uvedl, že Spojené státy „*will continue to uphold the rule of law*“,¹⁵⁵ což jest poměrně paradoxním tvrzením, jelikož čistě v rovině práva, neřkuli morálky, jak je možno docílit stavu vlády zákonů a práva, když jeden z arbitrů se rozhodne osobovat si nezákonně mandát, vzít právo do vlastních rukou a činit tak bez konzultací s institucemi k tomu pověřenými? V jedné rovině se tedy Spojené státy rozhodly bez posvěcení k tomu pověřených institucí bránit napadený stát, aniž by v té době k tomu měly svěřená rozhodovací práva. Tedy, s agresí se rozhodly bojovat agresí, při současném upozorňování na ilegální charakter činů protivníka.¹⁵⁶ Činům KLDR se dále věnují i další vystupující, přičemž akce severního souseda Korejské republiky jsou shledány za vykalkulované, chladnokrevné,¹⁵⁷ zbabělé.¹⁵⁸

Opět se opakují tvrzení z předchozího shromáždění o zjevném dlouhodobém plánování útoku, který by nemohl být uskutečněn bez zevrubné přípravy.¹⁵⁹ Co je však novinkou, je popření práva na slyšení a spravedlivé zacházení spočívající ve vyslechnutí a zvážení oprávněnosti činů obou zúčastněných stran. Tchaj-wanský zástupce doslova hovořil ve věci přizvání zástupců severní Koreje o tom, že „*The event in Korea has been certified by our Commission to be a clear, unprovoked case of attack, of aggression. The invader has defied the authority of the Security Council. Under such circumstances, an offer of mediation would be condoning aggression, favouring the aggressor*“.¹⁶⁰ Zde tedy došlo k prvnímu velkému sémantickému přeznačení: zprostředkovatelská mise se stává tolerováním agrese a příkláněním se na stranu agresora.

Pro úspěšné obvinění z činu agrese postačilo pouhé metaforické ukázání prstu, viz promluva zástupce Korejské republiky: „*[Resolution] pointed the finger of blame at the marauding forces invading my country*“.¹⁶¹ Ke všem aspektům, které se nabalily na původní stroze konstatovanou agresí, se nyní přidal i aspekt „loupežný“ a obraz severní Koreje jako ukázkového narušitele mírového řádu byl tím dle mého dokonán dokonale.

Norsko své soudy posunulo ještě dál. Použilo ve velké míře emočně evaluačních výrazů, kterým častovali severní Koreou vedený útok. Opět se zde dostáváme na samotnou

---

¹⁵⁵ Tamtéž, str. 5.

¹⁵⁶ Americkému prezidentovi neschválil Kongres nasazení armády v Koreji a též nebyla v platnosti žádná rezoluce RB, která by tento krok buď schvalovala nebo doporučovala.

¹⁵⁷ Tamtéž, str. 7: „*It is not necessary for me to rehearse the fact that this was an unprovoked and carefully calculated attack, cold-blooded and deliberate*“.

¹⁵⁸ Tamtéž, str. 8: „*Cowardly attack was launched*“.

¹⁵⁹ Tamtéž, str. 9: „*The attack certainly did not happen by chance. The length of the front and the size of the forces employed are sufficient to show that it was premeditated*“.

¹⁶⁰ Tamtéž, str. 11.

¹⁶¹ Tamtéž, str. 8.

hranici, nyní spíše již za hranici toho, co je možné prohlásit za neutrální a nepředpojatý text: „*It is now also perfectly dear that the perpetrators of this brutal attack are unwilling to pay the slightest heed to the resolution which was passed by this Council two days ago. The attack is being pressed with relentless fury, and the loss of human lives is mounting by the hour*“.¹⁶² Útok se tak s konečnou platností stal brutálním a vzteklým, bez sebemenších náznaků uvolení se ku podrobení mezinárodnímu právu a rezolucím z tohoto mandátu uváděným.

Oproti předchozímu textu je možno vidět zřetelný posun. Válečný prostor se nyní stává celosvětovým, útokem na všechny státy samotné (útok na organizaci zastupující všechny národy je útokem na všechny takto zastoupené národy). V rámci tohoto se počíná přeznačovat, kdy se pouhé vyjednávání a dokazování navržené zástupcem Jugoslávie stává podmínkou umožňující další agresi a případná agrese (zásah OSN) sama se prohlašuje za akt práva. Vina je zde viděna především v existenci komunismu samotného, jehož projevem je již nyní agrese sama. Ostrakismus na podkladě kusých a nepotvrzených informacích z fronty bez umožnění vyjádření se i protistraně se stává normou spolu s emočně laděným záporně evaluačním výrazivem.

Zcela novým je zde zmínka o studené válce, a tedy naprosto nové poloze konfliktu, byť se již dříve hovořilo o jeho celosvětovém aspektu. Příspěvek jugoslávského zástupce je možno shrnout ve čtyřech bodech:¹⁶³

[a] „...*the war in Korea is a direct consequence of the general tension in the post-war world, a tension which has in recent years assumed such forms that it has become commonly known as the cold war*“

[b] „... *Korea and the Korean people are another victim of the policy of spheres of influence*“

[c] „...*It was inevitable that an, open conflict should break out between two sides*“

[d] „...*we must not and we cannot, after only two days of fighting, abandon all hope that the two parties involved will at last understand the interests of their own people; we cannot be sure that they will continue to refuse to enter into negotiations at this fateful hour*“.

Nutno podotknout, že se jedná o v průběhu celé diskuse v této době poměrně opomíjený názor a vzhled do situace, přičemž myšlená vina je zde spatřována v činech

---

¹⁶² Tamtéž, str. 12.

¹⁶³ Pro všechny čtyři body platí bibliografický odkaz: Tamtéž, s. 6.

rozdělení světa na dvě sféry vlivu – tedy viníkem současné situace a vypuknutí války na území Koreje je OSN sama. Konflikt je považovaný za přirozené vyústění nešťastných rozhodnutí, které vedly k vzniku fenoménu zvaného jako válka studená. Tento názor, byť v tuto chvíli opomíjený, se mi jeví velmi životaschopným, při vědomí výše zmíněného. Co se týče apelu na diplomatické řešení, bohužel se jednalo též o minoritní hlas, kterému prozatím nebylo nasloucháno.

7.1.2.1.3 *Jednání Rady bezpečnosti č. 475 ze dne 30. 6.*

Poslední červnové zasedání Rady bezpečnosti se vedlo v mezinárodním duchu¹⁶⁴ ze dvou důvodů. Opět se zde objevila myšlenka, že celý konflikt je defacto projevem studené války (opět se to ale nestalo předmětem další diskuze) a dále bylo předčítáno z dopisů a kabelogramů zástupců členských států OSN, mezi kterými se vyjímalý zejména dva, jeden od SSSR a druhý původem z Československa. V obou z nich se hovořilo, že rezoluce Rady bezpečnosti, jejíž body stručně shrnu na konci této podkapitoly, je ilegální, na čemž se oba tyto státy shodly. SSSR hovoří o tom, že rezoluce nemají žádnou právní sílu: „*Council resolution of 27 June, on the Korean question, has no legal force*“,¹⁶⁵ přičemž československý kabelogram hovoří ve smyslu nezákonnosti rezolucí ze 25. a 27. června: „*decisions of the Security Council of 25 and 27 June, concerning Korea, are illegal*“.¹⁶⁶

Rada bezpečnosti se v následnosti těchto kabelogramů vyjádřila k napadení rezolucí pro jejich domnělou nezákonnost ze strany obou zmíněných států, ve stručnosti se hovořilo o tom, že bojkotem Rady pozbyly argumenty SSSR adresované Radě svou validitu, ovšem zmiňují dále, že po ukončení bojkotu tuto validitu opět nabudou.¹⁶⁷ Čínský zástupce si neodpustil při tom komentovat, že sovětské výtky jsou v tomto kontextu pouhými projevy diktátorských postojů: „*It appears obvious that it is intolerable for one Member of the United Nations to claim to decide on the validity of the vote of another Member. Such dictatorial attitudes cannot be tolerated*“.¹⁶⁸

---

¹⁶⁴ Během jednání totiž nezazněly jen stanoviska příslušných zástupců RB, ale též stanoviska členů OSN mimo RB; jednalo se tedy o zprostředkování mezinárodního ohlasu, jež se dostalo rezoluci RB., ovšem výhradně zeměmi Východního bloku.

¹⁶⁵ Security Council official records, 5th year : [online]. UN, 1950 [cit. 10.07.2020]. Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/632645>, str. 3

¹⁶⁶ Tamtéž, str. 4

¹⁶⁷ Tamtéž, str. 8: „*The delegation of Soviet Union, by abandoning the Council, has abandoned the Charter. When it returns to the one and to the other, it will find again its right to speech, of criticism, of vote and of veto. So long as it has not done so, the USSR Government has no legal or moral basis for contesting the action of the United Nations*“.

¹⁶⁸ Tamtéž, str. 15.

Pro popis změny narativu je zde směrodatný aspekt na jedné straně validity kritického hlasu a na druhé straně validity kolektivního rozhodnutí, k němuž došlo při neúčasti jednoho ze stálých členů. Tato dynamika má všechny předpoklady, aby se později stala třetí plochou mezi zástupci východního a západního bloku, jak na půdě Rady bezpečnosti, tak na půdě Valného shromáždění. Vzájemné osočování z právem neobhajitelných a nepodložitelných činů se mi totiž jeví (později uvidíme, jestli je tomu skutečně tak) jako velmi plodný prostředek pro výstavbu jádra argumentů, jelikož pokud by se jedné ze stran podařilo prokázat ilegalitu podstaty jednání druhého, jednalo by se o neocenitelnou výhru v ideologickém boji. Prozatím se však zdržím dalších komentářů s přiznaným mírným pesimismem, jež přede mnou načrtává možný vznik argumentační zákopové války, jež má též potenciální předpoklady se stát těž mrtvým bodem jakékoli diskuse.

7.1.2.1.4 Rezoluce přijaté i zamítnuté

Ze čtyř rezolucí nebyly přijaty celkem dvě, obě jugoslávské¹⁶⁹. V první neschválené rezoluci se hovořilo o návrhu okamžitého stažení severokorejských vojsk a pozvání zástupce KLDK do Rady bezpečnosti¹⁷⁰ a ve druhé se hovořilo o zastavení konfliktu z obou stran a opětovně se navrhovalo přizvání zástupců obou Korejí do zmíněné Rady bezpečnosti.¹⁷¹ V obou případech Rada přijala protinávry jiných navrhovatelů.

V první ze dvou přijatých rezolucí se hovoří o návrhu zastavení palby a okamžitým stažení severokorejských vojsk,¹⁷² v druhé se dále mimo zopakování návrhů přechozích konstatuje nutnost vojenského zásahu pro normalizaci situace na Korejském poloostrově.¹⁷³

---

¹⁶⁹ Viz příloha 1 a 2

¹⁷⁰ Draft resolution concerning the complaint of aggression upon the Republic of Korea /. [online]. UN, 1950 [cit. 12.07.2020]. Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/473999>

¹⁷¹ Draft resolution concerning the complaint of aggression upon the Republic of Korea submitted at the 474th meeting of the Security Council on 27 June 1950. [online]. UN, 1950 [cit. 12.07.2020]. Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/474103>

¹⁷² Resolution concerning the complaint of aggression upon the Republic of Korea adopted at the 473rd meeting of the Security Council on 25 June 1950. [online]. UN, 1950 [cit. 12.07.2020]. Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/474004>

¹⁷³ Resolution concerning the complaint of aggression upon the Republic of Korea adopted at the 474th meeting of the Security Council on 27 June 1950. [online]. UN, 1950 [cit. 12.07.2020]. Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/474105>

7.1.2.2 Vývoj v červenci

Po zevrubném nastavení narativu, k němuž došlo během červnových jednání nyní obrátím pozornost na jednání probíhající v červenci. Celkově se jedná o rozbor čtyř jednání a dvou rezolucí. Jednání probíhaly tentokrát ve dvou blocích – první blok je tvořen pouze jedním meetingem ze 7. července a druhý blok se skládá ze tří jednání uskutečněných mezi 25. až 31. červencem (25. 7., 28. 7. a 31. 7.).

Jelikož již není nutno předestírat celý narativ (k čemuž doufám do jisté míry došlo v předchozí subkapitole), tedy paradigma v jeho celkové úvodní šíři, zaměřím se nyní na podstatné změny, případně aktualizace aspektů přiřčených k jádrové informaci; upozorním na nové tematizace či změny narativu, eventuálně proběhnuvší/probíhající procesy přeznačování či radikální kontradikce k již stanovenému.

7.1.2.2.1 *Jednání Rady bezpečnosti č. 476 ze dne 7. 7.*

Úvodního slova se v tomto jednání ujal předseda Rady bezpečnosti, který poprvé na půdě Rady bezpečnosti tematizoval vojenskou protiakci nejprve *podniknutou Spojenými státy a posléze i přidruženými spojeneckými silami jako akci policejní*: „*What some of us hoped would be a short and decisive police action has turned into a pitched battle of unforeseeable duration. For the time being the ruthless and brutal aggressor seems to be reaping all the fruits which naturally redound to the attacking party with the advantages of surprise and careful planning*“.¹⁷⁴ Agresor se nyní stává bezcitným a brutálním, čímž je podniknut další krok k jeho naprostému dehumanizování; tímto dehumanizováním se též latentně užívá coby morálního aspektu, kdy je velká míra argumentů pro akce podniknuté proti severní Koreji podmíněná nešťastnou zkratkou bez potřeby podkládat svá tvrzení a ospravedlňovat plánované kroky relevantními argumenty. Tato zkratka má relativně jednoduchou strukturu, stanovuje konflikt jako prostor páchaného bezpráví brutálním agresorem na jedné straně a apriori prostorem práva zastoupeným mírumilovnými a legálními mírovými silami,¹⁷⁵ beze snahy o vedený dialog a proces dokazování oběma zúčastněnými stranami (tedy jižní Koreje a Koreje severní).

V rámci proslovu francouzského zástupce při Radě došlo posléze k zásadnímu přeznačení ve dvou rovinách, či minimálně jejich naznačení; při narážce na zdrženlivost některých členů Rady v kontextu komentáře k okamžité akci Spojených států, mluvčí uvádí:

---

¹⁷⁴ Security Council official records, 5th year : [online]. UN, 1950 [cit. 11.07.2020]. Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/632646>, str. 2

¹⁷⁵ Zprvu pouze jižní Koreje, posléze i armád Spojenců.

„In this trial no contribution could be more valuable than this lofty manifestation of the collective conscience“.¹⁷⁶ Na předchozích zasedáních byla jugoslávská zdrženlivost a apel na nemožnost okamžitě reagovat bez podrobné znalosti situace na Korejském poloostrově, kdy samotná jugoslávská zdrženlivost byla téměř označena za svědomí falešné, je zde přeznačení nepromyšleného vyslání vojsk (v té době) bez mandátu Rady bezpečnosti a OSN¹⁷⁷ za *vznešenou manifestaci kolektivního svědomí spíše úsměvné*.

Tato heroizace Spojených států dále pokračuje v promluvách rozličných řečníků:

„they should be and indeed are, by the power of the free world, by the will of the free world, and by the hope that is also ours of opening the way to true peace“¹⁷⁸

„...action taken by the United States [...] is the cause of peace, freedom and the independence of peoples“¹⁷⁹

„The United States accepts the responsibility and makes the sacrifice that is involved in carrying out these principles of the United Nations“.¹⁸⁰

Tak, jako byl jeden z nynějších účastníků konfliktu stavěn na piedestal, je druhý nejenže dehumanizován, ale stává se pouhou loutkou, zástupným znakem ideologie, kterou reprezentuje jako její pouhopouhý projev. Severní Korea počíná být čím dál tím méně jmenovatelem původce agrese, ten je spatřován v obecně formulovaném nepříteli – komunismu: „at this time of trial and bloodshed when the right of free men to live is being challenged by this violent communist armed aggression. For many years the communists, through their satellites, have been preparing to overthrow and conquer democratic States for red imperialism through subversion and internal violence“.¹⁸¹

Komunisté nejednají přímo, své světovládné ambice realizují pomocí satelitů, přičemž se světovlády chtějí dobrat skrze porobení států demokratických. Šedá eminence za těmito snahami je nyní nepřímo, avšak explicitně jmenována – je to Sovětský svaz, který své takřečené satelity zásobuje vojenským materiálem a ovládá jejich kroky z povzdálí:

---

¹⁷⁶ Tamtéž, str. 5-6

¹⁷⁷ V rezoluci z 25. 6. se hovoří o požadavku zastavení palby ze strany KLLDR a o výzvu k podpoře uskutečnění této výzvy ze strany členských států OSN. Rezoluce z 27. 6. hovoří již o nutnosti vojenských opatření, avšak byla schválena až po projevu amerického prezidenta, ve kterém oznamoval nasazení amerických sil v Koreji. Tato situace je velmi komplikovaná, jelikož americký prezident neměl souhlas Kongresu a zároveň jeho vlastní rozhodnutí přišlo před samotnou rezolucí, která by mu poskytla krytí v otázce případné kritiky ze strany SSSR. V rezoluci ze 7. 8. se již hovoří o podniknutí všech nezbytných opatření k odražení severokorejského útoku.

¹⁷⁸ Tamtéž, str. 6

¹⁷⁹ Tamtéž, str. 7

¹⁸⁰ Tamtéž, str. 11

¹⁸¹ Tamtéž, str. 9

„With this Soviet military material and leadership, they counted on easy victory, not from superior morale but superior weapons“¹⁸²

„The morale and devotion of the Korean people has been magnificent despite the earlier communist terrorist activities within the Republic of Korea“¹⁸³

Dosavadní úspěchy takto proklamovaně vedené agrese pak spatřují zástupci Rady bezpečnosti jako úspěchy nikoli idejí/morálky/přesvědčení, ale pouze technologické převahy výzbroje. Jako vrchol takto vedené kampaně pak vidím poslední citaci, kdy se již bez skrupulí hovoří o aktivitě severní Koreje na území Koreje jižní, jako o komunistických teroristických aktivitách. Aktivity tedy dostávají modifikátor nejen v poloze teoreticky ideologické (čti komunismus), ale i v poloze násilné formy prosazování těchto politických zájmů¹⁸⁴. Útok se stává teroristickým činem obráceným nikoli na armádu jižní Koreje a jižní Koreu jako takovou, ale rovnou na každého jednotlivého jihokorejského civilistu¹⁸⁵.

7.1.2.2.2 Jednání Rady bezpečnosti č. 477 ze dne 25. 7.

O tři týdny později se v rámci 477. jednání Rady bezpečnosti pouze ukotvily a dále rozvedly v předchozím jednání nastavené tematizace:

- a) Útok byl defacto veden Sovětským svazem;
- b) na vojenské (nikoli diplomatické) protireakci závisí osud naší doby.

Pro bod a) hovoří mnohonásobně uvedení výrazu *soviet-made* před prostředek agrese, viz: *„100 Soviet-made T34 and T70 tanks [...] 100-150 Soviet-made combat plane [...] well trained and equipped chietly with excellent Soviet material“¹⁸⁶* Aby nebylo pochyb, kdo za útokem skutečně stojí, uvádějí řečníci další smělé prohlášení:

„it is now apparent that the North Korean aggressors have available to them resources far in excess of their internal capabilities“¹⁸⁷

Takovéto mnohačetné vypíchnutí nepřímé účasti, avšak přecijen účasti, v kontextu k předešlým proklamacím o pouhé satelitní identitě severní Koreje, jež jedná tak, jak jí obecně formulovaný komunismus (s narážkami na Sovětský svaz) káže, je diplomaticky

---

¹⁸² Tamtéž, str. 9

¹⁸³ Tamtéž, str. 10

¹⁸⁴ Terorismus | BIS. In: [cit. 11.07.2020]. Dostupné z: <https://www.bis.cz/terorismus>: „Terorismus je násilná forma prosazování politických zájmů stoupenců určité radikální ideologie (politické, náboženské, nacionalistické, separatistické, ekologické a jiné), cílem násilností je zpravidla civilní obyvatelstvo“.

¹⁸⁵ A potažmo, když bych navázal na rétoriku předchozích řečníků: stává se útok vedený na zástupce jednoho národa OSN útokem vedený proti celému organizaci, tj. bezmála celému světu.

¹⁸⁶ Security Council official records, 5th year : [online]. UN, 1950 [cit. 11.07.2020]. Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/632647>, str. 4

¹⁸⁷ Tamtéž, str. 8

řečeno, přímým poukázáním na Sovětský svaz jako na skutečného viníka celé situace, jelikož Severokorejci by nemohli s materiálem a schopnostmi, jimiž disponovali, podniknout tak nebezpečný podnik na jih od 38. rovnoběžky, jakým je ozbrojená invaze.

Když je již naplno řečeno, kdo za vším stojí, zbývá už jen podotknout závažnost situace v olbřímím celosvětovém a historickém měřítku, která si žádá rezolutní řešení s vědomím, že pokud svému nedostojí, dostaví se rezultat stejně olbřímího charakteru:

*„the epochal action of the United Nations“*¹⁸⁸

„We live in a perilous age. Failure to meet our responsibilities could have tragic consequences to civilization“.¹⁸⁹

7.1.2.2.3 *Jednání Rady bezpečnosti č. 478 ze dne 28. 7.*

Další jednání Rady bezpečnosti poskytuje alternativní pohled na vznikuvší situaci zprostředkovanou ústy zástupce Tchaj-wanu:

„The trouble is not with communism as such, or capitalism as such, or socialism as such. The trouble is that no system of this kind, if coupled with imperialistic ambitions [...] That is the enemy we face. That is the world's enemy of today. Communism, animated by imperialistic ambitions and making use of the iron curtain“.¹⁹⁰ V tomto konkrétním případě se umenšila role komunismu jako takového, ve prospěch samotného (nyní explicitně nezminěného) Sovětského svazu. Problémem tedy v tomto případě přestává být komunismus, jako spíše jakási blíže nespecifikovaná kategorie komunistického imperialismu sovětského typu.

Ve věci modifikace předchozích motivů již jasně zobrazovaného narativu pak hraje roli nynější zobecnění situace, tedy rozšíření perspektivy, ať se již jednalo o perspektivu časovou,¹⁹¹ charakteru útočníka,¹⁹² obránce¹⁹³ nebo perspektivu oběti.¹⁹⁴ Zatímco americké síly vynakládaly rovnou nadlidské úsilí, aby bojovaly se severokorejským fanatismem, při

---

¹⁸⁸ Tamtéž, str. 9.

¹⁸⁹ Tamtéž, str. 11

¹⁹⁰ Security Council official records, 5th year : [online]. UN, 1950 [cit. 11.07.2020]. Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/632648>, str. 5

¹⁹¹ Tamtéž, str. 3: *„...we have to deal with a systematic and deliberate act of aggression, for which preparations must have been made over a period of months, if not years“*. Tímto se časový horizont rozšířil o vágně určenou, avšak o to více rozsáhlou kategorii času – roky.

¹⁹² Tamtéž, str. 4: *„North Korean army are fighting with fanaticism“*.

¹⁹³ Tamtéž, str. 7: *„We all admire the superhuman efforts that are being made to overcome the difficulties inherent in the campaign“*.

¹⁹⁴ Tamtéž, str. 6: *„The North has invaded and occupied a large portion of the South, causing a good deal of destruction of life and property“*.

zabraňování destrukce všeho života a majetku na jihu, severokorejské (čti nyní sovětské/komunistické) síly nyní sklízely plody svých léta dopředu plánovaných akcí.

7.1.2.2.4 *Jednání Rady bezpečnosti č. 479 ze dne 31. 7. a rezoluce uvedené v platnost během červencových jednání*

Konečné dotvoření obrazu oběti tkví ve splnutí kategorie jihokorejského státu a demokracie se svobodou. Jižní Korea se sama počíná vydávat za symbol demokracie a svobody samotné: „*The Republic of Korea stands today as a symbol of democracy and freedom*“, ¹⁹⁵ čímž se staví do přímého kontrastu s fanatickými silami státu severokorejského, jež je sám ovšem pouhým prostředek uplatnění vlivu komunistického imperialismu představovaného Sovětským svazem.

Obsah rezolucí v červenci přijatých je snadný, kromě zopakování dříve uvedeného obsahují pouze výzvy¹⁹⁶ k vytvoření centrální vojenské složky čelící severokorejské hrozbě na straně jedné: „...*authorities in North Korea have neither ceased hostilities nor withdrawn their armed forces to the 38th parallel, and that urgent military measures are required to restore peace and security*“¹⁹⁷ a výzvě k zapojení humanitárních organizací při napravování bezpráví způsobeného teroristickými akcemi severní Koreje: „*Exercise responsibility for determining the requirements for the relief and support of the civilian population of Korea*“.¹⁹⁸

7.1.2.3 **Vývoj v srpnu**

Jednání během srpna provázela výrazná dynamika zapříčiněná návratem zástupce Sovětského svazu po více než šestiměsíčním bojkotu jednání. Nejen, že se Sovětský svaz v osobě stálého zástupce Jakova Alexandroviče Malika vrátil k jednacímu stolu Rady bezpečnosti, ale rovnou do pozice předsedy Rady bezpečnosti pro měsíc srpen, takže měl v gesci stanovování agendy a organizaci samotných jednání, což se ve velké míře na samotných poradách a hlasovacím pořádku projevilo, zejména mnohonásobně

---

¹⁹⁵ Security Council official records, 5th year : [online]. UN, 1950 [cit. 11.07.2020]. Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/632649>

¹⁹⁶ Je nutno upozornit na to, že k této výzvě došlo až nyní, po mnohadenní aktivitě armády Spojených států na půdě jižní Koreje.

¹⁹⁷ Resolution concerning the complaint of aggression upon the Republic of Korea adopted at the 478th meeting of the Security Council on 7 July 1950. [online]. UN, 1950 [cit. 11.07.2020]. Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/474613>

¹⁹⁸ Resolution concerning Korean relief adopted at the 479th meeting of the Security Council 31 July 1950. [online]. UN, 1950 [cit. 11.07.2020]. Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/475121>

vyostřenějšími polemikami, a především verbalizací dalších narativů v již tak dosti živelně tematizované otázce jako byla korejská válka. Pokud se během předchozích měsíců jednání projevovala stále větší tendence sklouzávat k emoční argumentaci, hře se symboly, přeznačování a stanovování stále širších kontextů konfliktu, stal se tento stav nyní normou a účastníci polemik obratně těchto – v korejské otázce¹⁹⁹ – praktik využívali v míře dosud nevídané.

Během srpna nedošlo k schválení ani jedné rezoluce, vedla se mnoháúrovňová diskuse na téma čínského zastoupení v Radě bezpečnosti (otázka legality zástupce Tchajwanu na úkor zástupce pevninské Číny), rozdělení Korejského poloostrova na sféry vlivu, historie novověkého imperialismu a kolonialismu, občanské války ve Spojených státech, občanské války v Rusku aj. V takto vypjatých a v určitých aspektech možných též chápat jako obstrukcemi ovlivněných jednání, se celková argumentace značně vyhroutil. Jednalo se konkrétně o 14 jednání Rady.²⁰⁰

7.1.2.3.1 *Jednání Rady bezpečnosti č. 480 ze dne 1. 8.*

Po velkou část jednání za vedení zástupce SSSR se mimo – diplomaticky řečeno – neustálé výměny invektiv a hádky nad názvem agendy poměrně nic zásadního nestalo, až v poslední čtvrtině jednání došlo na ostrou výměnu názorů, která bytostně souvisela s tematizací korejského konfliktu.

Nejprve zástupce USA uvedl, že akce, jejíž iniciativy se chopily USA za podpory ostatních členů OSN, byly namířeny proti „*the barbaric use of force*“.²⁰¹ Toto použití adjektiva *barbarský* bylo další ze série dehumanizačních modifikátorů přiřčených slovu *agresor*, potažmo severní Korea či útočník.

Na druhou stranu, při jasně stanovenému uzuálním paradigmatu výraziva doposud při jednáních užívaných, vnesla následující promluva zástupce SSSR jasný nesoulad relativizování významů doposud užívaných výrazů:

„Steadily pursuing a policy of peace, the Soviet Union regards the Security Council as the organ whose duty it is to begin, promptly and without delay,

---

¹⁹⁹ Jsem si nicméně vědom, že tento stav byl normou před sovětským bojkotem jednání Rady bezpečnosti, avšak ve věci utváření narativu korejské války na půdě Rady bezpečnosti, potažmo OSN, se jednalo o novum a velmi viditelnou dynamiku, která dále utvářela diskurz celkové tematizace války a skrze níž se verbalizoval narativ a realizovala dobová propaganda.

²⁰⁰ Jedno jednání mělo charakter shrnutí pro Valné shromáždění a jeho záznam neobsahoval více než komuniké o tomto faktu; jednalo se tedy reálně o 13 jednání.

²⁰¹ Security Council official records, 5th year : [online]. UN, 1950 [cit. 12.07.2020]. Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/632762>, str. 14

*consideration of the peaceful settlement of the Korean question – not of the continuation of military operations, as the United States representative is proposing“.*²⁰²

Pokud bylo doposud možno v teoretické rovině hovořit o tom, že zástupci Rady bezpečnosti – mimo první jednání – neakcentovali potřebu mírového řešení propuknuvšího konfliktu, chopil se zástupce SSSR takto hozené rukavice a argumentoval v tomto duchu. Všechny doposud učiněné kroky ve věci ukončení konfliktu na území Koreje byly nyní přeznačený jako prosté vojenské akce, jejichž iniciátor byly Spojené státy. Sovětský zástupce se však odhodlal jít ve svém projevu předestírající sovětské stanovisko ještě dál. Hovořil o tom, že další návrhy rezolucí, které byly v duchu všech předchozích, jsou apriori nelegální a defacto válečnými, nikoli situací řešícími: „...*effect of that resolution is, in substance, to continue the war, to continue aggression by the United States“.*²⁰³

Takové ohodnocení se nedostalo pouze navrhované rezoluci, ale též již odhlasovaným rezolucím a podniknutým krokům: „*clumsy, undisguised, illegal and completely unjustified attack launched by the ruling circles of the United States against the people of Korea“.*²⁰⁴ Tímto došlo ke stanovení hlavního paralelního narativu,²⁰⁵ ve kterém se jakožto iniciační informace považovalo přeznačení pro doposud užívanou kategorii útočnicků, prostoru a kroků mezinárodního společenství.

Prvním přeznačením byl útočník, tedy agresor. Tím byly stanoveny Spojené státy, jejichž útok byl podmíněný vágně určenými vládnoucími kruhy USA, přičemž prvotním vykonavatelem vůle Spojených států byli zástupci jihokorejské vlády.²⁰⁶ Jedná se tedy o zrcadlové určení katalyzátoru agrese k dříve vytyčenému sovětskému komunistickému imperialismu, tedy SSSR. Ten, kdo byl dříve obviněn minimálně ze spolupachatelství probíhající agrese, zde vyzývá k mírovému řešení otázka, ke kterémužto doposud dle něho v žádném případě nedocházelo: „*It will continue to stand for a peaceful settlement, for the struggle against aggression, for putting a stop to any monstrous acts of aggression such as that now being carried out by the United States against the Korean people“.*²⁰⁷

---

²⁰² Tamtéž, str. 16.

²⁰³ Tamtéž, str. 17.

²⁰⁴ Tamtéž, str. 17.

²⁰⁵ Paralelního pouze z pohledu Rady bezpečnosti. V této práci se jedná o pouhé konstituování dalšího hlasu v konečné polyfonii tematizací a narativů.

²⁰⁶ Tamtéž, str. 19: „*an armed assault by their South Korean puppets“.*

²⁰⁷ Tamtéž, str. 18

Ve věci oběti probíhající agrese došlo ke změně ve smyslu kvantitativního rozšíření referentů, tedy k určení celého národa za oběť agrese. Po boku oběti byla nově konstituována též neurčitá a takřikajíc teoretická role diváka, pozorovatele, jenž vyřkne morální soudy nad takřečenými agresory a oceňuje činy diplomacie Sovětského svazu a dává tím mandát k protiopatřením, které „*was welcomed as a magnificent act of peace by the peoples of all the world, by all progressive men and women, by all those who cherish peace and friendship among nations, all whose who hate war and condemn aggressors and warmonger*“.²⁰⁸

Američané se tedy stali agresory, válečnými štváči a protivníky celého světa. Tím zástupce Sovětského svazu zdaleka nekončil, naopak. Zcela otočil naruby dosavadní narativ tím, že použil vše, co k čemu doposud zástupci Rady bezpečnosti dospěli, a jen dosadil aktéry z opačné strany:

„...on 25 June, an armed assault by their South Korean puppets against the frontier areas of the Democratic People's Republic of Korea“.²⁰⁹

Jako konečný krok pak bylo, opět v souladu s otočením narativu protistrany, rozšíření kontextu boje na celý region, od Koreje, po Čínu, Tchaj-wan, Vietnam či Filipíny²¹⁰ a přeznačení jednostranné agrese severní Koreje v pouhou vnitřní záležitost *korejského lidu*: „*open hostilities, to launch their aggressive operations against the people of Korea and to begin armed intervention in Korea's domestic affairs*“,²¹¹ což se stalo jedním z nejnósnějším tématem budoucích argumentů jak Sovětského svazu, tak KLDK.

7.1.2.3.2 *Jednání Rady bezpečnosti č. 481 ze dne 2. 8.*

Během tohoto jednání upozornil též zástupce Velké Británie na charakter promluvy sovětského zástupce v přechozím jednání: „*upside-down language which always seems to be employed by USSR propaganda*“²¹² a upozornil též na skutečnost, že se v případě vyčerpání mírových prostředků může rada uchýlit též k silovému řešení problému: „*maintain peace not only by mediation and conciliation and other methods laid down in the*

---

²⁰⁸ Tamtéž, str. 18

²⁰⁹ Tamtéž, str. 19

²¹⁰ Tamtéž, str. 19: „*aggression in Korea against the Korean people, and in the Far East and Asia as a whole against several other nations: against the Chinese, by the seizure and the virtual occupation of Formosa: against the Vietnamese, by sending military missions there and increasing the flow of arms; and also against the people of the Philippines*“.

²¹¹ Tamtéž, str. 20

²¹² Security Council official records, 5th year : [online]. UN, 1950 [cit. 12.07.2020]. Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/632763>, str. 3

*Charter, but also in the last resort by banding together to resist those who break the peace“.*²¹³

Bohužel, ani jeden ze zástupců odlišných interpretací korejského konfliktu nehodlal ze svých stanovisek slevit a relativizovat své vlastní náhledy, tak se celá rozprava dále zvrhla v monology jednotlivých účastníků, ne v diskuzi, kterážto sama přestala při nekompatibilitě v užívání samotného lexika být dále možná. Což předznamenalo a poznamenalo všechna následující jednání.

7.1.2.3.3 Jednání Rady bezpečnosti č. 482 ze dne 3. 8.

Sovětský zástupce pokračoval i v dalším jednání v systematickém napadání dosavadního narativu a po úvodním zopakování všeho doposud z jeho strany řečeného přišel též s novou tezí: nezákonnost všech dosavadních kroků Rady bezpečnosti byla zapříčiněna jednostrannou interpretací vznikuvšího konfliktu: „*events in Korea on the basis of a one-sided United States version, which is known to be false“.*²¹⁴ Stejně, jako byla stanoviska Spojených států problematická úvodní jednostranností a netematizováním tohoto problému dostatečně, tak se sovětská strana dopustila téhož prohřešku, když pouze otočila znaménko negativity na opačnou stranu a zároveň užila velmi banálního a zároveň vysoce manipulativního argumentačního faulu, kdy argumentovala jakýmsi *obecným povědomím*, jehož relevantnost, objektivitu, nerelativitu, náplň i závaznost si definovala sama. V této falešné argumentaci dále sovětský zástupce pokračoval a jednalo s dále o pouhé systematické obracení doposud řečeného jak Komisí, tak Radou bezpečnosti²¹⁵. Pokud byla sovětská participace na konfliktu definována zcela vágně, byť byla tematizována explicitně, tak sovětské obvinění Spojených států bylo již v rovině konkrétně manifestované.

Sověti napadají rovnou nestrannost celé Rady bezpečnosti: „*It is clear to anyone with a grain of impartiality that a civil war is in progress in Korea between the North and South Koreans. The military operations between the North and South Koreans are of an internal character, they bear the character of a civil war“.* Prozatím však nebylo toto tvrzení podpořeno jakýmkoli argumentem, byť bylo zcela jasné, že sovětský zástupce latentně odkazuje na formální neuznání vlády jižní Koreje jeho administrativou, a tím pádem

---

²¹³ Tamtéž, str. 5.

²¹⁴ Security Council official records, 5th year : [online]. UN, 1950 [cit. 12.07.2020]. Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/632764>, str. 4.

²¹⁵ Tamtéž, str. 5: „*events taking place in Korea began on 25 June as a result of the provocative attack by the forces of the South Korean authorities on frontier areas of the Korean People's Democratic Republic“.*

Tamtéž, str. 5: „*plan under the direction and with the direct participation of United States military advisers“.*

považoval celé území Korejského poloostrova za defacto území pro něj jediné uznané vlády, tj. vlády Koreje severní. Tímto bylo s konečnou platností zakotveno stanovisko Sovětského svazu ve věci charakteru propuknuvšího konfliktu, který dle nich byl od prvního okamžiku vnitřní záležitostí Korejců samotných, čímž dle nich jakékoliv vnější zasahování do takto definovaného konfliktu se rovnalo intervencí, a tedy agresí.

V souhlasu s takto definovaným konfliktem pokračoval sovětský zástupce i s definováním státních útvarů na území Korejského poloostrova: „*a war, not between two States, but between two parts of the Korean people temporarily split into two camps under two separate authorities*“.²¹⁶

Posledním směrodatným přeznačením pak bylo stanovení, že samotný útok severní Koreje byl aktem dosažení dlouhodobého snu Korejců vedoucím k sjednocení a utvoření takřčeného svobodného, sjednoceného a nezávislého korejského státu: „*achieving its long-cherished dreams and aspirations for the creation of a free, united and independent Korean State*“²¹⁷ a právě těmto snahám měla zabránit intervence/agrese vedená Spojenými státy.

7.1.2.3.4 *Jednání Rady bezpečnosti č. 483 ze dne 4. 8.*

Během tohoto jednání se rozhodl sovětský zástupce nejen pozvat jednacímu stolu jak diplomatickou misi pevninské Číny, tak zástupce severní Koreje, což se nesetkalo s pochopením ostatních členů Rady bezpečnosti; ale též i vyzvat k zatažení veškeré vojenské akce na půdě Koreje a stáhnutí všech zahraničních vojsk:

„*to consider it necessary, in the course of the discussion of the Korean question, to invite the representative of the People's Republic of China and also' to hear representatives of the Korean people*“,

„*To put an end to the hostilities in Korea and at the same time to withdraw foreign troops from Korea*“.²¹⁸ Tyto kroky spojil v jeden požadavek, a tak jednání opět zamrzla na jednom bodě. Ostatní zástupci Rady bezpečnosti projevovali velkou nesympatii k plánovanému pozvání diplomatické mise KLDK k jednacímu stolu, jelikož se jednalo z jejich strany o přizvání agresora, o jehož vině nebylo pochyb: „*It would really be impossible, therefore, after all that has happened, for the North Korean representative to be allowed to come to this table and to argue, as he undoubtedly would*“.²¹⁹

---

²¹⁶ Tamtéž, str. 7

²¹⁷ Tamtéž, str. 9

²¹⁸ Security Council official records, 5th year : [online]. UN, 1950 [cit. 12.07.2020]. Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/632765>, obě ukázky, str. 2

²¹⁹ Tamtéž, str. 8

7.1.2.3.5 *Jednání Rady bezpečnosti č. 484 ze dne 8. 8.*

Tak, jako bylo během června a července postupně vykresleno jednání severokorejské armády jako barbarské apod., nyní byla tato záporně evaluující adjektiva výhradně užívána v kontextu vojenských sil armády Spojených států působících v jižní Koreji:

„*inhuman and barbarous methods of waging war in Korea, thinking by cruelty to break the will of our people to resist the foreign invaders*“.²²⁰ Nejen že se americké síly dle severokorejských zdrojů dopouštěly nelidských a barbarských činů, ale byly rovnou označeny za cizácké vetřelce snažící se zlomit vůli korejského lidu. Oblast zkázy je pak rozšířena dále kvantitativně – zcela v souladu s předchozí tezí rozšíření definice oběti z armády severní Koreje na lid – na civilní objekty, majetky a kulturní dědictví; a na nevinné občany všech věkových kategorií obou pohlaví: „*destroying houses and leaving people without a roof over their heads, destroying schools, hospitals and other cultural institutions; it is slaughtering peaceful inhabitants, old people, women and children and destroying their property*“.²²¹ Těž se zde poprvé objevuje tematizované bombardování, jež se později stane ústředním cílem kritiky ze strany Sovětů a Severokorejců: „*dropping hundreds of tons of boomb on Korean towns and villages, and represent all this with cannibalistic cynism as a great boon for the Korean people*“.²²²

Dřívější tematizace americké účasti na boji armády jižní Koreje proti invazivní armádě severní Koreje coby kladná a vysoce ceněná činnost byla nyní přeznačena jako kanibalský cynismus.

Tomuto celkem rezolutně oponují všichni zástupci Rady bezpečnosti stranící USA a doslova uvádí, že v tomto nejsou Spojené státy samy, že Spojené státy netvoří narativ probíhající války, ani že se nesnaží protlačovat jakékoli zlovolně míněné proklamace a stanoviska na úkor severní Koreje. Uvádějí, že Spojené státy v koalici a v souhlasnosti s dalšími bezmála padesáti státy se účastní aktivit ve prospěch ukončení konfliktu na půdě Koreje, kdežto Sovětský svaz se snaží o pravý opak: „*Who then is supporting the United Nations Charter and working for peace? The fifty-three Members of the United Nations which are assisting the Republic of Korea. Is the USSR one of the fifty-three? No*“.²²³

---

²²⁰ Security Council official records, 5th year : [online]. UN, 1950 [cit. 12.07.2020]. Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/632766>, str. 2

²²¹ Tamtéž, str. 2

²²² Tamtéž, str. 4

²²³ Tamtéž, str. 17

Je zásadní, že se obě strany opět rozhodly vytáhnout kartu kolektivu – sovětská strana se snažila argumentovat, že cizí armády (a zejména Američané) na území Koreje bojují proti celému korejskému lidu, a naopak Američané protiargumentovali tím, že oni spolu s většinou OSN bojovali právě proti agresi agresora ze severu.

7.1.2.3.6 *Jednání Rady bezpečnosti č. 485 ze dne 10. 8.*

Novými přeznačeními a novou dynamiku představuje během následujícího jednání především změnu referenta *loutková vláda* z představitelů jižní Koreje, na představitele Koreje severní, což představuje totožné zrcadlení tematizovaného obsahu, který dříve provedl zástupce Sovětského svazu. Tedy, dochází nyní již k mnohačetné řetězovité protireakci na utvářené narativy protistran: „*His summary of political history should make it clear what Government has blocked the unity and independence of Korea, what Government has established a puppet government in its zone of military control*“.²²⁴

V tomto smyslu projevila americká strana neobvyklou obraznost, když nazvala satelitní státy Sovětského svazu (a tím i severní Koreu) *zombie vládami*: „*puppet governments – zombie governments that breathe and speak and act, but have no soul*“;²²⁵ a prostorem, který jedna z těchto vlád obývá, zemí temnoty: „*Bellow the line of 38th parallel, the light of day has shone [...] above that line, all was darkness*“.²²⁶ Zde se ovšem invence amerického zástupce nezastavily – paralelně, jako se předtím nezastavily invektivy sovětského zástupce – a na neustálé osočování z imperialismu a imperialistických záměrů ze strany Sovětů, pronesl:

[a] „*It is a supreme effort to give the Korean people the right to control their own destinies, a right that so many countries caught in the net of imperialism with a new name - communist imperialism - have lost*“,²²⁷

[b] „*That was the spearhead of the new imperialism, for the tanks and guns that hurtled out of the darkness were organized for only one purpose - to crush the independence of the Korean people*“,²²⁸

---

²²⁴ Security Council official records, 5th year : [online]. UN, 1950 [cit. 12.07.2020]. Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/632767>, str. 4

²²⁵ Tamtéž, str. 5

²²⁶ Tamtéž, str. 5

²²⁷ Tamtéž, str. 5.

²²⁸ Tamtéž, str. 6.

[c] „*The United Nations Commission was never able, however to verify, that USSR troops left the area they controlled*“.²²⁹

Imperialismus se tedy v přeznačení dosavadního sovětského narativu stal protiargumentem americké strany a následně v reakci na osočení z bránění cesty ke svobodě mířících aktivit korejského lidu, protiargumentoval americký zástupce totožně, jako sovětský, jen s tím rozdílem, že za viníka označil stranu oponenta. Jakýmsi hřebíčkem do rakve se poté stalo tvrzení, kdy zástupce Spojených států vyjádřil pochybnosti o tom, zda sovětská přítomnost na korejském území skutečně byla ukončena, jak Sověti argumentovali a na čemž stavěli argumenty pro svou morální nadřazenost.

V otázce zbraní se pak mezi zástupci Spojených států a Sovětského svazu strhla přestřelka, kdy Sověti vysvětlovali přítomnost zbraní sovětské výroby: „*North Korean forces are in possession of the arms which were sold to them by the USSR when Soviet Union forces withdrew from Korea*“,²³⁰ ovšem americké straně nebyl dán prostor pro protiargument a jednání bylo ukončeno.

7.1.2.3.7 *Jednání Rady bezpečnosti č. 486 ze dne 11. 8.*

Během tohoto jednání hovořil předseda Rady bezpečnosti a sovětský zástupce této Rady v jedné osobě o nezvykle rychlé přítomnosti příslušníků armády USA na území Koreje, a tím i porušení mezinárodního práva, jelikož rozhodnutí o americké přítomnosti bylo učiněno před rozhodnutím Rady bezpečnosti:²³¹ „*the order was given three hours before the 474th meeting*“.²³²

Posledním novým aspektem v budování obrazu konfliktu ze strany sovětského zástupce se stalo ztotožnění americké přítomnosti s novodobými kolonizátory, k čemuž došlo ve dvou oddělených promluvách. Nejprve se věnoval celkovému – pravděpodobně domyšlenému²³³ - motivu Spojených států: „*government circles of the United States, striving to convert the whole of Korea into its colony decided to provoke an armed conflict in Korea between the governmental camp of South Korea and the governmental camp of North Korea*“²³⁴ a posléze v poměrně komickém, avšak komicky nezamýšleném obraze pracujícím

---

²²⁹ Tamtéž, str. 6.

²³⁰ Tamtéž, str. 7.

²³¹ Tematizování tohoto problému bylo poměrně očekávatelným, ač jsem jej sám osobně čekal mnohem dříve.

²³² Security Council official records, 5th year : [online]. UN, 1950 [cit. 12.07.2020]. Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/632768>, str. 16

²³³ Sovětská strana s oblibou využívala sousloví *odhalení motivů*, čehož zde však ku mému překvapení neužila.

²³⁴ Tamtéž, str. 20

s extravagancí povahy generála MacArthura, velitele pověřeného velením celé korejské operace: „*General MacArthur, who fancies himself an emperor and the vicar of God in the Far East*“.²³⁵

7.1.2.3.8 *Jednání Rady bezpečnosti č. 487 ze dne 14. 8.*

Toto jednání s sebou neslo jen dva nové motivy, prvním z nich bylo zrelativizování mírových záměrů Sovětského svazu ústy francouzského zástupce při Radě bezpečnosti:

„*The President of this Council, representative of the USSR, asks us to choose between peace and war. What peace, in reality, and what war?*“,²³⁶ a druhým pak bylo zrelativizování proklamované jednoty 53 států OSN²³⁷ podílejících se na akcích zaměřených proti severní Koreji ústy zástupce Sovětského svazu: „*The point with regard to the mythical number "53" should be made clear. Only four colonial powers – not fifty-three countries - are taking part in the aggression against Korean people: United States, the United Kingdom and the British Dominions, and to a lesser extent France and the Netherlands. Such are the facts*“.²³⁸

7.1.2.3.9 *Jednání Rady bezpečnosti č. 488 ze dne 17. 8.*

Toto jednání s sebou neslo utvrzení všech dosavadních motivů a obou již jasně zbudovaných narativů s výjimkou jednoho nového přeznačení, tak jako dříve byli Američané osočováni z kolonizátorských tendencí, byli z toho samého obvinění též Sověti:

„*At this propitious moment in the history of Asia one Power and one Power alone continues the imperialistic exploitation of Asia, and that Power is the Soviet Union*“.²³⁹

7.1.2.3.10 *Jednání Rady bezpečnosti č. 489 ze dne 22. 8.*

Toto osočení si samozřejmě nenechal sovětský zástupce líbit a kontroval poměrně zevrubnou analýzou předpokládaných kolonialistických záměrů nejen Spojených států, ale i

---

²³⁵ Tamtéž, str. 20

²³⁶ Security Council official records, 5th year : [online]. UN, 1950 [cit. 12.07.2020]. Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/632769>, str. 14

²³⁷ Ať již účastí na vojenském řešení, či pouhou vyjádřenou podporou těmto akcím.

²³⁸ Tamtéž, str. 17.

²³⁹ Security Council official records, 5th year : [online]. UN, 1950 [cit. 12.07.2020]. Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/632770>, str. 12

bývalých koloniálních mocností a takřčených *marshallizovaných vazalů*, již je možno shrnout pomocí kauzality indukující trojce výroků:

[a] „...it is slaves of this sort, whose services are sought by the ruling circles of the United State for the purpose of concealing their aggression against the Korean people and the other peoples of Asia“.²⁴⁰

[b] „...colonial and marshallized vassals“.²⁴¹

[c] „Falsity and hypocrisy of such "peace-loving" statements by United States...faced with a glaring contradiction... policy of colonial adventure in Korea“.²⁴²

[d] „For a period of five years, the country become a colony of United States monopolies, while its population has been turned into colonial slaves with no rights“.²⁴³

První dva ze zmíněných výroků obsahují nové zobecnění – nejedná se již o útok Spojených států na Koreu samotnou, ale o útok na další obyvatele Asie, vedeným nejen Spojenými státy, ale všemi státy OSN, jež měly koloniální minulost či byly zahrnutí do Marshallova plánu obnovy válkou zpusťšené Evropy. Oba dva následující výroky pak staví na předešlých především tím, že relativizují ukončenost koloniálních praktik těchto států a určují, že novým polem jejich působitě se stala Korea, ve čtvrtém výroku konkretizovaní jako Korea jižní.

7.1.2.3.11 *Jednání Rady bezpečnosti č. 490 ze dne 25. 8.*

Jedinou novinkou tohoto jednání byla proklamace Sovětů, jež se latentně již několikrát objevila, avšak až nyní byla vyřčena v úplnosti: „United States Government had begun armed aggression against the Korean people in the absence of any United Nations resolution, even of an illegal resolution“.²⁴⁴ Sověti tedy připouštěli, že i kdyby Američané operovali na půdě Koreje až poté, co by k tomu obdrželi mandát daný rezolucí, stejně by nebylo možno hovořit o případné legalitě tohoto kroku, jelikož v narativu korejské války podaném Sověty nedošlo k přizvání oběti (tedy v jejich podání severní Koreje) k jednacímu stolu, ale agresora (v jejich pojetí jižní Koreje za supervize organizátora vši agrese – USA).

---

²⁴⁰ Security Council official records, 5th year : [online]. UN, 1950 [cit. 12.07.2020]. Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/632771>, str. 10

²⁴¹ Tamtéž, str. 10

²⁴² Tamtéž, str. 10.

²⁴³ Tamtéž, str. 10

²⁴⁴ Security Council official records, 5th year : [online]. UN, 1950 [cit. 12.07.2020]. Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/632772>, str. 2

7.1.2.3.12 Jednání Rady bezpečnosti č. 491 ze dne 28. 8.

Z tohoto jednání bylo dostupné pouze několikařádkové komuniké, jež obsahovalo informaci, že došlo k pouhému sumarizování informací pro potřeby Valného shromáždění.

7.1.2.3.13 Jednání Rady bezpečnosti č. 492 ze dne 29. 8. a jednání Rady bezpečnosti č. 493 ze dne 31. 8.

V předposledním jednání Rady bezpečnosti bylo formulováno s konečnou platností na straně oponující Sovětům²⁴⁵ rozčarování z faktu, že každý názorový oponent v případě názorového rozkolu je pokaždé Sověty označen za agresora konající agresí: *„As a result of the propaganda campaign of the last two years, it is very clear that whenever any nation takes a stand against Soviet imperialism – a stand on behalf of peace and freedom in the world – such a stand has invariably been called "aggression"“*.²⁴⁶

Z nových témat se jednalo především o proklamace Sovětů a pevninské Číny o útoku amerického letectva na cíle zasahující severněji, než byla severokorejská hranice s Čínou, a dle nich tedy o útoku na svrchovaný stát doposud se neúčastníci korejského konfliktu: *„the american imperialists took of their mask and began armed aggressions. Their aims are to destroy the People's Democratic Government of Korea, to make Korea their colony and to make Korea a base for further aggression in our northeast on in Russia“*²⁴⁷ a *„...the military airplanes of the United States aggression forces in Korea again invaded the air of the People's Republic of China on 29 August and killed and wounded a number of Chinese“*.²⁴⁸

Došlo k dalšímu rozšíření horizontu působnosti americké armády v Koreji na pevninskou Čínu a potažmo Sovětský svaz. Korea se v tomto narativu stala základnou pro takto vedený budoucí (v malé míře již nyní realizovaný) útočný plán. Dalším vedlejším motivem, nyní však již v této práci netematizovaným, byla snaha spojit otázku řešení korejského konfliktu s otázkou Tchaj-wanu a pevninské Číny. K tomuto pokusu docházelo

---

²⁴⁵ Tato strana byla proměnlivá, jelikož zástupci vyjma USA, Velké Británie a Tchaj-wanu nezastávali vždy stanovisko Spojených států v úplné platnosti a formulovali své vlastní teze.

²⁴⁶ Security Council official records, 5th year : [online]. UN, 1950 [cit. 12.07.2020]. Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/632775>, str. 4

²⁴⁷ Tamtéž, str. 6

²⁴⁸ Security Council official records, 5th year : [online]. UN, 1950 [cit. 12.07.2020]. Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/632776>, str. 12

těž v úvodních srpnových jednáních, avšak nyní se dostavilo s o to notnější razancí, jelikož se neodkladně blížil konec sovětského předsednictví Rady bezpečnosti.

7.2 Korespondence KLTR adresovaná OSN a přidruženým organizacím

Oficiální korespondence Radě bezpečnosti a dalším organizacím a představitelům OSN²⁴⁹ představuje při nedostupnosti dobového severokorejského vládního tisku v kontextu českého a slovenského prostoru nejprístupnější zdroj oficiálních stanovisek severokorejských vládnoucích kruhů, představitelů armády, strany a vlády. Dopisy při svém zhuštěném charakteru poskytují nebývale přístupný zdroj pro náhled do struktury budovaného narativu, přičemž díky jejich charakteru možnosti časové lokalizace poskytují komparovatelný zdroj pro pozdější rozdílovou analýzu.

Prvním z analyzovaných dokumentů představuje kabelogram ministra zahraničních věcí KLTR generálnímu tajemníkovi ve věci rezoluce Rady bezpečnosti z 27. června. V tomto kabelogramu se stanovuje severokorejský narativ ve vztahu k souběžně budovanému obrazu války na mezinárodní scéně představované organizacemi OSN:

„United Nations Security council on insistance Government of United States of America discussed situation Korea in connexion with internecine war unleashed bu Syngman Rhee clique. Government Korean People’s Democratic Republic declares that it does not recognize the discussion and decision of the Security Council on the Korean question as lawful in view of the fact:

- 1. That the Korean People’s Democratic Republic was not brought into consultation....*
- 2. Because the representatives of a power such as the Union of Soviet Socialist Republic were absent from the Security Council and representatives of the great Chinese power were not admitted“.*²⁵⁰

Již 27. června obsahovalo severokorejské stanovisko tezi o nelegálnosti schvalování jakýchkoli rezolucí při tehdejším složení Rady bezpečnosti, tedy nepřítomnosti sovětského zástupce a přítomnosti zástupce Tchaj-wanu, nikoli pevninské Číny při takřečeném naléhání Spojených států. Prozatím se netematizuje vypuknuvší konflikt hlouběji, než je proklamace

---

²⁴⁹ Pro tuto analýzu jsem se rozhodl pro korespondenci s časovým vymezením mezi 27. červnem až 11. zářím.

²⁵⁰ Cablegram dated 50/06/29 from the Minister of Foreign Affairs of the Korean People’s Democratic Republic addressed to the Secretary-General concerning the Security Council resolution adopted on 27 June 1950 (S/1511). [online]. UN, 1950 [cit. 13.07.2020]. Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/474264>

bratrovražedného konfliktu, jenž měl být iniciován politickou klikou (bez zkonkrétnění) jihokorejského prezidenta I Süngmana.

O to zajímavější se jeví kabelogram z 3. července, který již zevrubně nastavuje tvary a vymezuje jemné finesy kýženého narativu, jenž byl s precizností a lehkou časovou prodlevou budován. V tomto narativu již nefiguruje na předním místě agresora zástupce jižní Koreje²⁵¹, ale je vyhraněno pro obecnou kategorii *americký imperialista*. Byl to právě tento typ člověka, který stál v pozadí jihokorejské agrese, jež není agresí svým vykonavatelem míněnou, nýbrž svým vykonavatelem pouze zprostředkovanou: „*The South Korean puppet regime, which has unleashed civil war in our country at the behest of the american imperialists*“.²⁵² Vláda jižní Koreje je tedy vykreslena jako pouhá loutka a bezduchý vykonavatel rozhodnutí cizí mocnosti. A jelikož je takováto vláda neviděna očima severní Koreje jako vláda legitimní, je od ní osvobozováno za všeobecného nadšení obyvatel žijících na jih od 38. rovnoběžky:

„*Army [...] liberated Seoul, the national capital*“,²⁵³

„*The population is everywhere welcoming its army*“.²⁵⁴

Toto osvobozování se ovšem neodehrává při pasivitě obyvatel jižní Koreje²⁵⁵, ale je prováděno v součinnosti s nimi: „*In collaboration with the insurgent population the have freed a number of towns in South Korea*“.²⁵⁶ Proto je ozbrojený vpád severních vojsk do prostoru jižní Koreje vykreslen coby akt osvobození na žádost samotných obyvatel žijících pod proklamovaným jhem prezidentovy kliky. Tato politická klika je pak neživotným konstruktem Američanů, kteří se pomocí ní snaží ovládnout Korejský poloostrov: „*Transformed southern Korea into their own colony with the assistance of the puppet government of Syngman Rhee created by them*“,²⁵⁷ což je vykresleno jako pouhý krok k ovládnutí celého Dálného východu:

---

²⁵¹ Ať už konkretizovaný v osobě politické či vojenské osobnosti, či v rovině sociálního agregátu, tedy ve vágním konstatování, že agresorem je jižní Korea.

²⁵² Cablegram dated 50/07/02 from the Minister of Foreign Affairs of the Korean People's Democratic Republic addressed to the Secretary-General transmitting a declaration from the Government of the Korean People's Democratic Republic. [online]. UN, 1950 [cit. 13.07.2020]. Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/474484>, str. 1

²⁵³ Tamtéž, str. 4.

²⁵⁴ Tamtéž, str. 4.

²⁵⁵ Nejsou však nazváni Jihokorejci, ale jsou pouze Korejci, jež žijí na jihu Koreje – tedy jejich *jižanskost* nenabývá charakteru identity, ale jen prostorového určení.

²⁵⁶ Tamtéž, str. 4

²⁵⁷ Tamtéž, str. 2

*„To transform the Pacific Ocean to an american sea and the peoples of the pacific ocean countries into the slaves of american monopoly“.*²⁵⁸

Korejský poloostrov se stává prostorem realizace dvou protichůdných snah, na jedné straně stojí nezávislost a na druhé porobení. Nezávislost je zde doménou severní Koreje, která vede doslova svatou válku ve věci veškerého korejského lidu²⁵⁹, kdežto snahy Američanů, jak jsem již předesřel, vedou v konečném důsledku k absolutnímu podmanění si asijského prostoru. Tímto prostorem není míněna jen Korea²⁶⁰, ale i další státní útvary na Dálném Východě se vyskytující:

*„To create a pretext for aggression against China and Vietnam, also, to throttle the national liberation movement of the peoples of the Orient“.*²⁶¹

*„...dreamed of establishing their domination in the Far East. Previously, however, they had to reckon with... Great Britain, Japan and other powers“.*²⁶²

Těchto snah docilují prostředky politickými i vojenskými, přičemž je nutno podotknout, že politické prostředky v podání USA jsou ilegální a vojenské prostředky pak barbarské:

„Using the name of the United nations to cover any unlawful action [...] based on one-sided, fabricated information“,

*„Executions and murders of tens of thousands of the sons of the Korean people“.*²⁶³

*„Against the barbarous bombardments of Korean towns and livvages, against the inhuman slaughter of peaceful citizens“.*²⁶⁴

V dalším kabelogramu, který je charakteru zprávy severokorejské komise s velmi dlouhým a vše vypovídajícím a vzásadě i předjímajícím názvem: *Komise jednotné vlastenecké fronty pro vyšetření zločinů amerických interventů, a I Šungmanovy kliky*, se hovoří o všeobecné náladě panující na poloostrově:

---

²⁵⁸ Tamtéž, str. 2

²⁵⁹ Tamtéž, str. 4: *„Holy war for the freedom, unity and independence of their native land“.*

²⁶⁰ Tamtéž, str. 3: *„To destroy the Korean Democratic Republic and take possession of all Korea“.*

²⁶¹ Tamtéž, str. 3.

²⁶² Tamtéž, str. 1.

²⁶³ Tamtéž, str. 3

²⁶⁴ Tamtéž, str. 4

„...*feeling of sacred hatred towards the american invaders... will never grow cold in the hearts of the Koreans*“,²⁶⁵ kterážto je reakcí na americké činy, jež jsou v přímém rozporu s principy lidskosti:

„*Violation of the standards of international law and the principles of humatiny*“,²⁶⁶ především kvůli činům, jichž se dopouštějí:

„*Killing large numbers of peaceful inhabitants, including old men, women and children*“,²⁶⁷

Američané se objevují v prostoru, který je k nim apriori nepřátelský, což dále akceleruje jejich agresi. Nepřátelství k nim v tomto narativu nejsou pouze Severokorejci, ale celá Korea. V těchto okamžicích se příhodně rozplývá separovaná identita Severu a Jihu ve prospěch identity ani ne tak sjednocené, jako spíše nikdy nerozdělené, byť akcent sjednocení je stále přítomen. Je to však jen sjednocení prostoru, nikoli sjednocení lidu, protože lid zůstává stále jednotný, proto i reakce Severokorejců na Američany může být vydávána za reakci Korejců jako takových.

A reakce tohoto druhu se neomezuje pouze na Američany, je též vyhrazena pro úvodní vykonavatele jejich plány, tedy ne Jihokorejce, ale politické síly, které jsou v severokorejském narativu násilně v této části Koreje dosazené, čehož si všimají též američtí váleční zajatci, již údajně prohlédli během doby svého zajetí a nyní vyzývají ke stažení amerických vojsk: „*When we saw that the south Koreans were against the Syngman Rhee régime*“,²⁶⁸

Američtí zajatci mají jasno a proklamují s naprostou jistotou, kdo je prvotním útočníkem a kdo není v právu. Severokorejská invaze je nazvána americkými zajatci pouhým „*Counter-blow by the peoples army*“,²⁶⁹ a tím pádem je celá americká vojenská mise ilegální: „*illegality of this action* [tj. americká vojenská přítomnost]“,²⁷⁰

Zbývá již jen dotematizovat dva motivy; jedním z nich je motiv leteckého bombardování, který z celkového charakteru bombardování civilních cílů začíná být užíván

---

²⁶⁵ Cablegram dated 50/08/22 from the Minister of Foreign Affairs of the People's Democratic Republic of Korea addressed to the President of the Security Council and to the Secretary-General transmitting Report No.1 by the "Commission of the United Democratic Fatherland Front for the Investigation of Crimes of the American Interventionists and the Syngman Rhee clique" [online]. UN, 1950 [cit. 13.07.2020]. Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/476102>, str. 15

²⁶⁶ Tamtéž, str. 1.

²⁶⁷ Tamtéž, str. 1.

²⁶⁸ Letter dated 50/08/28 from the President of the Security Council to the Secretary-General transmitting a cablegram from American prisoners of war in North Korean prison camps. [online]. UN, 1950 [cit. 13.07.2020]. Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/476751>, str. 1

²⁶⁹ Tamtéž, str. 2.

²⁷⁰ Tamtéž, str. 1.

s čím dál vyšší frekvencí v kontextu zmíněných nemocničních zařízení a s aspektem záměrnosti:

„...american aircraft attacked a korean hospital“,²⁷¹

„A case of deliberate bombing of hospital institutions“.²⁷²

Druhým a posledním motivem je záměrné bombardování průmyslových a zemědělských objektů²⁷³ s cílem naprostého naprosté destrukce korejského státu skrze jednak nezaměstnanost, jež nastane po zničení pracovních míst ve vybombardovaných továrnách, s následnou chudobou a v neposlední řadě hladomorem.²⁷⁴ Tato kauzalita v konečném důsledku povede k naprostému vyhlazení korejské populace: „American imperialists [...] are annihilating the peaceable population and industry of Korea“.

7.3 Dokumenty amerických prezidentských kanceláří a odtajněné dokumenty

Jedná se o dokumenty několikerého druhu. První skupinou jsou záznamy oficiálních projevů a zpráv americké administrativy, které ovšem nebyly do pádu komunistického režimu přístupné československé odborné veřejnosti. Druhou skupinu tvoří americké tajné dokumenty: záznamy důvěrných jednání státníků, vojenských velitelů, porad apod. Třetí skupinou jsou kopie materiálů ruských archivů,²⁷⁵ které byly Kennanovým institutem²⁷⁶ zdigitalizovány a jsou postupně odtajňovány. Jedná se kopie (v některých případech též přepisy) rozhovorů, telegramů a zpráv mezi sovětskou, čínskou a severokorejskou stranou.

---

²⁷¹ Cablegram dated 50/08/29 from the Minister of Foreign Affairs of the People's Democratic Republic of Korea addressed to the Secretary-General. [online]. UN, 1950 [cit. 13.07.2020]. Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/476822>, str. 1.

²⁷² Tamtéž, str. 1.

²⁷³ Cablegram dated 50/09/09 from the Minister for Foreign Affairs of the Korean Democratic People's Republic addressed to the President of the Security Council and to the Secretary-General concerning the complaint of aggression upon the Republic of Korea. [online]. UN, 1950 [cit. 13.07.2020]. Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/476887>, str. 4: „The american air force is deliberately setting fire the ripening crops and turning them into vast squares of dusty soil“.

²⁷⁴ Tamtéž, str. 3: „The american interventionists are systematically destroying the industry of Korea in an attempt to condemn the korean people to unemployment, destitution and famine“.

²⁷⁵ Bývalých sovětských kremelských archivů.

²⁷⁶ Jedná se o instituci založenou v roce 1974 zaměřenou na studium Sovětského svazu, nachází se ve Washingtonu, ve Spojených státech.

7.3.1 Narativ odtajněných dokumentů a severokorejská pozice

25. června v telegramu adresovaném Andreji Gromykovovi²⁷⁷ odeslal Těrentij Štykov²⁷⁸ zprávu Ministerstva zahraničí Korejské lidově demokratické republiky o započaté korejské válce: „*Early on the morning of 25 June 1950, troops of the so-called ‘army of national defense’ of the puppet government of South Korea began a surprise attack on the territory of North Korea along the entire 38th parallel. Having begun a surprise attack, the enemy invaded the territory of North Korea to a depth of one or two kilometers north of the 38th parallel in the area west of [Haeju] and in the areas of [Geumcheon] and [Cheolwon]*“.²⁷⁹ Tento dokument byl dle následujících odtajněných dokumentů pouhým zastíracím manévrem pro propagandistické účely, jelikož se jednalo o rádiové vysílání přímo určené pro oficiální zpravení zástupců jižní Koreje o propuknutí válce.

Nejednalo se ovšem o žádný nečekaný vojenský akt, jak se v tomto zápise radiového záznamu hovořilo, jelikož již o den později Štykov v tajném shrnutí prvního dne bojů psal, že armáda severní Koreje úspěšně pronikla na území svého jižního souseda, přičemž ale již v období mezi 12. až 23. červnem se armádě úspěšně podařilo podél 38. rovnoběžky tajně soustředit své síly v přípravě na tento útok, který byl vydáván za protireakci na invazi jižní Koreje, kterážto ovšem ještě ani nezačala:

„*The concentration of the People’s Army in the region near the 38th parallel began on June 12 and was concluded on June 23, as was prescribed in the plan of the General Staff. The redeployment of troops took place in an orderly fashion, without incident*“.²⁸⁰ Tento útok byl, jak dokládá tento dokument, pečlivě připraven sovětskými vojenskými poradci: „*The planning of the operation at the divisional level and the reconnaissance of the area was carried out with the participation of Soviet advisers*“.²⁸¹

Stojí za zmínku, že těmito informacemi nedisponovali řadoví vojáci lidové armády, a tak v jejich očích, poté, co byli zpraveni svými politruky o invazi jihokorejské armády, jali se zbraní v entusiastickém zapálení bránit svou vlast v akci, již považovali za ospravedlnitelný protiútok: „*The political order of the Minister of Defense was read to the troops, which explained that the South Korean army had provoked a military attack*“.²⁸²

---

²⁷⁷ Tehdejší prvnímú náměstem ministra zahraničí SSSR.

²⁷⁸ Sovětský velvyslanec v severní Koreji.

²⁷⁹ Wilson Center Digital Archive. In: [cit. 13.07.2020]. Dostupné z: <https://digitalarchive.wilsoncenter.org/document/114909>

²⁸⁰ Wilson Center Digital Archive. In: [cit. 13.07.2020]. Dostupné z: <https://digitalarchive.wilsoncenter.org/document/110686>

²⁸¹ Tamtéž.

²⁸² Tamtéž.

Mao Ce-tung v šestý den bojů zaslal soudruhovi Filipovovi (jedno z krycích jmen Stalina) lehké připomenutí adresované Kim Ilšongovi, že by se měl spolu s generálem Matthew Ridgwayem²⁸³ usadit ke kulatému stolu a započnout vyjednávání o zastavení vojenských akcí na nabídku Ridgwaye se těchto jednání účastnit: „*I. Cde. Kim Il Sung presumably should give a reply to Ridgway on 2 or 3 July. He should express agreement in this reply to hold negotiations [between] representatives of both sides about a cessation of combat operations and suggest a time, place, and number of participants of the meeting*“.²⁸⁴

Mezi 25. až 30. červnem bylo vojenský progres následovný: armáda severní Koreje pronikala čím dál tím více do vnitrozemí jižního souseda, avšak letecké síly americké armády prováděly úspěšné útoky na pozemní síly v týlu armády severní Koreje. V hektické atmosféře „občanské“ války se též v reportu nejvyššího vedení lidové armády hovořilo o zabíjení jihokorejských policistů a držitelů půdy partyzány: „*killing reactionary landowners and policemen, and are expanding the territory of their operations*“,²⁸⁵ spolu se zprávami o masivním přesunu jihokorejských obyvatel způsobených invazí, čehož využili partyzáni pro krytí svých postupů: „*A movement of the people is developing in the areas of [Busan] and [Masan] together with the partisan movement, which is bringing confusion in the troops of the puppet army and the police*“.²⁸⁶ Prozatím se neobjevovaly žádné zmínky o nadšených jihokorejských občanech vítajících severokorejské osvoboditele-sjednotitele, avšak to se záhy změnilo. Již počátkem srpna, konkrétně v utajeném telegramu Štykova Stalinovi (nyní vystupujícím pod kódovým jménem Feng Xi) z 1. 7. popisuje náladu na frontě Štykov takto: „*The population of the liberated regions in the main greeted the People's Army warmly and in every way cooperated with the measures it took. Organs of power are being created everywhere – even the reactionary elements did not take action against the measures of the government of the DPRK and the People's Army*“.²⁸⁷ Toto je však v přímé kontradikci s následujícím tvrzením z jiné části telegramu, kdy je popisováno, že se vinou americké propagandy politická nálada jaksi horší: „*the political mood of the population is somewhat worsening [...] Individual attitudes of lack of belief in the final victory have appeared, and*

---

²⁸³ Velitel 8. armády Spojených států v Koreji; svého místa se však ujal až po smrti Waltona Walkera na sklonku roku 1950.

²⁸⁴ Wilson Center Digital Archive. In: . Dostupné z: <https://digitalarchive.wilsoncenter.org/document/119390>

²⁸⁵ Wilson Center Digital Archive. In: [cit. 13.07.2020]. Dostupné z: <https://digitalarchive.wilsoncenter.org/document/114911>

²⁸⁶ Tamtéž.

²⁸⁷ Wilson Center Digital Archive. In: [cit. 14.07.2020]. Dostupné z: <https://digitalarchive.wilsoncenter.org/document/110688>

*in the liberated regions a certain (small) portion of the population is taking a wait and see position“.*²⁸⁸

Stalin si spolu s Maem několikrát obrazně řečeno posteskli nad nerozumností Kima, který naprosto podcenil možnost amerického protiopatření proti postupu severokorejské armády na území jižní Koreje v podobě vojenské intervence. Byl dokonce skálopevně přesvědčen, že takové nebezpečí v žádném případě nehrozí. O tomto tématu je mnohokrát v telegramech referováno a sověšší dopisovatelé se ve svých analýzách vracejí do května téhož roku, kdy Čou En-laj²⁸⁹ kladl Kimovi na srdce, aby s potenciální intervencí Američanů počítal:

*„Touching on the American intervention in the events in Korea Zhou Enlai noted that, from their point of view, the Korean comrades underestimated the possibility of American armed intervention. Back last year during a conversation between the Korean friends and Mao Zedong the latter noted that they needed to take into consideration the possibility of an armed intervention by the Americans. Then during a meeting between Mao Zedong and Kim Il Sung this May he again directed Kim Il Sung’s attention to this fact. However, Kim Il Sung replied to Mao Zedong that American armed intervention was hardly possible“.*²⁹⁰

Nicméně, čínské velení již počátkem července počítalo s nasazením vlastních vojsk (tedy celé čtyři měsíce před jejich reálným nasazením), jež v případě překročení 38. rovnoběžky Američany by byli ochotni poskytnout. V rámci těchto plánů se jednalo o více než 120 tisíc vojáků, již byli koncentrováni v oblasti Mukdenu²⁹¹ a pro jejichž nasazení se počítalo s přestrojením za severokorejské vojáky.²⁹²

Mimo otázku zapojení čínských vojáků do korejského konfliktu se v mnoha telegramech řešilo též vybavení, výzbroj a výstroj pro již bojující severokorejskou armádu. Na četné prosby Kima odpověděl Stalin pokaždé kladně, nicméně 6. července posvětil poskytnutí ne rutinní, nýbrž jedné z doposud největších zásilek pro severokorejskou armádu, kterou Malik na půdě Rady bezpečnosti o měsíc později prohlašoval za materiál odkoupený Korejci již před několika lety:

---

²⁸⁸ Tamtéž.

²⁸⁹ Tehdejší premiér ČLR.

²⁹⁰ Wilson Center Digital Archive. In: [cit. 14.07.2020]. Dostupné z: <https://digitalarchive.wilsoncenter.org/document/165422>

²⁹¹ Jednalo se o oblast vzdálenou cca 350 km od města Manpcho ležícího na korejsko-čínské hranici.

²⁹² Tamtéž: *„...in the event of the Americans crossing the 38th parallel hinese troops under the guise of Korean units will undertake volunteer actions against the Americans. The Chinese command is concentrating three armies of nine divisions with a total strength of 120,000 men in the area of Mukden for this purpose“.*

*„We will give fully the arms, tanks and other military equipment for 2 divisions, 2 tank brigades and 12 battalions, but we consider that the main thing is not this but to fill out the existing divisions and to increase their strength approximately to 12,000“.*²⁹³

Ve věci přítomnosti sovětských vojenských poradců došlo v průběhu července k několika nedorozuměním, jelikož Štykov na přání Kima severní Koreji přislíbil poskytnout takovéto poradce, nicméně tak učinil bez konzultace se Stalinem, který 8. července vyjádřil v tajné korespondenci svou nespokojenost, avšak nasazení nakonec schválil.

Sověťští poradci se měli hlásit v severní Koreji pod krycí identitou dopisovatelů *Pravdy*. Odpovědnost za případné ztráty na životech této skupiny ovšem Stalin neopomněl přiřknout Štykovovi:

„It appears that you behave incorrectly, for you promised the [North] Koreans to give them [Soviet] advisers, and did not ask us for permission.

You should remember that you are a representative of the USSR, not of Korea.

Let our advisers go to the front headquarters and into army groups in civilian uniforms as correspondents of "Pravda" in the required numbers.

*You will be personally responsible before the Soviet Government that they would not be taken prisoners“.*²⁹⁴

Při ústupu severokorejské armády na sever se dostal Stalin s Maem do úzkých a byli nuceni více energie zaměřit na diplomatické bojiště. Jejich návrhy na mírové řešení korejské války se však nesetkalo s kladným ohlasem u protistrany (probíhala jednání s britským velvyslancem v Moskvě), jelikož si Britové jakékoli kroky v tomto smyslu podniknuté podmínili okamžitým stažením severokorejské armády za 38. rovnoběžku. Toto považoval Stalin za neakceptovatelné a začal uvažovat o výcviku čínských pilotů pro potřeby nasazení na frontě v Sověty poskytnutých strojích: *„being bound by the decision of the Security Council, they cannot for the time being give proposals about a peaceful settlement of the Korean issue but if the Korean People's Democratic Republic withdraws its troop to the 38th parallel then a peaceful solution of the Korean issue might be expedited“.*²⁹⁵ Až tato situace přiměla Stalina zvažovat ukončení bojkotu Rady bezpečnosti a návrat sovětského zástupce do této instituce.

---

²⁹³ Wilson Center Digital Archive. In: . Dostupné z: <https://digitalarchive.wilsoncenter.org/document/112986>

²⁹⁴ Wilson Centre Digital Archive. In: . Dostupné z: <https://digitalarchive.wilsoncenter.org/document/117311>

²⁹⁵ Wilson Center Digital Archive. In: [cit. 14.07.2020]. Dostupné z: <https://digitalarchive.wilsoncenter.org/document/134278>

Severokorejci byli nuceni podřídít průmysl a zemědělství cele požadavkům válečného stavu, avšak potýkali se s úteký dělníků a rolníků do hor jak na území severní Koreje, tak na území dobytém. Severokorejská vláda vyhlásila jako protiopatření 20. července v reakci na americké bombardování strategických cílů v severní Koreji všeobecnou mobilizaci zdrojů pro účely armády: „*government adopted decrees regarding the operation of industrial enterprises in the northern part of the DPRK and in the liberated areas and also relating the operation of transportation, communications, trade, and other sectors of the economy for the purpose of vigorous mobilization of all economic resources of the DPRK to satisfy the needs of the front*“.²⁹⁶

Radiový prostor celé Koreje se stal prostorem 3. roviny korejské války.²⁹⁷ První rovina byla rovinou boje konkrétních armád, druhou rovinu pak představoval diplomatický boj na mezinárodním poli a třetím prostorem paralelně vedeného konfliktu byla rovina propagandistických vyjádření ovlivňujících obyvatelstvo, jak oblastí na sever od 38. rovnoběžky, tak obyvatelstvo v jižní Koreji s vědomím, že tento prostor se dal ještě jemněji dělit na prostor obsazený severokorejskou armádou a na prostor neobsazený.²⁹⁸

Všechny tyto tři válečné roviny se navzájem ovlivňovaly; vojenský úspěch té či oné strany podmínil příslušnou diplomatickou reakci protistrany a zároveň dále šířenou propagandu propagandu mířenou na obyvatelstvo dotčených území i zde působících vojáků obou stran.

Válka propagand na mezinárodním kolbišti se rozhořela plně během sovětského předsednictví Rady bezpečnosti a tento fenomén zpětně ovlivnil i dění na samotném Korejském poloostrově. Korejcům počalo být vštěpováno, že boj u nich se odehrávající není tak bojem jejich, ale bojem celosvětovým, bojem celých ideologických systémů:

„The Korean people are, on the whole, soberly assessing the situation and approve the position of the Soviet Union, which is trying to prevent the outbreak of a new world war“.

299

---

²⁹⁶ Wilson Center Digital Archive. In: [cit. 14.07.2020]. Dostupné z: <https://digitalarchive.wilsoncenter.org/document/114917>

²⁹⁷ Jedná se o mé vlastní členění korejského konfliktu. Každá z rovin s sebou nese odlišný tup interakce, ač v konečném důsledku je možno hovořit o třech základních projevech jednoho konfliktu.

²⁹⁸ Nutno ovšem podotknout, že poměr takto determinovaného prostoru byl proměnlivý podle toho, jak se měnilo uskupení armádních sil.

²⁹⁹ Wilson Center Digital Archive. In: [cit. 14.07.2020]. Dostupné z: <https://digitalarchive.wilsoncenter.org/document/114916>

Tento boj nebylo možno vyhrát, pokud by korejská pozice nestavěla na pevných a velmi těžko vyvrátitelných základech, kterými se stalo jisté heroizování takto probíhajícího boje. Korejci se stali v propagandě Sovětů bojovníky symbolickými, bojovníky celé Asie, *jež jako jedni z prvních pocítili jho americké intervence do interních záležitostí svých států:*

*„The greatest success of the Korean people is that Korea has now become the most popular country in the world and has turned into the banner of the movement in Asia for liberation from the imperialist yoke“.*³⁰⁰ V takto bojované válce se každý jeden občan mohl stát pěšákem nesoucím prapor své strany:

*„Protest demonstrations against the American intervention and the barbarity of the American air pirates are occurring throughout all of Korea“.*³⁰¹

Nejen, že obvinění vůči Američanům přitvrzovala, ale začala nově hrát nově na netušenou strunu třetí světové války. A třetí světová válka byla v tehdejší narativu válkou atomovou:

*„...without deciding to act openly, they primarily engaged in spreading false rumors. For example, a rumor was launched that the Americans would drop atomic bombs on North Korea in the event that the People's Army did not halt the offensive“.*³⁰²

Aby ovšem měla korejská strana dostatek argumentů pro participaci na tomto propagandistickém kolbišti, musela přistoupit na propagandistické zapojení v mnohem větším měřítku, než byla uvyklá. V tehdejší době si totiž v komentářích sovětských pozorovatelé stěžovali na problém nedostatečné zkušenosti severokorejských propagandistů, kteří jim defacto svou činností ztěžovali jak propagandistickou válku, tak válku diplomatickou. V období na konci srpna si ovšem Severokorejci lépe osvojili aspekty sovětského narativu a prostředků, kterými byl konstruován. Došlo tedy k mnohačetným „odhalením“, která začala vrhat na celý problém americké intervence nové světlo:

*„...unmasked the imperialist goals of the American armed intervention in Korea and called upon the people to defend the Motherland“.*³⁰³

*„...among the population to expose the goals of the American intervention in Korea, propagandizing the people's democratic system, and explaining the tasks of the population in connection with the war“.*³⁰⁴

---

³⁰⁰ Wilson Center Digital Archive. In: [cit. 14.07.2020]. Dostupné z: <https://digitalarchive.wilsoncenter.org/document/110696>

³⁰¹ Wilson Center Digital Archive.

³⁰² Ibid.

³⁰³ Ibid.

³⁰⁴ Ibid.

7.3.2 Narativ odtajněných dokumentů a americká pozice

Oficiální pozice Bílého domu, nikoli ovšem pozice diplomatů v Radě bezpečnosti a na mezinárodní scéně, ale americká pozice určená domácímu publiku byla již od počátku popisem vyhroceného boje vágně určeného komunismu a ostatního světa: „*The attack upon Korea makes it plain beyond all doubt that communism has passed beyond the use of subversion to conquer independent nations and will now use armed invasion and war*“.³⁰⁵ Byť se na mezinárodní scéně a v domácí politice v oficiálních prohlášeních akcentoval morální závazek vůči jižní Koreji, v soukromé korespondenci se již hovořilo o nezbytnosti zajištění bezpečnosti Spojených států přítomností na Dálném východě: „...*action there, in Formosa, the Philippines, and in Indochina was necessary to the security of our country and the free world. It should be supported by a united America*“.³⁰⁶

29. srpna během tiskové konference americký prezident Harry S. Truman na otázku novináře ohledně toho, zda jsou Spojené státy nyní ve válce se severní Koreou, uvedl prezident následující: „*The Republic of Korea was set up with the United Nations help. It is a recognized government by the members of the United Nations. It was unlawfully attacked by a bunch of bandits which are neighbors of North Korea. The United Nations Security Council held a meeting and passed on the situation and asked the members to go to the relief of the Korean Republic. And the members of the United Nations are going to the relief of the Korean Republic to suppress a bandit raid on the Republic of Korea*“.³⁰⁷

V první tematizaci se tedy jednalo o minimalizování monstrózního útoku severní Koreje na pouhý nájezd banditů, byť již očekávatelně byl tento nájezd projevem bezpráví. V dalších dnech byla ovšem americká administrativa poměrně skoupá na sdělování informací o aktuálním stavu bojů, což prezident okomentoval slovy: „*And I am very happy that the Defense Department is going to devote all their time to their job over there, instead of making speeches*“.³⁰⁸ Nicméně, později následovalo jmenování generála MacArthura

---

³⁰⁵ Wilson Center Digital Archive. In: . Dostupné z: <https://digitalarchive.wilsoncenter.org/document/116192>

³⁰⁶ Exchange of Messages With Governor Dewey Concerning U.S. Action in Korea | Harry S. Truman. In: [cit. 14.07.2020]. Dostupné z: <https://www.trumanlibrary.gov/library/public-papers/175/exchange-messages-governor-dewey-concerning-us-action-korea>

³⁰⁷ The President's News Conference | Harry S. Truman. In: [cit. 14.07.2020]. Dostupné z: <https://www.trumanlibrary.gov/library/public-papers/179/presidents-news-conference-0>

³⁰⁸ The President's News Conference | Harry S. Truman. In: [cit. 14.07.2020]. Dostupné z: <https://www.trumanlibrary.gov/library/public-papers/186/presidents-news-conference>

vrchním velitelem spojeneckých sil OSN na území Korejského poloostrova, právě na doporučení Rady bezpečnosti:

*„I am responding to the recommendation of the Security Council and have designated Gen. Douglas MacArthur as the Commanding General of the military forces which the members of the United Nations place under the unified command of the United States pursuant to the United Nations' assistance to the Republic of Korea in repelling the unprovoked armed attack against it“.*³⁰⁹

Ač již v té době na území Koreje operovali američtí vojáci, až tento úkon představoval masivní změnu v oficiálním přístupu americké administrativy, kdy korejská otázka přestala být problémem Dálného východu a obecným konfliktem svobodného světa a komunismu, ale stala se bytostným tématem amerického mediálního prostoru. V tomto smyslu se též americká administrativa rozhodla pro masivní investice do propagandistických/ideologických aktivit.³¹⁰

„The free nations of the world have a great advantage in that truth is on their side. Communist leaders have repeatedly demonstrated that they fear the truth more than any weapon at our command. We must now throw additional resources into a campaign of truth [...] Anything less than our best and most intense effort will be insufficient to meet the challenge – and the opportunity“.

V projevu určeném senátorům Kongresu prezident též uvedl, jakou roli dle něj hraje Sovětský svaz v celé korejské otázce: *„The attitude of the Soviet Government toward the aggression against the Republic of Korea, is in direct contradiction to its often expressed intention to work with other nations to achieve peace in the world“*³¹¹. Toto závažné obvinění již bylo zcela v souladu s pozicí americké diplomacie OSN a Radě bezpečnosti. Dalo by se tedy říct, že v tomto okamžiku tyto dvě agendy splývají.

Americká strana, stejně jako sovětská, začala hrát na notu *genocidy a vyhlazování celé populace a naprosto totožně z těchto praktik obviňovala stranu druhou*: *„The*

---

³⁰⁹ Statement by the President Announcing the Designation of General MacArthur To Lead the Allied Military Forces in Korea | Harry S. Truman. In: [cit. 14.07.2020]. Dostupné z: <https://www.trumanlibrary.gov/library/public-papers/189/statement-president-announcing-designation-general-macarthur-lead-allied>

³¹⁰ Tento závazek vyčlenění finančních prostředků ve prospěch šíření *pravdy* nemůže být dle mne čten jinak, než jako úmysl reagovat na masivní nasazení propagandy východního bloku (konkrétně v tomto případě Sovětů, ČLR a severní Koreje) vlastními propagandistickými aktivitami. Těmito propagandistickými aktivitami míním též pozdější nasazení též letákové kampaně zaměřené proti severokorejským vojákům a propagandisticky-osvětové kampaně pomocí tzv. letákových bomb.

³¹¹ Special Message to the Congress Reporting on the Situation in Korea | Harry S. Truman. In: [cit. 14.07.2020]. Dostupné z: <https://www.trumanlibrary.gov/library/public-papers/193/special-message-congress-reporting-situation-korea>

Ambassador of Korea calls attention to the imminent danger to the Christian population of Korea from the communist invaders.

*This tragic situation brings out the need for the free and civilized nations of the world to cooperate in outlawing this shocking crime of deliberate extermination of entire national, ethnical, racial or religious groups. Genocide has not occurred in the United States, and I cannot believe that it would ever occur here“.*³¹² Rétoricky řečeno, co mohlo být efektivnější než apelování na bezpečnost křesťanů v Koreji, vezmeme-li v potaz, že na území jižní Koreje působili misionáři ze Spojených států? Korejská otázka se opravdu stala otázkou domácí, otázkou ochrání amerických životů, ochranou hodnot a kultury, na které celý západní svět stál. Prezident umně spojil otázku komunismu, bezpečnosti USA, kultury, hodnot a víry v jednu agendu, což byl geniální politický tah.

7.4 Československo – dobový obraz války v tisku

Úvodní článek z Rudého práva ze dne 27. 6.³¹³ *Americká loutková vláda v Jižní Koreji zahájila ozbrojený útok proti Korejské lidové republice* budí dojem významové uzavřenosti a završenosti. V článku jsou označeni viníci i oběti, kontext celého konfliktu i politické konsekvence. Autor v celém článku hovoří však téměř výhradně o jihokorejské agresi vůči Severu, avšak o notně markantnějším severokorejském překročení rovnoběžky se pisatel zmiňuje až v samém závěru: „*Ve společném postupu s jednotkami lidové armády bezpečnostní oddíly republiky úplně odrazily útok nepřítele, který pronikl na sever od 38. rovnoběžky, a přešly do protiútoků. Lidová armáda a bezpečnostní oddíly překročily 25. června na mnoha místech 38. rovnoběžkou pokročily na území jižně 33. rovnoběžky do hloubky 5-10 km“.*³¹⁴

Autor pobočného historicky-analytického článku Zločinný útok proti míru utištěného hned vedle úvodního článku se jal charakterizovat a objasňovat samotné určení jihokorejských vojenských sil:

---

³¹² Letter to the Chairman, Senate Committee on Foreign Relations, Urging Early Ratification of the Genocide Convention | Harry S. Truman. In: [cit. 14.07.2020]. Dostupné z: <https://www.trumanlibrary.gov/library/public-papers/222/letter-chairman-senate-committee-foreign-relations-urging-early>

³¹³ 26. 6. noviny nevyšly, jednalo se tedy o první číslo novin, ve kterém mohlo být oznámeno vypuknutí války.

³¹⁴ Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i. | Digitalizovaný archiv časopisů | RudePravo/1950/6/27/2.png. In: [cit. 14.07.2020]. Dostupné z: <http://archiv.ucl.cas.cz/index.php?path=RudePravo/1950/6/27/2.png>, str. 1.

„...jihokorejská armáda byla vybudována s úmyslem napadnout lidově demokratickou korejskou republiku, a tuto neděli svým zločinným útokem měla svůj úkol uskutečnit“.³¹⁵ Jihokorejská armáda je prostředek jihokorejské vlády, který je sama prostředkem Američanů. Jihokorejský prezident a jeho vláda je vykreslena jako „hrstka fašistických uzurpátorů... podporovaných a podněcovaných wallstreetskými aspiranty na světovládu“.³¹⁶

Již druhého dne zpravovalo Rudé právo nakumulované informace československému čtenáři, předně se věnovalo rozhodnutí Rady bezpečnosti, jež bylo uvedeno rovnou adjektivem nezákonné; úspěchy lidové armády, která *osvobozovala jihokorejská města*, a jihokorejskému prezidentovi, jenž byl loutkou v rukou Američanů a znemožňoval pokojné sjednocení země. V kauzální vazbě je popsáno, jak jižní Korea zareagovala na výzvy severokorejských občanských a politických organizací k sjednocení, rovnou vojenskou akcí a překročením 38. rovnoběžky, a tedy rozpoutáním války, jelikož je vedena záměrem „změnit celou zemi v kolonii amerických imperialistů a korejský lid v otroky“.³¹⁷ Narativ války se zde odklání vesměs od proklamování obranného charakteru, ale rovnou se transformuje ve válku osvobozující a sjednocující: „za vytvoření jednotného, demokratického, nezávislého státu [...] Nastala doba sjednocení“³¹⁸ a „Válka, kterou nás přinutili vést, je spravedlivou válkou za sjednocení a nezávislost vlasti, za svobodu a demokracii“.³¹⁹

Noviny se poměrně záhy uchýlily k podrobnému sepisování postupů severokorejské armády a zároveň dávaly prostor k uveřejňování zahraničních ohlasů válečných událostí.³²⁰ Prozatím se používalo velmi často sloveso bombardovat,³²¹ jež bylo vyhrazeno severokorejské armádě a neneslo tedy záporný význam, bylo totiž nositelem osvobozování

---

³¹⁵ Tamtéž, str. 1.

³¹⁶ Tamtéž, str. 1

³¹⁷ Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i. | Digitalizovaný archiv časopisů | RudePravo/1950/6/28/2.png. In: [cit. 14.07.2020]. Dostupné z: <http://archiv.ucl.cas.cz/index.php?path=RudePravo/1950/6/28/2.png>, str. 2

³¹⁸ Tamtéž, str. 2

³¹⁹ Tamtéž, str. 2

³²⁰ Noviny měly stále rubriky, v jejichž názvu se často objevovala slova jako *svět, mezinárodní, všichni lidé, tábor míru* apod. Tyto články měly za cíl vzbudit dojem, že celý svět, tedy obecně celé zahraničí je proti americkému zásahu na Korejském poloostrově. V těchto referováních se často objevuje důraz kladený na slovní spojení a užití výrazu Korea, země. Tedy, minimálně ve slovníku autorů novin Rudého práva je již Korea pouze jedna a vši korejský lid je jednotný ve svých úmyslech a přáních: „Korejský lid varuje americké imperialisty, jejichž ruce jsou zborceny krví korejských občanů, aby odešli z naší země“.

³²¹ A též byly časté zmínky o úspěších severokorejského letectva.

porobeného státu: „vojenské oddíly republiky pokračovaly v bombardování nepřátelských letišť, nádraží a vojenských vlaků“.³²²

Též jihokorejské obyvatelstvo se v člancích přidává hojně na stranu partyzánů a počíná spolu se severokorejskou armádou osvobozovat další města: „povzbuzení úspěchy postupující lidové armády [...] Jihokorejské obyvatelstvo se připojuje k partyzánům a spolu s nimi osvobozuje města i vesnice“.³²³

Velký prostor byl též dáván zmínkám o Stockholmské mírové výzvě,³²⁴ která byla petiční podpisovou akcí mezinárodního rozsahu, a v novinách se hojně vyskytovaly zmínky, kdo další a z jaké další celosvětově významné vědecké a jiné organizace připojil k výzvě svůj podpis: „vyjádří svou oddanost věci míru, svou připravenost uhájit světový mír, svou nerozbornou jednotu kolem rodné bolševické strany“.³²⁵

Hlavní články úvodních dní července se věnovaly vykreslení korejské války v kontextu celkového dění na Dálném východě, viz perex „Útok na Korejskou lidovou republiku je součástí amerického plánu invaze na Tajvan, Koreu, Vietnam a Filipiny“.³²⁶ Též se objevuje velmi tematicky nosný námět amerického bombardování, jelikož Američané, jejichž vojenské akce se již konečně počaly v novinách tematizovat, nečinili stejná vojenská rozhodnutí, jako Severokorejci. Pokud lidová armáda bombardovala vojenské cíle při vyhýbáním se civilním, tak „MacArthur nařídil bombardování severokorejských měst“.³²⁷

Zajímavými jsou také zmínky o nejednotě samotných Američanů, přičemž občané chodili dle zpráv demonstrovat v „mohutných mírových manifestacích pokrokových

---

³²² Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i. | Digitalizovaný archiv časopisů | RudePravo/1950/6/29/2.png. In: [cit. 14.07.2020]. Dostupné z: <http://archiv.ucl.cas.cz/index.php?path=RudePravo/1950/6/29/2.png>, str. 2.

³²³ Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i. | Digitalizovaný archiv časopisů | RudePravo/1950/6/30/2.png. In: [cit. 14.07.2020]. Dostupné z: <http://archiv.ucl.cas.cz/index.php?path=RudePravo/1950/6/30/2.png>

³²⁴ Ač byla Stockholmská výzva (rezoluce vyhlášena Stálým výborem světového kongresu obránců míru 19. března 1950) a s ní spojená podpisová kampaň na území Československa ukončena na konci května 1950, v SSSR se o připojení k výzvě diskutovalo, o čemž svědčí četné články, viz článek publikovaný v *Rudém právu* z 1. 7. 1950: *Podepsáním stockholmské výzvy sovětský lid potvrdí svou oddanost věci míru*. Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i. | Digitalizovaný archiv časopisů | RudePravo/1950/7/1/2.png. In: [cit. 14.07.2020]. Dostupné z: <http://archiv.ucl.cas.cz/index.php?path=RudePravo/1950/7/1/2.png>. Výzva se v prvním plánu netýkala korejské války, nicméně její ústřední téma - vymezení se vůči atomové zbraně - bylo užito Sovětským svazem a při tematizaci možného užití atomové zbraně v Koreji Američany se stala Stockholmská výzva v mediálním prostoru Československa dalším prostředkem vymezení se vůči Američanům.

³²⁵ Tamtéž.

³²⁶ Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i. | Digitalizovaný archiv časopisů | RudePravo/1950/7/1/2.png. In: [cit. 14.07.2020]. Dostupné z: <http://archiv.ucl.cas.cz/index.php?path=RudePravo/1950/7/1/2.png>

³²⁷ Tamtéž.

amerických občanů ³²⁸ za propuštění komunistů z amerických vězení a za ukončení útočné války v Koreji: „*Útočná válka v zahraničí [...] je totéž jako fašismus ve vlastní zemi*“.³²⁹

Ustanovuje se též svého druhu v textech o korejské válce z dobových novin snad nejpopulárnější sousloví „*zločinné bombardování civilního obyvatelstva*“. Nicméně, když Američané vyzývají k zastavení útočení,³³⁰ autoři článků reagují útočně: „*Propagandističtí imperialistické útočnosti se nyní chovají, jako člověk, který si hvízdá, aby se nebál*“.³³¹

Články se při relativní neměnnosti držely dál témat jako byly *ohlasy světa* na korejskou válku a americkou agresi spolu s výzvami k jejímu ukončení, *závazky čsl. dělníků, rolníků* aj. k hmotné a finanční pomoci Koreji, a též na jedné straně informacemi o ústupech Jihokorejců s Američany a osvobozených městech Severokorejci.

V průběhu července se čím dál tím více objevovaly ve člancích zmínky o atomové bombě, kterou Američané užívají k zastrašení protivníků při současném spojení s otázkou otroctví a porobení si bezbranných: „*Křiky amerických nervosních provokatérů o atomové pumě prozrazují bezmocnost amerického imperialismu v boji proti svobodmilovným asijským národům, bojujícím za osvobození z koloniálního otroctví*“.³³²

Američané se postupně stávají vrahy: „*Jak Američané vraždí civilní obyvatelstvo*“³³³ a svět vyzývá „*Ruce pryč od Koreje!*“.³³⁴

S nástupem srpna se lehce změnila kategorie útočníka. Čím dál tím více se užívalo sousloví *američtí imperialisté a jejich vazalové*, v reakci na zapojení četných států do vojenské akce pod záštitou OSN na území Koreje, což se projevilo též v tematicky novém typu článků, jako například: „*Američtí imperialisté diktují svým satelitům cestu neustálého zvyšování výdajů na zbrojení*“.³³⁵

Korejská válka tedy udávala novinám minimálně v průběhu analyzovaných dvou měsíců (od počátku války do konce srpna) směr. Plnily se obsahem, který měl povětšinou nějaký přímý či nepřímý vztah k probíhajícímu konfliktu, ať již se jednalo o mandelinku bramborovou nebo články o *korejských* pracovních směnách, před válkou nebylo úniku.

---

³²⁸ Tamtéž.

³²⁹ Tamtéž.

³³⁰ Když apelují na Sovětský svaz, aby uplatnil svůj vliv na KLDK a vyzval ji k ukončení vojenských akcí.

³³¹ Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i. | Digitalizovaný archiv časopisů | RudePravo/1950/7/2/2.png. In: [cit. 14.07.2020]. Dostupné z: <http://archiv.ucl.cas.cz/index.php?path=RudePravo/1950/7/2/2.png>

³³² Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i. | Digitalizovaný archiv časopisů | RudePravo/1950/7/20/2.png. In: [cit. 14.07.2020]. Dostupné z: <http://archiv.ucl.cas.cz/index.php?path=RudePravo/1950/7/20/2.png>

³³³ Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i. | Digitalizovaný archiv časopisů | RudePravo/1950/7/26/2.png. In: [cit. 14.07.2020]. Dostupné z: <http://archiv.ucl.cas.cz/index.php?path=RudePravo/1950/7/26/2.png>

³³⁴ Tamtéž.

³³⁵ Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i. | Digitalizovaný archiv časopisů | RudePravo/1950/8/2/2.png. In: [cit. 14.07.2020]. Dostupné z: <http://archiv.ucl.cas.cz/index.php?path=RudePravo/1950/8/2/2.png>

Za sovětského předsednictví (a tedy ukončeném bojkotu) v Radě bezpečnosti se v novinách začal objevovat pravidelný seriál rozebírající sovětské postoje, otiskující nekonečné projevy soudruha Malika a nekonečné hádky již při stanovování denního programu (za současného proklamování o obstrukční činnosti *amerického bloku*), viz: „*Zasedání Rady bezpečnosti bylo odročeno na 2. srpna, při němž v otázce denního pořadu nebylo učiněno žádné rozhodnutí*“.³³⁶

V textech se objevují minimální variace na formulace typu „*Vládnoucí kruhy Spojených států, které ztratily v Koreji hlídacího psa, v důsledku rozkladu linyinmanovského pseudonárodního vojska, snaží se učinit nyní z celé Organizace spojených národů nástroj na ochranu amerických kapitálových investic a strategických zájmů v Koreji a na Dálném Východě a tím zakrýt a ospravedlnit hrubou agresi vlády Spojených států proti korejskému lidu*“.³³⁷

Američané v textech Rudého práva stojí přímo za neumožněním slyšení severokorejských diplomatů na Radě bezpečnosti (viz opačný dojem, který vyvolá četba prepisů samotných jednání, kde se jednalo o sekundární důsledek sovětského spojení problematik výměny zástupců pevninské a ostrovní Číny a přizvání severokorejské diplomatické mise): „*anglo-americký blok nepřipustil, aby se severokorejští zástupci dostavili na Valné shromáždění, když Valné shromáždění jednalo o korejské otázce. Nyní [...] provozuje anglo-americký blok stejnou politiku na Radě bezpečnosti*“³³⁸ a korejská válka, která byla ještě před několika týdny občanskou, začíná být stále častěji popisována jako válka americká: „*Neprodleně skončete americkou válku proti korejskému lidu*“³³⁹ za současného umenšování četnosti článků o úspěších severokorejské armády a osvobozování země.

---

³³⁶ Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i. | Digitalizovaný archiv časopisů | RudePravo/1950/8/3/2.png. In: [cit. 14.07.2020]. Dostupné z: <http://archiv.ucl.cas.cz/index.php?path=RudePravo/1950/8/3/2.png>

³³⁷ Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i. | Digitalizovaný archiv časopisů | RudePravo/1950/8/15/2.png. In: [cit. 14.07.2020]. Dostupné z: <http://archiv.ucl.cas.cz/index.php?path=RudePravo/1950/8/15/2.png>

³³⁸ Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i. | Digitalizovaný archiv časopisů | RudePravo/1950/8/19/2.png. In: [cit. 14.07.2020]. Dostupné z: <http://archiv.ucl.cas.cz/index.php?path=RudePravo/1950/8/19/2.png>

³³⁹ Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i. | Digitalizovaný archiv časopisů | RudePravo/1950/8/23/1.png. In: [cit. 14.07.2020]. Dostupné z: <http://archiv.ucl.cas.cz/index.php?path=RudePravo/1950/8/23/1.png>

8 Závěr

8.1 Odpověď na výzkumnou dvojotázkou

8.1.1 Produktivnost přeznačování

Rozebírané texty mi daly jasnou odpověď na první ze dvou výzkumných dvojotázek³⁴⁰; přeznačování se podílelo ve velké míře na tematizování celkového narativu v přímé úměrnosti s rostoucí emocionalitou jazykových projevů mluvčích a autorů texty tvořících. Emocionalita šla ruku v ruce s přeznačováním, přesně dle definice neosémantických procesů okazionalistických. Nicméně, na úrovni již od počátku statických textů, u kterých přílišná míra emotionality ztratila svůj explicitní účín³⁴¹ tím, že nebyla v kontrastu se stylově neutrálním charakterem hlavního těla textu, se evaluační, a tedy i okazionalistický charakter pojmenování postupně vytrácel. Obecně dochází, při užití výrazů mimo lexikon stylově neutrálního výraziva, k projevu stylové roviny – mluvčí si vybírá příslušnou varietu, kterou demonstruje nějaký jazykový či mimojazykový aspekt,³⁴² a ten obohacuje jinak prosté sdělení. Avšak vzhledem k neměnnému užívání určitého výraziva³⁴³ a současně nemožnosti volby alternativních prostředků nemůžeme již hovořit o stylové rovině, jelikož defacto k volbě mezi paradigmatickým variet nedochází.

Okazionalistický charakter výrazů pozbyl své okazionality v projevech příslušníků jednoho sociolektu, ačkoli v komparaci s mluvčími konkurenčních skupin užívajících odlišné okazionalismy (zde lze tuto tezi zkonkrétnit na mluvčí konstituující jednotlivé uzavřené narativy korejské války) tento aspekt stále přetrvával, byť z pohledu zevnitř tohoto subsystému se o projev neosémantismu již nejednalo. Toto zjištění je schopno objasnit, proč mluvčí užívali určitá sousloví (např. imperialistický agresor, válečný štváček apod.), ačkoli to kontext rozhovoru nevyžadoval anebo šlo o projevy, v nichž nebylo nutno vyjadřovat emoční postoj vůči referentům.³⁴⁴ Proto zůstává agresor v přeznačení obětí války i v případě

---

³⁴⁰ Otázka zněla, zda je přeznačování produktivním modelem propagandistických textů tematizujících korejskou válku.

³⁴¹ Jednalo se především o texty československé provenience, texty severokorejských a sovětských tajných dokumentů, ve kterých se okazionalistické a též i všední výrazy v kombinaci s pejorativními modifikátory účastnily výstavby již ne jako okazionalismy (u kterých je potřeba bezprostřední komparace s okolním neutrálním textem, aby okazionalismus vynikl), ale jako statická vyprázdňovaná sousloví. Tato sousloví již nesloužila jako emoční prostředek evaluace, ale zastoupila plně roli označujícího z původního jazykového znaku. Volba těchto sousloví se pak stala pouhým markerem příslušnosti mluvčích k dané societě (dáno arbitrarností).

³⁴² Například hodnotící, emocionální, ale jedná se též i o projev sociolektu.

³⁴³ A kombinací výraziva v konstantní kombinaci.

³⁴⁴ Tedy pokud nemuselo a priori docházet k užití propagandisticky motivovaného výraziva, např. při interních rozhovorech státníků bez přítomnosti názorových oponentů.

dialogu, který svým obsahem toto tvrzení naprosto vyvrací (viz odtajněné korespondence Stalina, Maa a Kima).

8.1.2 Určující bod narace a odlišnosti interpretací jednotlivých událostí

Prvotním záměrem jsem chtěl odpověď na tuto otázku vyjádřit s pomocí tabulky *přítomnosti témat* napříč jednotlivými varietami narativu a z toho vyvozovat závěry, avšak po analýze výsledného materiálu jsem dospěl k názoru, že tabulka sama o sobě nenese stěžejní distinkci směrodatně vysvětlující určující body narace, ale slouží pouze jako svého druhu dokreslení plasticity uzlových bodů jednotlivých narativů nehrajících tak zásadní roli pro jejich charakter, jak jsem původně předpokládal, jelikož se v rámci pohledu na genezi jednotlivých témat ukázalo, že větší roli hraje analogie jako výsledek dialogického charakteru textů. Sloužila mi v prvním sledu pro *identifikaci témat*, která se objevují napříč všemi narativy, a v druhém sledu pro případnou analýzu korelací mezi výskyty jednotlivých témat, a tedy body, na které se mám při popisu geneze narativu zaměřit.

Pro explicitní manifestaci zjištění zde však tuto tabulku uvádím:³⁴⁵

Tabulka č. 1

Témata	Komise	USA – RB	SSSR – RB	KLD R	KR	ČSR
1. Plánování invaze	+	+	+	+	+	+
2. Vlivy ze zahraničí	-	+	+	+	+	+
3. Dovážení zbraní	-	+	+	-	-	+
4. Mír	-	+	+	+	+	+
5. Bezpečnost	+	+	+	+	+	+
6. rozdělení Koreje	-	+	+	+	-	+
7. sjednocení Koreje	-	-	+	+	-	+
8. letecké bombardování	-	-	+	+	-	+
9. vojenská nepřipravenost	+	+	-	-	+	-
10. odpovědnost za válku	+	+	+	+	+	+
11. legitimita a mezinárodní právo	-	+	+	+	-	+
12. Přípuštění možnosti alternativního narativu	+	+	-	-	-	-
13. Světovláda	-	+	+	+	-	+

³⁴⁵ V této tabulce uvádím přítomnost jednotlivých témat napříč jednotlivými uzavřenými narativy korejské války. Znaménko (+) značí přítomnost tématu v rámci narativu a znaménko (-) značí jeho nepřítomnost.

14. Kolonialismus	-	+	+	+	-	+
15. Nevinnost	-	-	+	+	-	+
16. Imperialismus	-	+	+	+	-	+

Zjistil jsem, že není možno hovořit o distinkci témat odlišujících se ve své interpretaci a témat ve své interpretaci se shodujících. Zásadnějším aspektem se mi posléze jevila geneze těchto témat, jejich proměna, a především rozdílnost postavení v rámci celkového narativu, tedy nešlo o záležitost v tomto smyslu lexikální, jako spíš syntaktickou. Nejednalo se tedy o otázku přítomnosti různých témat v jedné pozici mezi jednotlivými narativy, ale o jedno konkrétní téma na různých pozicích v různých narativech.

Například plánování invaze v případě narativu USA, KR a Komise OSN pro Koreu začalo být stěžejním tématem (byť se tématem stalo již na úvod) až v okamžiku vstupu SSSR do Rady bezpečnosti, kdy byli v diskuzích mluvčí tzv. *anglo-amerického bloku* nuceni reagovat na invektivy zástupce SSSR. Tedy začali přejímat dosavadní narativ svého ideologického souputníka analogickým způsobem – využili nastavenou strukturu, zaměnili referenty a adaptovali stávající narativ na svůj vlastní systém. Plánování invaze na jih bylo tímto užito produktivně až v kontextu celého subnarativu imperialistických projevů SSSR, což byla další analogická výpůjčka z celkového narativu jeho ideologických oponentů.

Stěžejnost syntaktické roviny těchto témat tkví v inherentním vyjádření jednotlivých vztahů témat vzhledem ke genezi celkových narativů. V podání *narativu korejské války ve varietě USA* sovětský kolonialismus jako projev imperialismu, jenž se pokouší o světovládu, podniká ilegální invazi do jižní Koreje, čímž se dopouští porušení míru a bezpečnosti. Obdobná naznačení postavení kolonialismu v případě SSSR je pak nasnadě: při reakci na invazi Spojených států, jež je projevem ekonomických vlivů ze zahraničí projevujících se imperialismem, dochází k porušení mezinárodního práva až druhotně, prvním bylo již ilegální rozhodnutí Rady bezpečnosti, manifestující záměr anglo-amerického bloku na rozdělení Koreje, s dlouhodobým cílem sjednocení pod koloniální správou.

Obecná evaluace témat jako jsou invaze, bezpečnost, mír, kolonialismus, imperialismus aj. se napříč narativy shodují bez výhrady, jen se liší pozicí v narativu a svými referenty; při užití totožných slov dochází během diskuzí s názorovými oponenty k zásadnímu projevu nepochopení – každý ze zástupců prezentujících typově odlišný narativ užívá vlastních pozic pro jednotlivé motivy, a tedy dochází k znemožnění vedení smysluplného rozhovoru, jelikož si účastníci nemohou porozumět. Rozhovory přestávají být

rozhovory a sklouzávají do monologických projevů. Tím pádem se neutváří jeden směřodatný narativ konstituovaný několika mluvčími sdílejícími uzuální sestavu výrazů a srozumitelných pravidel syntaxe jednotlivých prvků, pomocí kterých by komunikovali, ale dochází k manifestaci nespojitého mnohohlasu v jeho nesdílené syntaxi a zároveň spojitosti v sémantice jednotlivých motivů, ač je jejich zapojení do systému diametrálně odlišné.

8.2 Odpověď na dílčí otázky výzkumu

8.2.1 Charakter nejproduktivnějších prostředků

Lexikální prostředky představující neproduktivnější motivy se mi ovšem podařilo určit pomocí nastavené metodologie úspěšněji, než bylo řešení druhé výzkumné otázky, viz následující tabulka:

Tabulka č. 2

Klíčové motivy	Komise	USA – RB	SSSR - RB	KLD R	KR	ČSR
1. Mír	-	-	+	+	-	+
2. korejská válka	+	+	+	+	+	+
3. invaze	+	+	+	+	+	+
4. zotročení	-	-	+	+	-	+
5. oběť	-	+	-	+	+	+
6. kolektiv	-	+	+	+	-	+

Tato tabulka představuje nejproduktivnější motivy vyskytující se napříč jednotlivými narativy, jejich distribuce se opět bude realizovat na pozadí celkového charakteru, tj. systému jednotlivých variet narativů. Motiv invaze, korejské války (konkrétně distinkce občanská válka vs. dobytvačná válka, válka za osvobození apod.) a kolektivu se tematizuje nejčastěji, byť jejich referenti se mnohdy opět liší. Invaze je v severokorejském přeznačení projevem osvobozování nesvobodného lidu,³⁴⁶ kdežto v pojetí USA a Komise se jedná o projev expanzionalismu komunismu prostřednictvím severokorejské armády. Mír pak v podání Sovětů a Severokorejců na základě textů představuje konečné poražení (amerického) imperialismu a (jihokorejského) fašismu, kdežto v narativu USA se jedná o nepřítomnost komunismu a návrat do období před masovým rozšířením tohoto fenoménu.

³⁴⁶ Sami poté za invazi označují až vstup amerických vojsk (a posléze i vstup vojsk spojeneckých).

8.2.2 Otázka druhá

Závažnost a směřovatnost jednotlivých motivů odpovídá již řečenému aspektu určujících uzlových bodů narace.

8.2.3 Otázka třetí

V otázce podoby „propagandističnosti“ určené příslušností k jedné z bipolárních stran konfliktu jsem dospěl k překvapivému zjištění. V této otázce nehrála roli příslušnost k jedné ze stran, jelikož překvapivě docházelo ne k vyhraňování se podobou, ale k tvorbě analogických struktur za adaptace totožných prostředků protivníka do vlastního arzenálu vyjadřovacích prostředků. Šlo o otázku geneze směřující k unifikaci vnější podoby projevů v jejich emocionalitě, vyprazdňování významu invektiv a ztrátě charakteru původně silně pocíťovaných okazionalismů. Ač se v úvodu konfliktu jednotlivé realizace „propagand“ lišily například v otázce emotivnosti, útočnosti a užívání falešných argumentů, na konci sledovaného období se charakter jednotlivých variety narativů a jejich propagandy vesměs nelišily nijak zásadně.

8.3 Verifikace výzkumné hypotézy

V případě výzkumné hypotézy, která předpokládala z pohledu zvenčí homogennost a při pohledu dovnitř nejednotnost, došlo k potvrzení úvodní hypotézy: jak při analýze projevů takřčeného anglo-amerického bloku Rady bezpečnosti³⁴⁷ nebo v odtajněných korespondencích vrchního sovětského velení a Severokorejců s pevninskou Čínou, se objevovaly názorové neshody, jež se ovšem z pohledu zvenčí nerealizovaly.

8.4 Reflexe cílů výzkumu

Prvním cílem výzkumu bylo zjištění charakteru přeznačování a druhým způsob šíření těchto přeznačování. Zbylé dva cíle se poté týkaly určení, zda nedochází k přeznačování analogicky a zda nedochází spojitostí jednotlivých přeznačení k jejich vzájemnému ovlivnění.

První cíl výzkumu byl naplněn – analýzou jsem dospěl k potvrzení předpokladu, že bylo užito postupů neosématických, konkrétně okazionalismů, tedy ke spojení evaluace a

---

³⁴⁷ Tento „blok“ se jevil československé anebo sovětské pozici dle reakcí v tisku anebo v promluvách státníků jednotně.

nového referentu; a vlastních neosémantismů, tedy jemného posunu významu bez aspektu negativní evaluace pejorativními prostředky.

Druhý cíl výzkumu byl odlišný od původního předpokladu – šíření přeznačování vyústilo nikoliv v ovlivnění vzniku dalších přeznačování, ale v praxi v jeho negaci, právě kvůli masivnímu užívání, a tedy ztrátě významové exkluzivity skrze nemožnost volby z paradigmatu rozličných variet, jehož nevolbou ovšem produktor manifestoval svou příslušnost k jedné ze stran.

Třetí cíl výzkumu určený potvrzením či naopak vyvrácením teze o analogickém charakteru šíření přeznačování má následující rezultat: na pozadí rozebíraných textů nelze pochybovat o směrodatné a překvapivě mnohem důležitější roli analogičnosti, než jsem původně předpokládal.

Čtvrtého cíle výzkumu bylo dosaženo v částech rozboru věnujícím se syntaktickému charakteru spojitosti motivů. Ovlivnění přeznačování probíhalo napříč protichůdnými narativy analogicky, ale zapojení jednotlivých přeznačení poté probíhalo pomocí jiného syntaktického klíče.

8.5 Reflexe dílčích cílů výzkumu

Jednotlivých dílčích cílů tázání bylo se střídavým úspěchem dosaženo.

8.5.1 Dílčí cíl 1

V otázce tázání po inherentních vlastnostech rysů nesoucích rozlišovací funkci pozbyl referenční hodnoty cíl a), tedy tázání se po způsobu fungování aspektů. Odpověď byla, ač jsem ji na první pohled neviděl, triviální: aspekty fungují v každém narativu jinak a není možno stanovit nějaký obecný princip fungování, který by nebyl tak vágní, že by neměl žádnou výpovědní hodnotu.

Pro objasnění cíle b), který představoval otázku po členění jednotlivých aspektů, uvedu tabulky jednotlivých rysů:

Tabulka 3

Rysy	Komise	USA – RB	SSSR - RB	KLD R	KR	ČSR
1. Zprostředkovanost	(+)	+	+	-	-	+
2. nejasnost	+	-	-	-	-	-
3. konstantní emocionalita	-	-	+	+	+	+

4. Graduující emocionalita	+	+	-	-	-	-
5. Neměnnost celkového narativu	-	-	-	+	+	+
6. evaluativnost	+	+	+	+	+	+
7. Odpovědnost výlučně na straně protivníka	+	+	+	+	+	+
8. Nemožnost dialogu s protistranou	+	+	+	+	+	+
9. Výzvy k dialogu	+	-	+	-	-	-
10. Napadání protivníka z důvodu absence nestrannosti	-	+	+	+	-	+
11. Odkazování se na obecné povědomí	-	-	+	+	-	+
12. Odkazování se na fakta	+	-	+	+	-	+
13. Apriori odsuzující soudy vůči protivníkovi	-	+	+	+	+	+
14. Ochranná role	-	+	+	+	+	+
15. Role oběti	-	+	-	+	+	-
16. výzvy ku sjednocení	-	-	+	+	-	+
17. Úspěch závisující na činnosti jednoho člověka (ev. Vůdce)	-	-	+	+	-	+
18. Aspekt odhalení plánu	+	+	+	+	+	+
19. Tematizování hodnotových měřítek protivníka	-	+	+	+		+

Rysy se dle tabulky dají rozdělit do čtyř velkých skupin: *obecné pragmatické rysy*, *rysy dialogického plánu*, *rysy ideologického charakteru* a *rysy dané sémantickou rolí činitelů/proživatelů*.

Obecné pragmatické rysy představují *zprostředkovanost sdělení*, *emocionalitu* a *evaluativnost*; skupinu rysů dialogického plánu představuje *výzva k dialogu*, *odkazování se na fakta*, *odsuzující soudy* a *napadání protivníka z důvodu absence nestrannosti*. Skupina rysů ideologického charakteru se soustředí okolo statických idejí a hodnotových rámců, jedná se konkrétně o *tematizování hodnotových měřítek protivníka*, *odkazování se na obecné povědomí* a *neměnnost celkového narativu*. Poslední skupinu pak tvoří rysy dané sémantickou rolí činitelů/proživatelů, kterými jsou *role oběti*, *role ochránce* a *úspěch závisující na činnosti jednoho člověka*.

Poslední podkategorií cíle 1 tvoří reflexe zjištění, že aspekty neovlivňují celkový charakter systému, ale naopak systém³⁴⁸ ovlivňuje podobu svých projevů.

8.5.2 Dílčí cíle 2 a 3

Dílčích cílů 2 a 3 nebylo dosaženo z důvodu zaměření rozborů textu jiným směrem, než jsem zprvu zamýšlel, což bylo dáno zjištěním, že analogie hraje větší roli, než jsem zprvu tušil, a tedy otázka po jazykových funkcích a dopadu struktury budovaného světa na produktivnost propagandistických modelů vyústila ve velmi vágní zjištění, že neproduktivnějším modelem je *analogie*.

8.5.3 Dílčí cíl 4

Na základě analýzy výše uvedeného jsem identifikoval výlučný „propagandistický formát“ jako nadužívání okazionalismů vedoucích k nestylovosti projevu daného nemožností volby mezi jazykovými prostředky a nemožností vést srozumitelnou diskuzi. Základním předpokladem pro dialog je sdílení významů, bez kterého nelze dialog vést. Pokud nejsou významy sdíleny, jelikož se na nich projevují výrazné modifikace, které není možno zahrnout do úzu jazykové skupiny protivníka, nelze hovořit o dialogu, ale spíše je příhodné tento fenomén označit za polyfonii monologických projevů.

Závazná fixní volba okazionalismů a okazionalistických sousloví vedla k oslabení jejich evaluačního aspektu a zároveň se projevila v koženosti a topornosti textů a v neposlední řadě vyprázdněnosti jednotlivých sousloví, přičemž jejich užití bylo již jen formálním znakem příslušnosti textů do určité skupiny projevů, stejně jako jsou mluvčí určitých sociolektů rozčlenění do rozličných skupin na základě přítomnosti specifické slovní zásoby v jejich projevu. Jednalo se tedy o pouhý formální znak, dodržení formy, nikoli významový aspekt.

---

³⁴⁸ Tedy daný narativ.

9 Seznam použité literatury

Webové zdroje – archiv OSN:

Cablegram dated 50/06/25 from the United Nations Commission on Korea to the Secretary-General concerning aggression upon the Republic of Korea. [online]. UN, 1950 [cit. 06.07.2020]. Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/473917>

Cablegram dated 50/06/26 from the United Nations Commission on Korea to the Secretary-General. [online]. UN, 1950 [cit. 08.07.2020]. Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/474014>

Cablegram dated 50/06/26 from the United Nations Commission on Korea to the Secretary-General concerning the Security Council resolution of 25 June 1950 (S/1501). [online]. UN, 1950 [cit. 08.07.2020]. Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/474097>

Cablegram dated 50/06/26 from the United Nations Commission on Korea to the Secretary-General transmitting a report concerning the military situation. [online]. UN, 1950 [cit. 08.07.2020]. Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/474100>

Cablegram dated 50/06/26 to the Secretary-General from the United Nations Commission on Korea submitting a summary report on background events preceding the outbreak of hostilities on June 25, 1950. [online]. UN, 1950 [cit. 08.07.2020]. Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/474098>

Cablegram dated 50/06/27 from Tokyo, addressed by the Chairman of the United Nations Commission on Korea to the Secretary-General for the President of the Security Council. [online]. UN, 1950 [cit. 08.07.2020]. Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/474104>

Cablegram dated 50/06/29 from the United Nations Commission on Korea to the President of the Security Council transmitting a report from the United Nations field observers. [online]. UN, 1950 [cit. 09.07.2020]. Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/474244>

Cablegram dated 50/08/08 from the United Nations Commission on Korea to the Secretary-General concerning adherence to the provisions of the Red Cross Convention on the treatment of prisoners of war. [online]. UN, 1950 [cit. 09.07.2020]. Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/476237>

Draft resolution concerning the complaint of aggression upon the Republic of Korea /. [online]. UN, 1950 [cit. 12.07.2020]. Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/473999>

Draft resolution concerning the complaint of aggression upon the Republic of Korea submitted at the 474th meeting of the Security Council on 27 June 1950. [online]. UN, 1950 [cit. 12.07.2020]. Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/474103>

Report of the United Nations Commission on Korea: [online]. UN, 1950 [cit. 09.07.2020]. Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/704714>

Resolution concerning Korean relief adopted at the 479th meeting of the Security Council 31 July 1950. [online]. UN, 1950 [cit. 11.07.2020]. Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/475121>

Resolution concerning the complaint of aggression upon the Republic of Korea adopted at the 473rd meeting of the Security Council on 25 June 1950. [online]. UN, 1950 [cit. 12.07.2020]. Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/474004>

Resolution concerning the complaint of aggression upon the Republic of Korea adopted at the 474th meeting of the Security Council on 27 June 1950. [online]. UN, 1950 [cit. 12.07.2020]. Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/474105>

Resolution concerning the complaint of aggression upon the Republic of Korea adopted at the 478th meeting of the Security Council on 7 July 1950. [online]. UN, 1950 [cit. 11.07.2020]. Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/474613>

Security Council official records, 5th year : [online]. UN, 1950 [cit. 10.07.2020]. Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/632558>

Security Council official records, 5th year : [online]. UN, 1950 [cit. 10.07.2020]. Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/632559>

Security Council official records, 5th year : [online]. UN, 1950 [cit. 10.07.2020]. Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/632645>

Security Council official records, 5th year : [online]. UN, 1950 [cit. 11.07.2020]. Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/632646>

Security Council official records, 5th year : [online]. UN, 1950 [cit. 11.07.2020]. Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/632647>

Security Council official records, 5th year : [online]. UN, 1950 [cit. 11.07.2020]. Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/632648>

Security Council official records, 5th year : [online]. UN, 1950 [cit. 11.07.2020]. Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/632649>

Security Council official records, 5th year : [online]. UN, 1950 [cit. 12.07.2020]. Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/632762>

Security Council official records, 5th year : [online]. UN, 1950 [cit. 12.07.2020]. Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/632763>

Security Council official records, 5th year : [online]. UN, 1950 [cit. 12.07.2020]. Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/632764>

Security Council official records, 5th year : [online]. UN, 1950 [cit. 12.07.2020]. Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/632765>

Security Council official records, 5th year : [online]. UN, 1950 [cit. 12.07.2020]. Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/632766>

Security Council official records, 5th year : [online]. UN, 1950 [cit. 12.07.2020].
Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/632767>

Security Council official records, 5th year : [online]. UN, 1950 [cit. 12.07.2020].
Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/632768>

Security Council official records, 5th year : [online]. UN, 1950 [cit. 12.07.2020].
Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/632769>

Security Council official records, 5th year : [online]. UN, 1950 [cit. 12.07.2020].
Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/632770>

Security Council official records, 5th year : [online]. UN, 1950 [cit. 12.07.2020].
Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/632771>

Security Council official records, 5th year : [online]. UN, 1950 [cit. 12.07.2020].
Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/632772>

Security Council official records, 5th year : [online]. UN, 1950 [cit. 12.07.2020].
Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/632775>

Security Council official records, 5th year : [online]. UN, 1950 [cit. 12.07.2020].
Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/632776>

Cablegram dated 50/06/29 from the Minister of Foreign Affairs of the Korean People's Democratic Republic addressed to the Secretary-General concerning the Security Council resolution adopted on 27 June 1950 (S/1511). [online]. UN, 1950 [cit. 13.07.2020].
Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/474264>

Cablegram dated 50/07/02 from the Minister of Foreign Affairs of the Korean People's Democratic Republic addressed to the Secretary-General transmitting a declaration from the Government of the Korean People's Democratic Republic. [online]. UN, 1950 [cit. 13.07.2020]. Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/474484>

Cablegram dated 50/08/22 from the Minister of Foreign Affairs of the People's Democratic Republic of Korea addressed to the President of the Security Council and to the Secretary-General transmitting Report No.1 by the "Commission of the United Democratic Fatherland Front for the Investigation of Crimes of the American Interventionists and the Syngman Rhee clique" [online]. UN, 1950 [cit. 13.07.2020].
Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/476102>

Cablegram dated 50/08/29 from the Minister of Foreign Affairs of the People's Democratic Republic of Korea addressed to the Secretary-General. [online]. UN, 1950 [cit. 13.07.2020]. Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/476822>

Cablegram dated 50/09/09 from the Minister for Foreign Affairs of the Korean Democratic People's Republic addressed to the President of the Security Council and to the Secretary-General concerning the complaint of aggression upon the Republic of Korea. [online]. UN, 1950 [cit. 13.07.2020]. Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/476887>

Letter dated 50/08/28 from the President of the Security Council to the Secretary-

General transmitting a cablegram from American prisoners of war in North Korean prison camps. [online]. UN, 1950 [cit. 13.07.2020]. Dostupné z: <http://digitallibrary.un.org/record/476751>

Terorismus | BIS. In: [cit. 11.07.2020]. Dostupné z: <https://www.bis.cz/terorismus>

Webove zdroje – prezidentské kanceláře:

Exchange of Messages With Governor Dewey Concerning U.S. Action in Korea | Harry S. Truman. In: [cit. 14.07.2020]. Dostupné z: <https://www.trumanlibrary.gov/library/public-papers/175/exchange-messages-governor-dewey-concerning-us-action-korea>

Letter to the Chairman, Senate Committee on Foreign Relations, Urging Early Ratification of the Genocide Convention | Harry S. Truman. In: [cit. 14.07.2020]. Dostupné z: <https://www.trumanlibrary.gov/library/public-papers/222/letter-chairman-senate-committee-foreign-relations-urging-early>

Letter to the Speaker on the Need for an Expanded Truth Campaign to Combat Communism | Harry S. Truman. In: [cit. 14.07.2020]. Dostupné z: <https://www.trumanlibrary.gov/library/public-papers/190/letter-speaker-need-expanded-truth-campaign-combat-communism>

Letter to the Speaker on the Need for an Expanded Truth Campaign to Combat Communism | Harry S. Truman. In: [cit. 14.07.2020]. Dostupné z: <https://www.trumanlibrary.gov/library/public-papers/190/letter-speaker-need-expanded-truth-campaign-combat-communism>

Special Message to the Congress Reporting on the Situation in Korea | Harry S. Truman. In: [cit. 14.07.2020]. Dostupné z: <https://www.trumanlibrary.gov/library/public-papers/193/special-message-congress-reporting-situation-korea>

Statement by the President Announcing the Designation of General MacArthur To Lead the Allied Military Forces in Korea | Harry S. Truman. In: [cit. 14.07.2020]. Dostupné z: <https://www.trumanlibrary.gov/library/public-papers/189/statement-president-announcing-designation-general-macarthur-lead-allied>

The President's News Conference | Harry S. Truman. In: [cit. 14.07.2020]. Dostupné z: <https://www.trumanlibrary.gov/library/public-papers/179/presidents-news-conference-0>

The President's News Conference | Harry S. Truman. In: [cit. 14.07.2020]. Dostupné z: <https://www.trumanlibrary.gov/library/public-papers/186/presidents-news-conference>

Wilson Center Digital Archive. In: [cit. 13.07.2020]. Dostupné z: <https://digitalarchive.wilsoncenter.org/document/114909>

Wilson Center Digital Archive. In: [cit. 13.07.2020]. Dostupné z: <https://digitalarchive.wilsoncenter.org/document/110686>

Wilson Center Digital Archive. In: . Dostupné

z: <https://digitalarchive.wilsoncenter.org/document/119390>

Wilson Center Digital Archive. In: [cit. 13.07.2020]. Dostupné
z: <https://digitalarchive.wilsoncenter.org/document/114911>

Wilson Center Digital Archive. In: [cit. 14.07.2020]. Dostupné
z: <https://digitalarchive.wilsoncenter.org/document/110688>

Wilson Center Digital Archive. In: [cit. 14.07.2020]. Dostupné
z: <https://digitalarchive.wilsoncenter.org/document/165422>

Wilson Center Digital Archive. In: . Dostupné
z: <https://digitalarchive.wilsoncenter.org/document/112986>

Wilson Center Digital Archive. In: [cit. 14.07.2020]. Dostupné
z: <https://digitalarchive.wilsoncenter.org/document/134278>

Wilson Center Digital Archive. In: [cit. 14.07.2020]. Dostupné
z: <https://digitalarchive.wilsoncenter.org/document/114917>

Wilson Center Digital Archive. In: [cit. 14.07.2020]. Dostupné
z: <https://digitalarchive.wilsoncenter.org/document/114916>

Wilson Center Digital Archive. In: [cit. 14.07.2020]. Dostupné
z: <https://digitalarchive.wilsoncenter.org/document/112225>

Wilson Center Digital Archive. In: [cit. 14.07.2020]. Dostupné
z: <https://digitalarchive.wilsoncenter.org/document/110696>

Wilson Center Digital Archive. In: . Dostupné
z: <https://digitalarchive.wilsoncenter.org/document/116192>

Wilson Centre Digital Archive. In: . Dostupné
z: <https://digitalarchive.wilsoncenter.org/document/117311>

Československý tisk:

Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i. | Digitalizovaný archiv časopisů |
RudePravo/1950/6/27/2.png. In: [cit. 14.07.2020]. Dostupné
z: <http://archiv.ucl.cas.cz/index.php?path=RudePravo/1950/6/27/2.png>

Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i. | Digitalizovaný archiv časopisů |
RudePravo/1950/6/28/2.png. In: [cit. 14.07.2020]. Dostupné
z: <http://archiv.ucl.cas.cz/index.php?path=RudePravo/1950/6/28/2.png>

Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i. | Digitalizovaný archiv časopisů |
RudePravo/1950/6/29/2.png. In: [cit. 14.07.2020]. Dostupné
z: <http://archiv.ucl.cas.cz/index.php?path=RudePravo/1950/6/29/2.png>

Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i. | Digitalizovaný archiv časopisů |

RudePravo/1950/6/30/2.png. In: [cit. 14.07.2020]. Dostupné
z: <http://archiv.ucl.cas.cz/index.php?path=RudePravo/1950/6/30/2.png>

Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i. | Digitalizovaný archiv časopisů |
RudePravo/1950/7/1/2.png. In: [cit. 14.07.2020]. Dostupné
z: <http://archiv.ucl.cas.cz/index.php?path=RudePravo/1950/7/1/2.png>

Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i. | Digitalizovaný archiv časopisů |
RudePravo/1950/7/2/2.png. In: [cit. 14.07.2020]. Dostupné
z: <http://archiv.ucl.cas.cz/index.php?path=RudePravo/1950/7/2/2.png>

Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i. | Digitalizovaný archiv časopisů |
RudePravo/1950/7/20/2.png. In: [cit. 14.07.2020]. Dostupné
z: <http://archiv.ucl.cas.cz/index.php?path=RudePravo/1950/7/20/2.png>

Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i. | Digitalizovaný archiv časopisů |
RudePravo/1950/7/26/2.png. In: [cit. 14.07.2020]. Dostupné
z: <http://archiv.ucl.cas.cz/index.php?path=RudePravo/1950/7/26/2.png>

Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i. | Digitalizovaný archiv časopisů |
RudePravo/1950/8/2/2.png. In: [cit. 14.07.2020]. Dostupné
z: <http://archiv.ucl.cas.cz/index.php?path=RudePravo/1950/8/2/2.png>

Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i. | Digitalizovaný archiv časopisů |
RudePravo/1950/8/3/2.png. In: [cit. 14.07.2020]. Dostupné
z: <http://archiv.ucl.cas.cz/index.php?path=RudePravo/1950/8/3/2.png>

Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i. | Digitalizovaný archiv časopisů |
RudePravo/1950/8/15/2.png. In: [cit. 14.07.2020]. Dostupné
z: <http://archiv.ucl.cas.cz/index.php?path=RudePravo/1950/8/15/2.png>

Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i. | Digitalizovaný archiv časopisů |
RudePravo/1950/8/19/2.png. In: [cit. 14.07.2020]. Dostupné
z: <http://archiv.ucl.cas.cz/index.php?path=RudePravo/1950/8/19/2.png>

Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i. | Digitalizovaný archiv časopisů |
RudePravo/1950/8/23/1.png. In: [cit. 14.07.2020]. Dostupné
z: <http://archiv.ucl.cas.cz/index.php?path=RudePravo/1950/8/23/1.png>

Odborná literatura:

BUŠKOVÁ, Marta et al., eds. *Dějiny Koreje*. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2001. Dějiny států. ISBN 978-80-7106-411-4.

CATCHPOLE, Brian a Kryštof VÁLKA. *Korejská válka 1950-53*. 1. vyd. v českém jazyce. vyd. Praha: BB art, 2003. ISBN 978-80-7341-073-5.

CUMINGS, Bruce. *The Korean War: a history*. New York: Modern Library, 2011. Modern Library chronicles 33. ISBN 978-0-8129-7896-4.

ČERMÁK, František a Karlova UNIVERZITA. *Jazyk a jazykověda: přehled a*

slovníky. Vyd. 3., dopl. vyd. Praha: Karolinum, 2001. Učební texty Univerzity Karlovy v Praze. ISBN 978-80-246-0154-0.

FLEMING, Denna Frank. *The cold war and its origins, 1917-1960.* Garden City, N.Y.: Doubleday, 1969.

GRAEBNER, Norman A. *The Cold war ; ideological conflict or power struggle?*. Boston: Heath, 1968.

HASTINGS, Max. *The Korean War*. London: Pan Books, 2010. ISBN 978-0-330-51365-4.

IGGERS, Georg G. *Dějepisectví ve 20. století: od vědecké objektivitě k postmoderní výzvě*. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2002. Knižnice Dějin a současnosti sv. 16. ISBN 978-80-7106-504-3.

JENKINS, Keith, ed. *The postmodern history reader*. 1st publ. vyd. London: Routledge, 1997. ISBN 978-0-415-13904-5.

JOWETT, Garth a Victoria O'DONNELL. *Propaganda & persuasion*. 5th ed. vyd. Los Angeles: Sage, 2012. ISBN 978-1-4129-7782-1.

KUDRNA, Jaroslav. *Ke kritice pozitivismu v současné buržoazní německé, francouzské a italské historiografii 19. a 20. století*. 1. vyd. vyd. Brno: Univerzita J.E. Purkyně, 1983. Spisy filozof. fak. Univ. J. E. Purkyně v Brně = Opera Universitatis Purkynianae Brunensis, Facultas Philosophica Čís. 247.

MARTINCOVÁ, Olga, ed. *Neologizmy v dnešní češtině*. Praha: Ústav pro jazyk český Akademie věd České republiky, 2005. ISBN 978-80-86496-21-4.

MASTNY, Vojtech. *Studená válka a sovětský pocit nejistoty: 1947-53, Stalinova léta*. Vyd. 1. vyd. Praha: Aurora, 2001. ISBN 978-80-7299-049-8.

MUNSLOW, Alun. *Deconstructing history*. 2nd ed. vyd. London: Routledge, 2006. ISBN 978-0-415-39144-3.

NÁLEVKA, Vladimír. *Horké krize studené války*. Vyd. 1. vyd. Praha: Vyšehrad, 2010. Moderní dějiny. ISBN 978-80-7429-011-4.

NÁLEVKA, Vladimír. *Stalinova hra o Zemi jitřní svěžesti: korejská válka 1950-1953*. 1. vyd. vyd. Praha: Epoque, 2009. Polozapomenuté války sv. 15. ISBN 978-80-87027-93-6.

UNIVERZITA, Palackého. *Studie k moderní mluvnici češtiny. 4: Dynamika českého lexika a lexikologie*. Editoři Petra ADÁMKOVÁ, Michaela MARTINKOVÁ a Oldřich ULIČNÝ. 1. vyd. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2013. Monografie. ISBN 978-80-244-3622-7.

VALOŠEK, Matěj. *Budování fikčního světa pomocí analýzy kolokability a valence klíčových slov. Korejská válka očima českých ideologických textů 50. let 20. století*. 2018, Univerzita Karlova.

VALOŠEK, Matěj. Down of the Korean War through Official Standpoints of United Nations in Comparison to Period Ideology of Both Sides. In: *In Korean Ways of Diversity: proceedings of the 4th Conference of Young Koreanists*. Praha: Nová vlna, 2019, s. 241–255. ISBN 978-80-85845-99-0.

VALOŠEK, Matěj. Keyword valence in Czech ideological texts of 1950s. Korean war in eyes of ideology. In: *Korean ways of rebellion: proceedings of the 3rd Conference of Young Koreanists*. Praha: Nová vlna, 2017. ISBN 978-80-85845-67-9.

VALOŠEK, Matěj. Československá stopa v korejském konfliktu. In: *Made in Korea II*. Praha: Nová vlna, 2019, s. 326–335. ISBN 978-80-85845-94-5.

Bibliography of Periodicals: 1950–1955 Korea and Korean war. Praha: Ústav Dálného východu, Seminář koreanistiky, 2018.

Manufacturing consent : the political economy of the mass media (eBook, 2008) [WorldCat.org]. In: [cit. 16.07.2020]. Dostupné z: https://www.worldcat.org/title/manufacturing-consent-the-political-economy-of-the-mass-media/oclc/966676308&referer=brief_results

PROPAGANDA AND MASS PERSUASION [2 VOLUMES] : 1500 to the present. (Book, 2013) [WorldCat.org]. In: [cit. 16.07.2020]. Dostupné z: https://www.worldcat.org/title/propaganda-and-mass-persuasion-2-volumes-1500-to-the-present/oclc/1017577060&referer=brief_results

Propaganda : the formation of men's attitudes (Musical score, 1973) [WorldCat.org]. In: [cit. 16.07.2020]. Dostupné z: https://www.worldcat.org/title/propaganda-the-formation-of-mens-attitudes/oclc/659105108&referer=brief_results

Dobová československá literatura:

BOURA, Ferdinand a společnost pro šíření politických a vědeckých znalostí ČESKOSLOVENSKÁ. *Americké zločiny v Koreji z hlediska mezinárodního práva*. 1. vyd. vyd. Praha: Osvěta, 1952. Knihovna Čs. společnosti pro šíření polit. a věd. znalostí sv. 8.

GALUŠKA, Miroslav. *OSN na neslavné cestě Společnosti národů*. Praha: Rovnost, 1951.

HEJZLAR, Zdeněk, Jiří HRONEK a Anežka HODINOVÁ-SPURNÁ, eds. *Hrdinové korejské mládeže v boji za svobodu*. 1. vydání. vyd. Praha: Ústřední výbor Československého svazu mládeže, 1951.

HOŘEC, Jaromír a protifašistických bojovníků SVAZ. *Takový je fašismus: k americké agresi v Koreji*. Praha: Mír, 1953. Dokumenty sv. 5.

KUBÁT, Vladimír. *Základní problémy a zahraniční politika SSSR na Dálném Východě po druhé světové válce: Korea*. 1. vyd. vyd. Praha: Rudé právo, 1953. Vysoká stranická škola při ÚV KSČ. Katedra mezinárodních vztahů.

KUBKA, Jiří. *Cestovní rozkaz do Kesongu*. 1. vyd. vyd. Praha: Naše vojsko, 1955.

NOVOTNÁ, Zdenka, ed. *Čínští dobrovolníci*. Praha: Mladá fronta, 1952. Otázky dneška sv. 31.

SATO, Vsevolod a Zbyněk KOŽNAR, eds. *Hrdinové bojující Koreje*. Vydání první. vyd. Praha: Naše vojsko, 1952. Hrdinové válek a revolucí svazek 3.

WINTER, Kamil. *Americká agrese v Koreji: projev přednesený na protestním shromáždění masových organizací v Praze dne 20. července 1950*. Praha: Naše vojsko, 1950. Vojsko-politická knihovna velitelského sboru roč. 2. sv. 17.

ŽEHRAN, Dušan, ed. *Pravda o Kórei: prejavy, články, dokumenty*. Bratislava: Tatran, 1950. Aktuality sv. 42.

Jak byla připravena válka v Koreji: dokumenty z archivu Li Syn-manovy vlády. 1. vyd. vyd. Praha: Ministerstvo zahraničí ČSR nákladem Orbisu, 1951.

Žalujeme: zpráva mezinárodní ženské komise pro vyšetření zvěrstev spáchaných americkými a lilynmanovskými vojsky v Koreji. Vyd. 1. vyd. Praha: Mír, 1951. Za mír sv. 21.

Přílohy:

Příloha č. 1: Nepřijatá rezoluce s/1500 ze dne 25. 6. 1950

**SECURITY
COUNCIL**

GENERAL

S/1500
25 June 1950

ORIGINAL: ENGLISH

DRAFT RESOLUTION CONCERNING THE COMPLAINT OF AGGRESSION UPON THE REPUBLIC
OF KOREA SUBMITTED BY THE REPRESENTATIVE OF YUGOSLAVIA AT THE
473RD MEETING OF THE SECURITY COUNCIL ON

25 JUNE 1950

The Security Council,

Noting with grave concern the outbreak of hostilities in Korea and
anxious to obtain all the necessary information enabling it to pass judgement
on the merits of the case,

Calls for an immediate cessation of hostilities and withdrawal of forces,

Invites the Government of North Korea to state its case before the
Security Council.

UNITED NATIONS
SECURITY
COUNCIL

GENERAL

S/1509
27 June 1950

ORIGINAL: ENGLISH

YUGOSLAVIA: DRAFT RESOLUTION CONCERNING THE COMPLAINT OF
AGGRESSION UPON THE REPUBLIC OF KOREA SUBMITTED AT
THE 47TH MEETING OF THE SECURITY COUNCIL
ON 27 JUNE 1950

The Security Council,

Considering that on 25 June 1950 it decided unanimously to call for an immediate cessation of hostilities in Korea,

Noting with increased concern that its call has not been complied with and that military operations in Korea are still in progress,

Considering that it is essential in the interest both of the people of Korea, and of general peace and security, that the armed conflict between the two Korean armies cease forthwith,

Taking into consideration that the United Nations Commission on Korea recommended in its cable of 26 June 1950 (S/1503) the adoption of a procedure of mediation,

Decides

To renew its call for the cessation of hostilities and draw the attention of the parties involved to the grave consequences which a prolongation of operations would entail, both for the people of Korea, and for international peace and security;

To initiate a procedure of mediation between the two parties involved in armed conflict, and call upon the said parties to accept such procedure in principle;

And to this end,

To invite the Government of the People's Republic of Korea to send immediately a representative to the Headquarters of the United Nations with full powers to participate in the procedure of mediation.

UNITED NATIONS
SECURITY
COUNCIL

GENERAL

S/1679
8 August 1950
ENGLISH
ORIGINAL: RUSSIAN

UNION OF SOVIET SOCIALIST REPUBLICS: DRAFT RESOLUTION CONCERNING THE
COMPLAINT OF AGGRESSION UPON THE REPUBLIC OF KOREA, SUBMITTED
AT THE 484TH MEETING OF THE SECURITY COUNCIL, 8 AUGUST 1950

Proposal concerning the inhuman, barbarous bombing by the American
Air Force of the peaceful population, towns and populated
areas in Korea

The Security Council,

Having considered the protest of the Government of the People's Democratic Republic of Korea against the inhuman, barbarous bombing of the peaceful population and of peaceful towns and populated areas which is being carried out by the American Air Force in Korea;

Recognizing that the bombing by the American Armed Forces of Korean towns and villages, involving the destruction and mass annihilation of the peaceful civilian population is a gross violation of the universally accepted rules of international law;

Decides:

To call upon the Government of the United States of America to cease and not permit in future the bombing by the air force or by other means of towns and populated areas and also the shooting up from the air of the peaceful population in Korea;

To instruct the Secretary-General of the United Nations to bring this decision of the Security Council to the very urgent notice of the Government of the United States of America.

